

Pakiet edukacyjny

Wspieranie rozwoju dziecka młodszeo na pierwszym i kolejnych etapach edukacyjnych

w związku z obniżeniem wieku
realizacji obowiązku szkolnego

Pakiet opracował zespół pracowników
Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu,
pod redakcją Anety Butwickiej

Wspieranie rozwoju dziecka młodszego na pierwszym i kolejnych etapach edukacyjnych w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego to jeden z głównych kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2014/2015, dlatego też powstał pakiet edukacyjny o takiej tematyce. Od 2009 roku rozpoczął się proces zmiany wieku szkolnego z 7 na 6 lat (Ustawą z dnia 19 marca 2009 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 458)). Obecność dziecka sześciolatniego w szkole jest olbrzymim wyzwaniem. Podjęcie go i próba sprostania przyniesie pozytywne efekty tylko wówczas, gdy wspólnie podejmą je szkoła, nauczyciele i rodzice, którzy zrozumieją specyfikę rozwoju, potrzeby i możliwości sześciolatka.

Zadaniem edukacji przedszkolnej będzie kształtowanie umiejętności potrzebnych dziecku do podjęcia nauki w szkole, w tym szczególnie umiejętności społecznych, odporności emocjonalnej i zwiększenie podatności na proces uczenia się pod kierunkiem dorosłego. Jak najbardziej w tym procesie większą rolę powinni odgrywać rodzice wspierając dziecko od najmłodszych lat w rozwoju. W placówkach szkolnych większy nacisk będzie musiał być położony na rozpoznawanie możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci, diagnozowanie i analizowanie osiągnięć i zachowań dzieci z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych, indywidualizację pracy z każdym dzieckiem, wspomaganie dzieci wolniej rozwijających się oraz dzieci zdolnych. Pakiet powstał przede wszystkim z myślą o nauczycielach i rodzicach, stanowiąc obszerną formę pomocy służącą wspieraniu rozwoju dziecka młodszego w związku z obniżeniem wieku spełniania realizowania obowiązku szkolnego przez dzieci sześciolatnie.

Opracowany przez pracowników Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu pakiet oparty jest o źródła wiedzy i informacji dostępnych w zgromadzonych zasobach Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu. Zebrany materiał wzbogacony został także o wyselekcjonowane zasoby Internetu.

Spis treści

1.	Przygotowanie do szkoły	4
2.	Gotowość szkolna dziecka	14
3.	Adaptacja dziecka w szkole.....	25
4.	Sześciolatek w szkole	32
5.	Scenariusze zajęć edukacyjnych w nauczaniu wczesnoszkolnym.....	38
6.	Wspieranie rozwoju dziecka	53
7.	Specjalne potrzeby edukacyjne	65
8.	Współpraca z poradniami, świetlicą, biblioteką.....	78

1. Przygotowanie do szkoły

Artykuły z wydawnictw ciągłych

1. Budowanie relacji sześciolatka z dorosłymi / Anna Izabela Brzezińska, Joanna Urbańska // Dyrektor Szkoły. - 2012, nr 3, s. 52-55
Jest jednym z wyznaczników gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole. Umiejętność nawiązywania kontaktów z dorosłymi. Dbanie o dobre relacje z dorosłymi. Samodzielność. Umiejętność podporządkowania się dorosłym. Umiejętność wejścia w rolę ucznia. Otwartość na ocenę. Kształtowanie własnej tożsamości społecznej i indywidualnej w kontakcie z dorosłymi.
2. Budowanie relacji sześciolatka z rówieśnikami / Anna Izabela Brzezińska, Joanna Urbańska // Przed Szkołą. - 2012, [nr] 1, s. 6-10
Omówiono elementy wpływające na rozwój umiejętności komunikowania się z rówieśnikami w szkole oraz wskazówki jak rodzice mogą dzieci na to przygotować.
3. By Twoje dziecko lubiło czytanie i pisanie – baw się z nim! / Katarzyna Lotkowska // Bliżej Przedszkola. - 2012, nr 1, s. 44-[45]
Przykładowe propozycje Zabaw Fundamentalnych z zakresu przygotowywania dzieci do nauki czytania i pisania, do przeprowadzania ich z dzieckiem przez rodziców w domu.
4. Czy Twoje dziecko jest gotowe do szkoły? Elżbieta Trojan // Wychowawca. - 2014, nr 6, s. 12-13
Omówienie serwisu Bazgroszyt.pl, na którym rodzice mogą sprawdzić, a przede wszystkim rozwijać gotowość szkolną 5-6 latków.
5. Czy warto dokonać samokontroli? / Małgorzata Aleksiak // Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2013, nr 19, s. 50-51
Diagnoza przedszkolna przed rozpoczęciem przez dziecko nauki w pierwszej klasie szkoły podstawowej prowadzona przez nauczyciela przedszkola. Cele diagnozy. Praca wspomagająco- korygująca.
6. Dobry początek edukacji / Aleksandra Denst-Sadura. - (Psychologiczne łamigłówek) // Głos Nauczycielski. - 2012, nr 44, s. 16
Wskazówki dla nauczycieli, w jaki sposób stworzyć szkołę przyjazną dla sześciolatków rozpoczynających edukację.
7. Dyrektor w ankietach / Piotr Skura // Głos Nauczycielski. - 2014, nr 8, s. 8
Ankiety dotyczące przygotowania szkół na przyjęcie sześciolatków.
8. Dyrektorzy szkół czekają na sześciolatki / Paulina Gumowska. - Bibliogr. // Dyrektor Szkoły. - 2013, nr 6, s. 14-16
Artykuł dotyczący reformy edukacji polegającej na obniżeniu wieku obowiązku szkolnego.
9. Jak pomóc dziecku w dobrym starciu do szkoły? / Bożena Janiszewska // Wychowanie w Przedszkolu. - 2013, nr 9, s. 18-[25]
Dojrzałość szkolna.
10. Jak pomóc przedszkolakom w łagodnym przejściu do szkoły? / Agnieszka Boszko-Szcześniak // Wychowanie w Przedszkolu. - 2014, nr 1, s. 51-52
Współpraca przedszkola ze szkołą podstawową. Wycieczki dzieci 5- i 6-letnich do szkoły.
11. Jak radzić sobie z emocjami? / Anna Lesiuk. - Bibliogr. // Wychowanie w Przedszkolu. - 2014, nr 7, s. 40-42
Refleksje z obserwacji grupy sześciolatków. Zastosowanie metody niedokończonych zdań. Wykorzystanie prac plastycznych. Zastosowanie niedokończonego opowiadania. Reakcje nauczycieli na nieadekwatne do sytuacji sposoby wyrażania emocji przez dzieci.

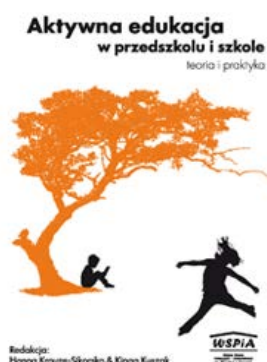
12. Jak wspierać sprawność manualną na starcie szkolnym? / Katarzyna Nadrowska. - Bibliogr. // Życie Szkoły. - 2011, nr 9, s. 54-62
Sprawność ruchowa dziecka przygotowującego się do podjęcia nauki w szkole jako "dobry start" i niezbędny w procesie nauki pisania (np. zharmonizowanie dużych i małych ruchów kończyny, rytmiczność pisania, utrzymywanie się w linii poziomej). Przejawy zaburzeń sprawności manualnej, metody badania małej metodyki, metody wspomaganie.
13. Jak zwiększyć szanse edukacyjne dzieci? / Ewa Zielińska // Bliżej Przedszkola. - 2010, nr 9, s. 22-24
Zadania wychowania przedszkolnego w przygotowywaniu dziecka do podjęcia obowiązku szkolnego. Diagnoza przedszkolna. Proces wspomaganie rozwoju umysłowego dziecka poprzez program dydaktyczno-wyrównawczy.
14. Jedzie pociąg z daleka / Bożena Szymanek // Wychowanie w Przedszkolu. - 2013, nr 3, s. 52-53
Metoda Dobrego Startu w wychowaniu przedszkolnym, w edukacji wczesnoszkolnej i ośrodkach leczniczo-pedagogicznych podczas zajęć indywidualnych i zbiorowych. Wykorzystanie metody do wspierania dzieci przedszkolnych w osiągnięciu przez nie gotowości szkolnej.
15. Już do szkoły czy jeszcze w przedszkolu? / Wiesława Mądrowska // Doradca Dyrektora Przedszkola. - 2013, nr 40, s. 48-50
Wspomaganie rodziców w podejmowaniu decyzji o rozpoczęciu przez sześciolatków realizacji obowiązku szkolnego. Działania monitorowane przez MEN. Informacje, jakie musiał podać dyrektor monitorowanej jednostki. Arkusz monitorowania.
16. Kształtowanie gotowości do nauki czytania i pisania / oprac. Elżbieta Korczewska. - (Narzędziownia) // Doradca Dyrektora Przedszkola. - 2010, [nr] 9, s. 36-37
Ocena umiejętności finalnych, składowych i operacyjnych. Materiał stworzony w oparciu o fragment XIV obszaru podstawy programowej wychowania przedszkolnego, w którym zostały określone umiejętności finalne dziecka kończącego edukację przedszkolną. Forma tabeli.
17. Kształtowanie gotowości dziecka do szkoły / Klaudia Paszkiewicz [i in.] // Wychowanie w Przedszkolu. - 2013, nr 1, s. 50-53
Czym charakteryzuje się dziecko, które jest wystarczająco dojrzałe. Rola zabawy w przygotowaniu do szkoły. Zalety zabawy. Problem rozstania z rodzicami. Praca psychologa z dziećmi. Współpraca z nauczycielami. Praca dziecka w grupie - kontakty z rówieśnikami.
18. Mam 6 lat i co dalej? / Wiesława Mądrowska // Doradca Dyrektora Przedszkola. - 2012, nr 32, s. 4, 6-10
Przesunięcie obowiązku szkolnego dla sześciolatków na 1 września 2014 r. Obowiązek przedszkolny (obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne dzieci w wieku 5 i 6 lat). Roczne przygotowanie przedszkolne poza przedszkolem. Działania MEN. Zadania dyrektorów i nauczycieli.
19. Praktyka przedszkolna inspirowana konstruktywizmem / Małgorzata Sławińska. - Bibliogr. // Przed Szkołą. - 2011, [nr] 1, s. 4-8
Teoria konstruktywistyczna w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej kluczem do skutecznego przygotowania dzieci do podjęcia nauki w szkole oraz efektywnego uczenia się ze zrozumieniem. Potrzeba zmiany wymagań programowych. Konstruktywizm szansą dla przedszkoli i szkół na rozszerzenie oddziaływań edukacyjnych oraz rozwijanie samodzielności dziecięcego myślenia.
20. Program własny "Zanim pójde do szkoły" / Lidia Kołodziejaska // Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2014, nr 25, s. 25-27
Przygotowanie dziecka przedszkolnego do roli ucznia, zapewnienie mu bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia w szkole i w kontaktach z rówieśnikami. Ankieta dla rodziców "Moje dziecko w szkole". Plan współpracy ze szkołą podstawową.

21. Program "Radosna szkoła" : jak uzyskać wsparcie finansowe na zakup pomocy dydaktycznych / Zenon Decyk // Doradca Dyrektora Szkoły . - 2012, nr 25
Rządowy program skierowany do publicznych i niepublicznych szkół podstawowych. Wsparcie finansowe na zakup pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkole i na urządzenie szkolnego placu zabaw.
22. Przed szkołą : ulotka dla rodziców sześciolatków / oprac. Wiesława Mądrowska // Doradca Dyrektora Przedszkola. - 2014, nr 51, s. 24-25
23. Prognozowanie problemów edukacyjnych 6-latków za pomocą rysunkowej techniki przesiewowej / Joanna Rajchert. - Summ. Streszcz. - Bibliogr. // Ruch Pedagogiczny. - 2013, [nr] 3, s. 121-[133]
Specyficzne zaburzenia uczenia się i ich przyczyny. Rysunek jako metoda przesiewowa zaburzeń uczenia się. Analiza badań uwzględniających dane pochodzące z dwóch etapów edukacyjnych - klasy zerowej i klasy pierwszej. Próba ustalenia, czy rysunkowe techniki przesiewowe pozwalają przewidzieć wyniki w nauce oraz zachowanie dzieci w klasie I.
24. Rozwój dzieci sześciolatków / Beata, Sabat. - Bibliogr. // Wychowawca. - 2014, nr 6, s. 8-9
Analiza rozwoju dziecka przedszkolnego.
25. Sposoby wspierania dziecka z zaburzeniami zachowania przez nauczycieli i rodziców / Maria Małek // Doradca Dyrektora Przedszkola. - 2013, nr 41, s. 41-45
Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu. Udział dziecka w zajęciach socjoterapeutycznych eliminujących zaburzenia zachowania. Przygotowanie dzieci do pracy w szkole. Zajęcia ruchowe dla dzieci trzy- i czteroletnich nadpobudliwych psychoruchowo. Zajęcia ruchowe dla dzieci pięcio- i sześciolatków nadpobudliwych psychoruchowo.
26. Szkoła już blisko! : spotkania przed szkołą w przedszkolu / Beata Bielska. - Bibliogr. // Bliżej Przedszkola. - 2011, nr 9, s. 26-31
Autorka zawarła propozycje i ćwiczenia pomagające budować współpracę w grupie, uwrażliwiać na potrzeby innych, wspomagające rozwój emocjonalny i społeczny dziecka oraz ułatwiać adaptację dziecka do nowych warunków, które zawarła w scenariuszu. Poruszyła problem wychowania artystycznego jako okazji do nawiązywania bliższych kontaktów w zespole. Przedstawiła praktyczne rady dotyczące tego, jak przygotować dziecko do pierwszych kontaktów z zespołem klasowym.
27. Sześciolatek w szkole - przywilej czy obowiązek? / Ewa Norkowska // Doradca Dyrektora Szkoły. - 2014, nr 44, s. 16-17
28. Szczególne zadania nauczyciela po obniżeniu wieku obowiązku szkolnego / Lidia Kowalczyk. - Bibliogr. // Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane. - R. 37 (59), nr 4 (2013/2014), s. 21-27
Omówienie zadań nauczycieli nauczania zintegrowanego w związku z rozpoczęciem nauki przez sześciolatków.
29. Sześciolatek w szkole / Jan Łysek. - Streszcz. Summ. - Bibliogr. // Nauczyciel i Szkoła. - 2012, nr 2, s. [43]-55
Przegląd przepisów prawnych dotyczących obniżenia wieku obowiązku szkolnego w Polsce. Obowiązek szkolny w krajach europejskich. Stanowisko rodziców i nauczycieli wobec obniżenia obowiązku szkolnego w Polsce.
30. Sześciolatek w szkole - wyzwania, zagrożenia i szanse / Anna Izabela Brzezińska // Przed Szkołą. - 2012, nr 4, s. 15-17
Jak przekonać i przygotować do tego samorządy. Jak przekonać i przygotować dyrektorów i nauczycieli szkół podstawowych. Jak przekonać i przygotować dyrektorów przedszkoli. Jak przekonać i przygotować psychologów i pedagogów z poradni wspierających pracę przedszkola i szkoły. Jak przekonać i przygotować rodziców pięcio-, sześciolatków.

31. Umysł sześciolatka / Anna Izabela Brzezińska, Joanna Urbańska. - Bibliogr. // Przed Szkołą. - 2011, nr 4, s. 9-12,14
Etap rozwoju dziecka sześciolatkiem wyznacznikiem jego dojrzałości i gotowości szkolnej. Zasady dotyczące odpowiedniej obserwacji takiego dziecka i sądowanie na temat jego gotowości szkolnej.
32. W co się bawić z dzieckiem zanim pójdzie do szkoły? / Anna Ludwiczak, Monika Pawlak. - Bibliogr. // Meritum. - 2013, nr 4, dod. "Oświata Mazowiecka" 2014, nr 4, s. 14-15
Przykłady ćwiczeń pamięci symultanicznej.
33. Zabawa w czytanie / Katarzyna Rojkowska // Bliżej Przedszkola. - 2012, nr 1, s. 22-23
W artykule zapoznamy się z opracowanymi przez naukowców wskazaniem dotyczącym tego, w jaki sposób i kiedy rozpocząć z dzieckiem naukę czytania i co zrobić, by ta nauka odbywała się w zabawowej formie. Dowiemy się także, co dziecko zyskuje dzięki wczesnej nauce czytania.
34. Zanim nasze dzieci pójdą do szkoły... / Lidia Kołodziejka // Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2014, nr 25, s. 4-8
Dojrzałość szkolna. Współpraca z rodzicami. Na co należy zwrócić szczególną uwagę rodziców. Czynniki kształtujące dojrzałość szkolną. Diagnoza przedszkolna. Relacje nauczyciel-rodzic dziecka. Obserwacja rodzicielska i ćwiczenia z dzieckiem w domu. Wskazówki dla rodziców. Współpraca przedszkola ze szkołą podstawową.
35. Zmiany w roku szkolnym 2014/ 2015 / Andrzej Pery // Dyrektor Szkoły. - 2014, nr 8, s. 14-17
Obowiązek szkolny sześciolatków. Nowy darmowy podręcznik. Świetlica szkolna. Asystent nauczyciela.

Wydawnictwa zwarte

1. Aktywna edukacja w przedszkolu i szkole : teoria i praktyka / red. nauk. Hanna Krauze-Sikorska, Kinga Kuszak ; Wyższa Szkoła Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I w Poznaniu. Poznań : Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I, 2010. -- 343 s. : il. ;24 cm.

Zbiór tekstów ukazujących: aktywność twórczą dziecka, rodzica i nauczyciela (w różnych aspektach) jako warunek efektywnego nauczania i wychowania dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym; wykorzystanie różnych metod opartych na aktywnym działaniu w edukacji dzieci (pedagogika waldorfska, montessoriańska i freinetowska, edukacja aktywnych zainteresowań, twórcza wizualizacja, uczenie się i nauczanie matematyki, zastosowanie nowoczesnych mediów, wykorzystanie bajki i baśni, gry dramatyczne, synektyka, taniec i joga, edukacja muzyczna).

[Spis treści](#)

2. Diagnostyka całościowa w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej : wybrane problemy i rozwiązania / Stanisława Włoch, Agnieszka Włoch. Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Żak, 2009. -- 217 s. ;21 cm.

Celem pracy jest ukazanie diagnozy jako ważnego elementu w procesie kształcenia i wychowania dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Autorki zwracają uwagę na problemy związane z wyrównywaniem szans edukacyjnych i likwidacją zaniechań rozwojowych, analizują zaburzenia: rozwoju aparatu lokomocyjnego, rozwoju aparatu manipulacyjnego, percepcji wzrokowej, percepcji słuchowej, rozwoju języka, procesu myślenia, procesów emocjonalnych (nieodporność emocjonalna, zahamowanie emocjonalne, agresja), procesów dynamiki nerwowej (nadpobudliwość psychoruchowa, zahamowanie psychoruchowe, lęki dziecięce). W publikacji omawiają diagnozę i diagnozowanie (definicje, diagnoza holistyczna), podają metody diagnozowania (obserwacja, analiza wytworów dziecka, dialog, wywiad, dokumentoskopia).

[Spis treści](#)

3. Dzieciństwo i wczesna edukacja w dynamicznie zmieniającym się świecie / red. nauk. Małgorzata Kowalik-Olubińska. Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2012. -- 382 s. : il. ;24 cm.

Książka jest wielowątkową analizą zagadnień wczesnej edukacji. Bardzo obszerny materiał został w logiczny sposób podzielony na dwie uzupełniające się części.

W pierwszej opisano zjawiska zmieniającego się świata w subiektywnym odbiorze dziecka, a druga proponuje pewne rozwiązania do zastosowania w organizacji jego edukacji.

Wiele rozwiązań zasługuje na uwagę w świecie toczących się dyskusji nad doświadczeniami związanymi z przemianami we współczesnej oświacie.

[Spis treści](#)

4. Edukacja małego dziecka : praca zbiorowa. T. 2, Wychowanie i kształcenie w praktyce / pod redakcją Ewy Ogrodzkiej-Mazur, Urszuli Szuścik, Małgorzaty Zalewskiej-Bujak. Cieszyn : Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego ; Kraków : Oficyna Wydawnicza Impuls, 2010. -- 264 s. : il. ;24 cm.

Edukacja małego dziecka. Wychowanie i kształcenie w praktyce jest kontynuacją refleksji teoretycznych i badawczych nad problematyką przysposabiania dziecka do rozwoju w toku jego edukacji i wychowania w różnych obszarach działań pedagogicznych. Praca składa się z trzech części. Część pierwsza jest zatytułowana Potrzeby a możliwości małego dziecka, część druga Kreatywność – wspieranie rozwoju – praktyka edukacyjna natomiast część trzecia Wychowanie i kształcenie dziecka niepełnosprawnego.

[Spis treści](#)

5. Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna wyzwaniem dla nauczycieli i wychowawców nowego wieku / red. nauk. Eugeniusz Bielicki, Mieczysław Ciosek ; Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna. Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2012. -- 470 s. : il. (w tym kolor.) ;23 cm.

Publikacja zawiera artykuły w języku polskim i ukraińskim dotyczące teorii nauczania i wychowania najmłodszych w oparciu m. in. o teorię Jana Pawła II i Janusza Korczaka. Omawia ponadto wpływ mediów na psychikę dziecka, kształtowanie się postaw optymizmu u dzieci oraz ich postawy patriotyczne, rolę języka w nauczaniu, edukację międzykulturową, a także wpływ sytuacji rodzinnej na sposób spędzania czasu przez dzieci. Przedstawia również wizerunek nauczyciela wychowawcy przyszłości. Całość wzbogacono wykresami z badań oraz literaturą przedmiotu.

[Spis treści](#)

6. Jak kształtować zachowania małych dzieci : wskazówki dla nauczycieli / Lynn Cousins ; przekł. Jolanta Bartosik. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2014. -- XI, [1], 211, [1] s. : il. ;23 cm.

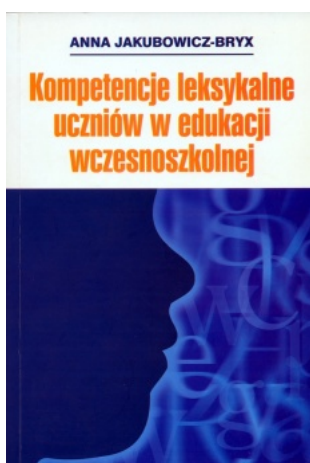

Autorka dzieli się świeżym spojrzeniem na modelowanie zachowań i kształtowanie społecznych i emocjonalnych kompetencji dziecka. Książka dostarcza cennych wskazówek i informacji, które pomogą wspierać dzieci, by rozwijały się szczęśliwie i bezpiecznie. Dowiedz się: jak zachęcać dzieci do pozytywnych zachowań a zniechęcać do negatywnych, w jaki sposób dzieci budują więzi i relacje, jak przebiega rozwój i uczenie się małych dzieci, jak wspierać dziecko w rozwoju emocjonalnym, kształtować jego poczucie własnej wartości i zdrowej dumy, jak wprowadzić najbardziej efektywne strategie pracy z dziećmi, jak zachowanie dorosłych wpływa na zachowanie dzieci.

Lynn Cousins

[Spis treści](#)

7. Kompetencje leksykalne uczniów w edukacji wczesnoszkolnej / Anna Jakubowicz-Bryx. Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2006. -- 373, [1] s. : il. ;24 cm.

Książka może zainteresować wszystkich, którzy widzą potrzebę doskonalenia kompetencji leksykalnych uczniów wczesnej edukacji, a więc zarówno pedagogów, jak i językoznawców, lingwistów, a także studentów i czynnych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Może być również adresowana do rodziców, których wpływ na rozwój leksyki dziecka w pierwszym okresie rozwoju jest szczególnie ważny.

[Spis treści](#)

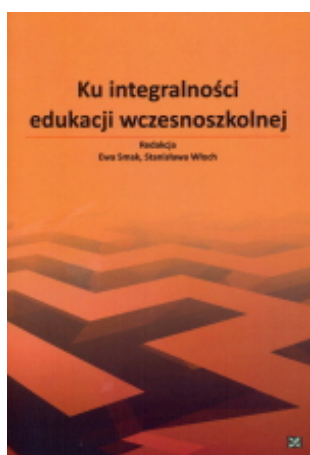
8. Kształcenie wyzwajające w edukacji wczesnoszkolnej / Władysław Puślecki Kraków : Impuls, 2010. -- 241, [1] s. : il. ;24 cm.

Kształcenie wyzwajające stanowi alternatywną ideę edukacyjną, wyrastającą z założeń psychologii humanistycznej i edukacji w wolności. Istotą jego jest respektowanie podmiotowości ucznia w procesie dydaktycznym, którego głównym zadaniem jest wspieranie rozwoju kompetencji osobowościowych, merytorycznych i społecznych ucznia w toku kształcenia. W książce zawarto: teoretyczne podstawy kształcenia wyzwajającego, zwartą koncepcję takiego kształcenia, wyniki badań nad stanem doświadczenia podmiotowości uczniów klas I-III szkoły podstawowej w procesie kształcenia, opis zastosowania w/w koncepcji w edukacji wczesnoszkolnej w toku badań eksperymentalno-weryfikacyjnych oraz uzyskane efekty

[Spis treści](#)

9. Ku integralności edukacji wczesnoszkolnej / red. Ewa Smak, Stanisława Włoch ; Uniwersytet Opolski. Opole : Wydawnictwo "Nowik", 2011. -- 250 s. : il. (w tym 1 kolor.) ;24 cm.

Praca zawiera treści teoretyczne i metodyczne. W rozważaniach Autorzy koncentrują się na idei i dróg poszukiwania innowacyjnych koncepcji kształtowania uczniów w młodszym wieku szkolnym i przedszkolnym. Pozycja jest rekomendowana studentom, nauczycielom szkół i przedszkoli.

[Spis treści](#)

10. Mam 6 lat i idę do szkoły : poradnik dla rodziców i nauczycieli / Bożena Janiszewska. Warszawa : Wydawnictwo Sewenth Sea, 2011. -- 116 s. : il. ;24 cm.

Prezentowana książka jest Poradnikiem dla tych właśnie rodziców, którzy pytają, obawiają się i chcą zapewnić swoim sześciolatkom dobry start w szkole niezależnie od tego czy miały one edukację przedszkolną, czy też nie, czy miały diagnozę dojrzałości przeprowadzoną w przedszkolu, czy też diagnozy takiej nie było. Czego będzie się od mojego dziecka wymagać i czego ja mam od niego wymagać? Jakie ma dobre, a jakie słabsze strony i co to znaczy? Czy i jak mogę mu pomóc przed pójściem do szkoły i w początkowym okresie w szkole? – na te właśnie pytania postaram się w tej książce odpowiedzieć.

[Spis treści](#)

11. Nowe wyzwania i perspektywy dla wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej / red. nauk. Barbara Surma. Kraków : Akademia Ignatianum : Wydawnictwo WAM, 2012. -- 362 s. : il. ;24 cm.

Książka w całości dostępna pod adresem:
http://wydawnictwo.ignatianum.edu.pl/sites/default/files/publikacje_pdf/nowe_wyzwaniapdfspistresci.pdf

[Spis treści](#)

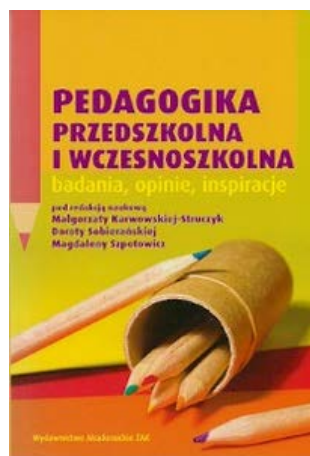
12. Ocena tempa i prawidłowości rozwoju dzieci 6-7-letnich : ocena umiejętności matematycznych, ocena umiejętności czytania i pisania, ocena umiejętności językowych / Regina Osika, Marlena Wrzeszcz. Warszawa : Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, cop. 2012. -- 32 s. : il. ;30 cm.

W broszurze znajdują się materiały z obszarów:
ocena umiejętności matematycznych; ocena umiejętności czytania i pisania; ocena umiejętności językowych.

[Spis treści](#)

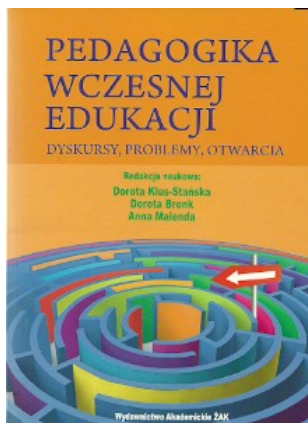
13. Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna : badania, opinie, inspiracje / pod red. nauk. Małgorzaty Karwowskiej-Struczyk, Doroty Sobierańskiej, Magdaleny Szpotowicz. Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Żak, 2011. -- 446 s. : il. ;21 cm.

W ostatnim dwudziestoleciu, począwszy od przemian ustrojowych w 1989 roku, było wiele prób zmierzających do udoskonalenia polskiej edukacji. Zaczęto się od 1992 roku, czyli przekazania zarządzania edukacją władzom lokalnym. Później w latach 1999 i 2009 nastąpiły jej kolejne reformy. Autorzy niniejszego tomu, który poświęcony jest edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej należą do grupy osób, których wiedza i działalność zawodowa wpływają na rozwój oświaty w Polsce. Jak widzą ten problem z perspektywy dnia dzisiejszego, zobaczą czytelnicy w tej publikacji. Znajdują się tu teksty analityczne i krytyczne, oceniające między innymi ostatnie działania reformatorów, wskazujące dalsze kierunki rozwoju oświaty w Polsce, zaczynając od spraw najważniejszych relacji nauczyciela z dziećmi i umiejętnej współpracy nauczycieli z rodzicami. W sumie teksty prezentują współczesny obraz edukacji oferowanej dzieciom od 3. do 10. roku życia, proponują jednocześnie stałą debatę na temat jej dalszego rozwoju.

[Spis treści](#)

14. Pedagogika wczesnej edukacji : dyskursy, problemy, otwarcia / red. nauk. Dorota Klus-Stańska, Dorota Bronk, Anna Malenda. Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Żak, cop. 2011. -- 639, [1] s. : il. ;24 cm.

Książka jest zbiorowym dziełem 43 pedagogów, działających w Zespole Edukacji Elementarnej przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN, kierowanym od kilku lat przez profesor Dorotę Klus-Stańską. Zawiera prawie wszystko, co dotyczy edukacji wczesnoszkolnej, a więc jej historia, aktualny stan, a przede wszystkim perspektywy i kierunki rozwoju.

[Spis treści](#)

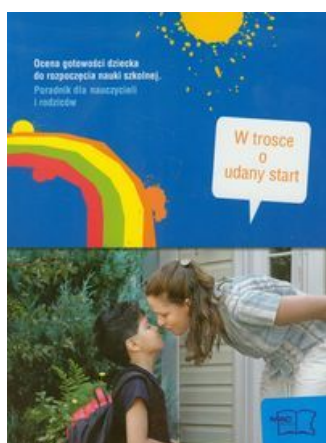
15. Przed progiem : jakie umiejętności są potrzebne do rozpoczęcia nauki w pierwszej klasie i jak je rozwijać? / Małgorzata Skura & Michał Lisicki, Dorota Sumińska. Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2014. -- 75 s. : il. kolor. ;24 cm.

Publikacja zawiera informacje o tym co powinno wiedzieć i potrafić dziecko na progu szkoły podstawowej oraz w jaki sposób wykorzystywać codzienne okazje do tego, by rozwijać umiejętności potrzebne w szkole.

[Spis treści](#)

16. W trosce o udany start : ocena gotowości dziecka do rozpoczęcia nauki szkolnej : poradnik dla nauczycieli i rodziców / Małgorzata Kwaśniewska, Wiesława Żaba-Żabińska. Kielce : MAC Edukacja - Grupa Edukacyjna, cop. 2010. -- 40, [24] s. tabl. : il. ;27 cm.

Publikacja zawiera dwa warianty arkuszy obserwacyjnych - szczegółowy i skrócony.

[Spis treści](#)

17. Wczesna edukacja dziecka - perspektywy i zagrożenia / pod red. Stanisławy Włoch ; Uniwersytet Opolski. Opole : Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2009. -- 516 s. : il.;24 cm.

Artykuły z zakresu: podstaw teoretycznych i metodologicznych wczesnej edukacji dziecka, aspektów rozwojowych wczesnej edukacji, innowacji we wczesnej edukacji (dot. np. podręcznika), praktyki edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej (np.: zastosowanie komputera w nauczaniu arytmetyki, reklamy dla dzieci, czasopiśmiennictwo dziecięce, kształcenie literackie), edukacji dzieci specjalnej troski (m.in.: komunikacja alternatywna w rewalidacji dziecka z porażeniem mózgowym, socjoterapia dzieci z zaniżonym poczuciem własnej wartości, bajkoterapia i jej funkcje adaptacyjne i rozwojowe, trudności w rozpoznawaniu przez pedagogów zjawiska przemocy seksualnej wobec dzieci), wczesnej edukacji dziecka w środowisku rodzinnym (np.: karanie i nagradzanie uczniów w świetle prawa oświatowego, dziecko w rodzinie rozłączonej, wnuki wobec dziadków i starości).

[Spis treści](#)

Materiały z Internetu

1. Jak przygotować dziecko do podjęcia nauki w klasie I? W: Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Kościanie. [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://poradniakoscian.szkolnastrona.pl/index.php?p=m&idg=mg,23,43>
2. Jak przygotować do szkoły dziecko i siebie? W: wyborcza.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: http://wyborcza.pl/1,76842,14125112,Jak_przygotowac_do_szkoly_dziecko_i_siebie.html
Rozmowa z prof. dr hab. Anną Brzezińską na temat oswojenia siebie i dziecka w nową rolę ucznia.
3. Jak przygotować dziecko do szkoły. Julia Płachecka. [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: http://www.frd.org.pl/repository/images/wszyscy_gotowi.pdf
Przewodnik dla rodziców w formie broszury, jak przygotować dziecko do szkoły i jak przetrwać pierwsze dni.
4. Jak przygotować dziecko do szkoły? Małgorzata Kosiak. W: edux.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://www.edukacja.edux.pl/p-13753-jak-przygotowac-dziecko-do-szkoly.php>
Artykuł dla rodziców jak ułatwić dziecku przygotowanie do roli ucznia.
5. Jak przygotować dziecko do szkoły?- 7 sposobów, które pomogą. Aleksandra Radość. W: babyonline.[online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://babyonline.pl/jak-przygotowac-dziecko-do-szkoly,przygotowania-do-szkoly-artykul,12831,r1p1.html>
Wskazówki, jak pomóc dzieciom przygotować się do szkolnych wyzwań.
6. Kiedy i dlaczego warto, aby dziecko sześciolatnie repetowało przygotowanie przedszkolne zamiast iść do pierwszej klasy. Katarzyna Hall. W: natemat.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://katarzynahall.natemat.pl/5415,kiedy-i-dlaczego-warto-aby-dziecko-szescioletnie-repetowalo-przygotowanie-przedszkolne-zamiast-isc-do-pierwszej-klasy>
Omówienie reformy programowej.

7. Podstawa programowa w klasach 0-1. W: natemat.com.pl [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://www.natemat.com.pl/dzieci-w-szkole/podstawa-programowa-w-klasach-0-1.html>
Podstawa programowa. Zerówka. Pierwsza klasa. Czego będzie się uczyło dziecko. Co powinno umieć.
8. Przygotowanie dziecka do szkoły. Ostatni dzwonek. A. Brzezińska. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://www.psychologia.amu.edu.pl/wp/wp-uploads/2013-Przygotowanie-dziecka-do-szko%C5%82y.pdf>
Od czego zależy rozwój dziecka, jak kształtować postawę twórczą u dzieci.
9. Rozwój emocjonalny dziecka o przygotowanie do roli ucznia. Anna Zych. W: eksperciwosciacie.pl [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: http://www.eksperciwosciacie.pl/dla-nauczycieli/przedszkola-dla-nauczycieli/edukacja-i-wychowanie/art_34_rozwoj-emocjonalny-dziecka-a-przygotowanie-do-roli-ucznia.html#.VTT0GfszRSM
Co to jest dojrzałość emocjonalna a gotowość podjęcia nauki w szkole.
10. Witaj szkoło! – czyli jak i czym wspierać dziecko w procesie nauki. W: rodzice.pl [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://www.rodzice.pl/starsze-dziecko/nauka/Witaj-szkolo!-czyli-jak-i-czym-wspierac-dziecko-w-procesie-nauki.html>
Jak wspierać rozwój dziecka przed rozpoczęciem nauki w szkole.

2. Gotowość szkolna dziecka

Artykuły z wydawnictw ciągłych

1. Analiza gotowości do nauki w szkole . - (Diagnoza przedszkolna) // Bliżej Przedszkola. - 2010, nr 2, s. 55-57
Kategorie porządkowania wyników obserwacji przeprowadzonej pod kątem analizy gotowości dziecka do nauki w szkole.
2. Bateria - 5/6 oraz najnowsza Skala Gotowości Matematycznej w diagnozie dojrzałości szkolnej dziecka / Urszula Sajewicz-Radtke, Bartosz M. Radtke. - // Dysleksja. - 2013, nr 2, s. 28-30
3. Co dziecko powinno potrafić, idąc do szkoły? // Bliżej Przedszkola. - 2010, nr 2, s. 50-51
Zakres umiejętności jakie powinno opanować dziecko kończąc przedszkole i rozpoczynając naukę w szkole podstawowej (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej).
4. Co warto wiedzieć, a o czym warto przypomnieć? : w związku z wczesnoszkolną edukacją "sześciolatek" / Krzysztof Ziemba. - // Lider. - 2010, nr 3, s. 25-26
Szkolna dojrzałość motoryczna dzieci rozpoczynających naukę.
5. Diagnoza całościowa wyznacznikiem jakości rozwoju dziecka / Stanisława Włoch, Agnieszka Włoch. - // Przed Szkołą. - 2011, [nr] 1, s.12-15
Diagnoza pedagogiczna sprzyja odpowiedzi na pytania jak rozwija się dziecko, jak rozwijać się powinno, jak sprzyjać jego rozwojowi itp. Stanowi ona użyteczny element działań pedagogicznych. Służy profilaktyce, terapii, prognozie rozwojowej dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Jest narzędziem pomocnym w ustalaniu dojrzałości i gotowości dziecka do pojęcia nauki w szkole.
6. Diagnoza gotowości dziecka do podjęcia nauki szkolnej - od obserwacji do diagnozy całościowej / Danuta Al-Khamisy. - Summ. - Bibliogr. // Szkoła Specjalna. - 2010, [nr] 5, s. 346-357
Definiowanie dojrzałości szkolnej. Dojrzałość instytucjonalna. Zasady diagnozowania dojrzałości szkolnej - podstawy prawne.

7. Diagnoza przedszkolna - klucz do nauki w klasie pierwszej / Elżbieta Korczewska // Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2012, nr 7, s. 4-9
Diagnoza dojrzałości i gotowości szkolnej dziecka w wieku przedszkolnym. Narzędzia diagnostyczne służące nauczycielowi i rodzicom w podjęciu odpowiedniej decyzji co do objęcia dziecka obowiązkiem szkolnym.
8. Dojrzałości szkolnej nie da się wywołać / Agnieszka Stein ; rozm. przepr. Małgorzata Stańczyk // Życie Szkoły. - 2014, nr 7, s. 4-7
Rozmowa na temat adaptacji szkolnej pierwszoklasistów. Badanie dzieci pod kątem dojrzałości szkolnej i uwzględnianie ich różnic rozwojowych w ocenianiu osiągnięć.
9. Gotowość do nauki czytania i pisanie a ryzyko dysleksji u sześciolatków / Marta Bogdanowicz, Natalia Lisowska. - // Dysleksja. - 2013, nr 2, s. 5-15
Gotowość szkolna - definicje. Gotowość: psychomotoryczna, słownikowo-pojęciowa, emocjonalno-motywacyjna. Historia definiowania gotowości szkolnej. Diagnozowanie gotowości szkolnej. Omówienie badań.
10. Gotowość dziecka czy gotowość szkoły? / Anna Izabela Brzezińska//Wychowanie w Przedszkolu . - 2014, nr 9, s. 5-9
Sześciolatki w szkole.
11. Gotowość dzieci czy gotowość szkoły? : kilka refleksji na marginesie dyskusji o 6-latkach / Małgorzata Żytka. - Bibliogr. // Meritum. - 2013, nr 2, s. 2-7
Próba odpowiedzi na pytania dotyczące przygotowania szkoły do przyjęcia dzieci, metod stosowanych przez nauczycieli oraz czy szkoła jest elastyczną instytucją, wykorzystując wyniki ogólnopolskich badań trzecioklasistów, uczniów kończących pierwszy etap edukacji w szkole podstawowej. Badania były prowadzone w latach 2006-2011 w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, a finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego. Ich celem było monitorowanie osiągnięć szkolnych dziewięciolatków w zakresie umiejętności językowych i matematycznych oraz ich szkolnych i środowiskowych uwarunkowań.
12. Gotowość szkolna dzieci sześciolatków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi uczniów pierwszej klasy szkoły podstawowej / Marzena Buchnat. - Summ. - Bibliogr. // Studia Edukacyjne. - 2013, nr 25, s. [115]-136
Sześciolatek ze SPE w szkole - sytuacja prawna. Gotowość szkolna. Dojrzałość szkolna uczniów sześciolatków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - badania własne.
13. Gotowość szkolna sześciolatka / Aleksandra Jagła // Życie Szkoły. - 2013, nr 7, s. 4-6
Charakterystyka najważniejszych sfer dotyczących gotowości szkolnej dzieci sześciolatków: samodzielności, umiejętności pokonywania trudności oraz przygotowania do nauki pisania, czytania i matematyki.
14. Informacja o stanie gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole - przykład / Elżbieta Korczewska // Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2012, nr 7, s. 25-26
Opanowanie wymagań określonych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego w poszczególnych obszarach. Potrzeby rozwojowe, w tym zauważone predyspozycje, uzdolnienia i zainteresowania. Dodatkowe spostrzeżenia o dziecku.
15. Jak uczyć sześciolatka? / Bożena Janiszewska. - Bibliogr. // Dyrektor Szkoły. - 2014, nr 8, s. 62-64
Dojrzałość szkolna a obniżenie wieku rozpoczęcia nauki.
16. Kiedy dziecko jest gotowe do szkoły? / Joanna Goc // Bliżej Przedszkola. - 2012, nr 1, s. 19-21
Materiał ten to cenne narzędzie pogłębienia wiedzy nauczycielskiej z zakresu przebiegu rozwoju fizycznego dziecka i aspektów jego dojrzałości szkolnej. Stanowi także gotowe narzędzie do przekazania rodzicom w ramach pedagogizacji – podkreślona w nim została ich rola w przygotowaniu dziecka do podjęcia nauki w szkole. Konkretnie wskazówki dla rodziców zostały ujęte w formę listu od przyszłego wzorowego ucznia.

17. Kompetencje małego dziecka w szkole / Wiesława Krysa // Trendy (czasopismo elektroniczne). - 2012, nr 4, s. 17-24
Wyjaśnienie czym są kompetencje małego dziecka i jakie są ich rodzaje. Sposoby rozwijania kompetencji pożądanych u dziecka. Przykłady rozwiązań praktycznych.
18. Niedoceniana psychomotoryka w diagnozie gotowości szkolnej : komunikat z badań / Agata Nowak, Anna Romanowska-Tołłoczko // Wychowanie na Co Dzień. - 2013, nr 6, s. 26-28
Wyniki badań mających na celu ocenę poziomu rozwoju psychomotorycznego dzieci gotowych do podjęcia nauki w szkole.
19. Ocena rodzicielska poziomu przygotowania sześciolatka do szkoły / Izabela Mańkowska, Małgorzata Rożyńska. - Bibliogr. // Dysleksja. - 2012, nr 1, s. 18-20
Obszary: dojrzałość fizyczna, dojrzałość umysłowa, dojrzałość emocjonalno-społeczna, dojrzałość motywacyjna, dojrzałość zmysłowa.
20. Oczami praktyka: sześciolatek w szkolnej ławce / Joanna Sałasińska-Andruszkiewicz // Życie Szkoły. - 2014, nr 2, s. 14-16
Dojrzałość emocjonalna sześciolatek.
21. Odpowiedź na wyzwania XXI wieku - gamifikacja dla najmłodszych / Anna Grzegory // Meritum. - 2013, nr 2, s. 31-34
O tym, jak możemy dobrać gry dla dziecka, aby stymulować jego rozwój, a nawet gotowość szkolną?
22. Problem dojrzałości szkolnej - w świetle auksologii / Napoleon Wolański // Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne. - 2013, nr 2, s. 14-20
Różnica między wiekiem kalendarzowym a rozwojowym dziecka. Etapy, fazy i okresy ontogenezy. Okresy rozwoju progresywnego. Właściwości rozwoju dziecka. Psychomotoryczny rozwój dziecka. Specyfika okresu dzieciństwa. Postulat potrzeby dalszych badań i okresowego diagnozowania problemu dojrzałości szkolnej.
23. Problematyka dojrzałości szkolnej dziecka / Patrycja Kozera-Mikuła. - Bibliogr. // Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane. - R. 37 (59), nr 4 (2013/2014), s. 12-20
Elementy składowe dojrzałości szkolnej. Kryzys szóstego i siódmego roku życia. Wskazówki co robić, jeśli dziecko nie jest gotowe do szkoły.
24. Przykład osiągnięcia gotowości szkolnej przez dziecko 6-letnie // Doradca Dyrektora Przedszkola. - 2011, [nr] 21, s. 34-35
Przykładowy opis (wzór) informacji o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej.
25. Rozwój społeczno-emocjonalny dziecka / Mirosława Suchocka // Przed Szkołą. - 2012, [nr] 1, s. 16-18
Omówiono rozwój społeczno-emocjonalny dziecka jako diagnoza gotowości szkolnej, cechy charakteryzujące dojrzałość społeczną dziecka oraz elementy na nią wpływające.
26. Samoświadomość gotowości szkolnej sześciolatka / Anna I. Brzezińska [i in.]. - Bibliogr. // Przed Szkołą. - 2012, [nr] 2, s. 10-12, 14
Zdolność do samooceny i samopoznania. Zdolność do rozumienia nowej formuły podejmowanych aktywności w kontekście zabawy i nauki. Poznawanie przez dziecko przyszłej szkoły.
27. Sześciolatek na starcie. Cz. 2 / Bożena Janiszewska. - Bibliogr. // Dyrektor Szkoły. - 2013, nr 8, s. 19-21
Spostrzeganie wzrokowe. Spostrzeganie słuchowe. Myślenie sześciolatek. Strefa emocjonalno-społeczno-motywacyjna. Praca z klasą łączoną - sześciolatekami i siedmiolatekami.

28. Sześciolatek na starcie - jaki jest i jak z nim pracować / Bożena Janiszewska. - Bibliogr. // Dyrektor Szkoły. - 2013, nr 7, s. 17-20
Autorka przedstawia zmiany zachodzące w organizmie dziecka sześciolatniego oraz zwraca uwagę na potrzebę diagnozowania dziecka pod względem dojrzałości szkolnej.
29. Sześciolatki do szkoły - rozterki rodziców / Magdalena Czub, Joanna Matejczuk // Psychologia w Szkole. - 2014, nr 3, s. 57-65
Gotowość dziecka, rodziny i szkoły z perspektywy rodziców do rozpoczęcia nauki w szkole przez dzieci sześciolatnie. Analiza wyników badań Instytutu Badań Edukacyjnych.
30. Test Umiejętności na Starcie Szkolnym / Radosław Kaczan, Piotr Rycielski // Przed Szkołą. - 2013, nr 2, s. 26-28
Zróżnicowanie poziomu umiejętności dzieci pięcioletnich, sześciolatnich i siedmioletnich. Test miary umiejętności poprzez próbki zachowania dziecka. Test jest stosowany na tabletach. Co mierzy TUNSS. Konstrukcja testu. Czas na przeprowadzenie testu.
31. Umysł sześciolatka / Anna Izabela Brzezińska, Joanna Urbańska. - Bibliogr. // Przed Szkołą. - 2011, nr 4, s. 9-12,14
Etap rozwoju dziecka sześciolatniego wyznacznikiem jego dojrzałości i gotowości szkolnej. Zasady dotyczące odpowiedniej obserwacji takiego dziecka i sądowanie na temat jego gotowości szkolnej.
32. Wiek startu szkolnego a osiągnięcia w nauce w okresie wczesnoszkolnym / Krzysztof Konarzewski. - Bibliogr. // Edukacja. - 2013, [nr] 4, s. [5]-19
Dojrzałość szkolna.

Wydawnictwa zwarte

1. Badanie gotowości szkolnej : materiały dla nauczyciela / Hanna Derewłana, Beata Wosińska. Warszawa : Nowa Era, 2013. -- 56 s. : il. ;28 cm.

W publikacji m.in.: propozycja arkusza do indywidualnego i zbiorczego badania gotowości szkolnej dzieci, przykłady ćwiczeń do zbadania wybranych umiejętności i wiadomości dzieci z wykorzystaniem pakietów wydawnictwa Nowa Era, sposoby przekazywania rodzicom informacji o wynikach badań gotowości szkolnej.

[Spis treści](#)

2. Czy mogę już iść do szkoły? : diagnoza gotowości szkolnej dziecka z uszkodzonym narządem słuchu / Katarzyna Bieńkowska. Radom : Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji - PIB, [2012]. -- 19 s. ;30 cm.

Zawiera Kwestionariusz wywiadu środowiskowego, Kwestionariusz obserwacji pt. *Dojrzałość społeczna dziecka z wadą słuchu rozpoczynającego naukę szkolną*, Kartę orientacyjnego badania lateralizacji oraz opis wszystkich narzędzi.

[Spis treści](#)

3. Czy moje dziecko osiągnęło dojrzałość szkolną? / Frauke Meinders-Lücking, Susanne Loy ; [przeł. z jęz. niem. Edyta Brudnik]. Kielce : Wydawnictwo Jedność, cop. 2009. -- 87 s. ;19 cm.

W publikacji podano zestaw pytań dla rodziców, dotyczących ich dziecka, na które mają odpowiedzieć, aby ocenić jego przygotowanie do szkoły. W aspekcie rozwojowym omówiono wymagania, jakie szkoła stawia pierwszoklasistom. W przystępny sposób ukazano poglądy wybranych psychologów na dojrzałość szkolną dziecka oraz zaproponowano zabawy i ćwiczenia rozwijające ruch i zmysły dziecka do przeprowadzenia przez rodziców ze swoim dzieckiem w życiu codziennym (możliwe do realizowania także w grupie dzieci).

4. Czy Twoje dziecko jest przygotowane na spotkanie ze szkołą? /Jaroslava Budíková, Patricie Krušínová, Pavla Kuncová ; [tł. Izabela Mroczek]. Gliwice : Wydawnictwo Helion, cop. 2006. -- 208 s. : il. ;21 cm.

Poradnik stanowi pomoc w poznaniu przyszłego pierwszoklasisty. Pozwala zrozumieć jego zachowanie i sprawdzić dojrzałość w tym zakresie (zdolności ruchowe, motoryka mała, motoryka duża). Mówi o przygotowaniu dziecka do komunikacji społecznej. Przedstawia style uczenia się. Opisuje rodzaje inteligencji oraz podaje czym jest efektywna i zdrowa nauka. Dodatkowo omawia kwestie takie, jak: wybór szkoły, radosne - zdrowe dziecko (wideotrening, metoda Feuersteina, metoda B. Sindelarovej, trening sprawności percepcyjnych i motorycznych, metoda Dennisona, biofeedback, kinezylogia), gry i ćwiczenia (komputer i telewizja). Zawiera przydatne adresy fundacji, świetlic, poradni pedagogiczno-psychologicznych.

[Spis treści](#)

5. Czy Twój przedszkolak dojrzał do nauki? / Wojciech Brejnak. Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, cop. 2006. -- 202 s. : il. kolor. ;21 cm. [Diagnoza dojrzałości szkolnej](#) / Bożena Janiszewska.

Poradnik udziela odpowiedzi na pytania: co to jest dojrzałość (gotowość) szkolna dziecka?, jak wczesnie rozpoznać ryzyko dysleksji?, jakie są objawy nadpobudliwości ruchowej, a jakie silnego zahamowania? Omawia kryteria gotowości szkolnej oraz podstawowych trudności związanych z uczeniem się, które napotyka dziecko. Książka zawiera również kwestionariusze oraz testy umożliwiające samodzielne przeprowadzenie oceny dziecka.

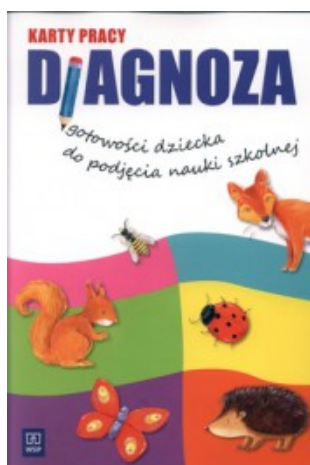
[Spis treści](#)

6. Diagnoza dziecka rozpoczynającego naukę w klasie pierwszej : kwestionariusz zgodny z nową podstawą programową / Iwona Rokicińska. Gdańsk : Harmonia, 2010. -- Teka: (28 s., [31] k. tabl. luź.) : il. ;30 cm.

Dzięki diagnozie nauczyciel może: określić poziom przygotowania dziecka do nauki w klasie pierwszej, określić potrzeby związane z jego rozwojem psychofizycznym, opracować indywidualne programy pracy. Komplet materiałów zebranych w tezcze składa się z: charakterystyki narzędzia diagnozy, instrukcji dla badającego, kryteriów oceny, arkusza badania, kart pracy dla dziecka, pomocy dydaktycznych potrzebnych do przeprowadzenia badania.

7. Diagnoza gotowości dziecka do podjęcia nauki szkolnej : przewodnik metodyczny / Elżbieta Marek, Katarzyna Nadrowska. Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2010. -- 71, [1] s. : il. ;24 cm ++ płyta CD.

Autorki definiują pojęcie gotowości edukacyjnej. Opisują najważniejsze obszary rozwoju dziecka: dojrzałość fizyczną i motoryczną, dojrzałość umysłową (poznawczą), emocjonalną i społeczną. Publikacja zawiera arkusz do diagnozy gotowości edukacyjnej dziecka. Autorki zaproponowały również ciekawe scenariusze zajęć, wskazówki dotyczące sposobu obserwacji pedagogicznej dzieci podczas ich diagnozowania oraz zasady informowania rodziców o poziomie gotowości szkolnej dziecka.

[Spis treści](#)

8. Diagnoza gotowości szkolnej pięcioletka / Beata Krysiak, Krystyna Zielińska. Warszawa : Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, cop. 2011. -- 62 s. ; il. kolor. ;30 cm.

Publikacja zawiera: arkusz diagnozy pedagogicznej w najważniejszych dla rozwoju dziecka obszarach, 38 kolorowych kart diagnostycznych do przeprowadzenia badania dziecka w dwóch etapach, wzór formularza z informacją o gotowości szkolnej, wskazówki do tworzenia programu wspomagania i korygowania rozwoju dzieci, ankietę dla rodziców.

[Spis treści](#)

9. Diagnoza gotowości szkolnej sześciolatka / Anna Kałużny ; [il. Lidia Nowak-Chomicz]. Warszawa : Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, cop. 2012. -- 68 s. : il. (gł. kolor.) ;30 cm.

Publikacja zawiera: arkusz diagnozy pedagogicznej w najważniejszych dla rozwoju dziecka obszarach; 46 kolorowych kart diagnostycznych do przeprowadzenia badania dziecka w dwóch etapach; wzór formularza z informacją o gotowości szkolnej; ankietę dla rodziców.

[Spis treści](#)

10. Diagnoza przedszkolna gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole / Iwona Wasik, Lucyna Klimkowska. Gdańsk : Wydawnictwo "Harmonia", 2011. -- Teka (7, [17] s., [23] k. tabl.) : il. kolor. ;28 cm.

Publikacja stanowi narzędzie badawcze. Dzięki diagnozie nauczyciel może określić poziom przygotowania dziecka do nauki w klasie pierwszej i wskazać potrzeby związane z jego rozwojem psychofizycznym oraz opracować indywidualny program wspomagania i korygowania rozwoju dziecka, które tego potrzebuje. Komplet materiałów zebranych w tezcze składa się z instrukcji i wskazówek dla badającego, arkusza obserwacyjnego oraz kart pracy dla dziecka. Publikacja jest suplementem do programu wychowania i kształcenia oraz wspomagania rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym "Kolorowy świat".

11. Diagnoza rozwoju dziecka przedszkolnego przed rozpoczęciem nauki w szkole : karty pracy / Alicja Tanajewska, Renata Naprawa, Dorota Kołodziejska. Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2014. -- Teka (18 s., [51] k. tabl.) : il. kolor. ;31 cm.

W teczce znajdują się karty pracy przeznaczone dla dzieci oraz instrukcja i tabela z punktacją dla nauczyciela będąca informacją o stopniu opanowania przez dziecko wiadomości i umiejętności wynikających z realizacji podstawy programowej. Tematyka kart pracy jest zgodna z treściami nauczania zawartymi w podstawie programowej z zakresu kompetencji i oczekiwanych osiągnięć dziecka przedszkolnego przed rozpoczęciem nauki w szkole dotyczących: wychowania zdrowotnego, wychowania rodzinnego, obywatelskiego i patriotycznego, rozwoju intelektualnego dzieci wraz z edukacją matematyczną, edukacji przyrodniczej i edukacji plastycznej. Karty pracy zostały opracowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 r.

12. Dziecko u progu szkoły : dojrzałość szkolna dzieci a ich gotowość do nauki / Leokadia Wiatrowska, Halina Dmochowska. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2013. -- 194 s. ;24 cm / Barbara Wilgocka-Okoń.

Warunkiem poznania dziecka i jego całościowego oglądu są działania diagnostyczne, których szeroki wachlarz prezentowany jest kandydatom na nauczycieli, jak i nauczycielom czynnie pracującym. Bogata oferta narzędzi badawczych pozwala na koncentrowanie się na tych obszarach rozwoju sześciolatka, które stanowią istotę jego gotowości do podejmowania zadań szkolnych. W kompetencjach diagnostycznych nauczyciela mieści się też możliwość jego działań pomocowych aktywizujących gorzej funkcjonujące sfery, wyróżnione podczas diagnozy.

[Spis treści](#)

13. Jak ocenić dojrzałość dziecka do nauki? : Rozwojowe Testy Przesiewowe INPP oraz Program Ćwiczeń Integrujących INPP dla szkół / Sally Goddard Blythe ; il. Luca Papp ; tł. Magdalena Macińska. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2013. -- 132 s. : il. ;24 cm.

Przedstawiono rozwojowe testy przesiewowe dla dzieci w wieku 4-7 lat oraz dla dzieci powyżej 7 lat. Pozwalają one sprawdzić obecność asymetrycznego tonicznego odruchu szyjnego (ATOS), symetrycznego tonicznego odruchu szyjnego (STOS), tonicznego odruchu błędnikowego (TOB) oraz kontrolować równowagę statyczną, koordynację, percepcję wzrokową i integrację wzrokowo-ruchową. Zwrócono uwagę na bezpośredni związek pomiędzy niedojrzałością układu ruchowego a osiągnięciami w szkole. Zaprezentowano sprawdzony w praktyce program ćwiczeń integrujących do wykorzystania w pracy z klasą lub mniejszą grupą dzieci w trakcie jednego roku szkolnego. Wskazano jak korzystać z testów przesiewowych oraz jak analizować i interpretować ich wyniki.

[Spis treści](#)

14. Karty do diagnozowania gotowości szkolnej / [aut. Sławomira Załęska ; il. Julia Burkacka-Mielcarz, Elżbieta Śmietanka-Combik]. Warszawa : Wydawnictwo Szkolne PWN, cop. 2013. -- 51 s., [2] k. tabl. : il. kolor. ;29 cm.

Służą sprawdzaniu osiągnięć w zakresie gotowości szkolnej przyszłego ucznia.

Publikacja zawiera:

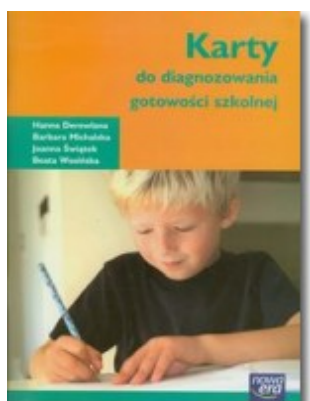
20 kart do diagnozy wstępnej w październiku

20 kart do diagnozy końcowej w marcu

Arkusze obserwacji dziecka - w którym nauczyciel odnotowuje punktację określonych kompetencji.

[Spis treści](#)

15. Karty do diagnozowania gotowości szkolnej / Hanna Derewlana [et al. ; il. Agnieszka Cieślukowska]. Warszawa : Nowa Era, 2012. -- 96 s. : il. ;28 cm.

Karty do diagnozowania gotowości szkolnej to doskonałe narzędzie do diagnozy dzieci pragnących podjąć naukę w pierwszej klasie szkoły podstawowej.

Publikacja zawiera: karty pracy do diagnozy wstępnej, karty pracy do

diagnozy końcowej, arkusz indywidualny, który obejmuje wszystkie

obszary rozwoju dziecka. Uwzględnione w nim wskaźniki są adekwatne do wymagań zawartych w podstawie programowej.

16. Komputerowe wspomaganie procesu kształtowania gotowości szkolnej dzieci sześciolletnich / Anna Watoła. Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2007. -- 303 s. : il. ;24 cm.

Zawiera znaczną liczbę wniosków i postulatów, rozszerzając granice poznania w zakresie wykorzystania komputerów w jakże ważnym okresie dla dziecka, jakim jest przełom pomiędzy przedszkolem i szkołą podstawową.

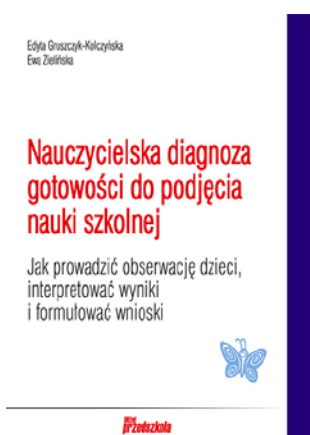
17. Między przedszkolem a szkołą : rozważania o gotowości dzieci do podjęcia nauki w szkole / Danuta Waloszek. Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Żak, 2014. -- 394, [1] : il. ;24 cm.

Publikacja wskazuje zmiany, jakie występują w diagnozowaniu we współczesnej edukacji. Autorka omawia rozwój psychofizyczny dziecka sześciolatniego, jego gotowość i dojrzałość szkolną.

[Spis treści](#)

17. Nauczycielska diagnoza gotowości do podjęcia nauki szkolnej : jak prowadzić obserwację dzieci, interpretować wyniki i formułować wnioski / Edyta Gruszczyk-Kolczyńska, Ewa Zielińska. Kraków : Centrum Edukacyjne Bliżej Przedszkola, 2014. -- 115 s. : il. ;25 cm.

Ocena dojrzałości szkolnej : arkusz oceny dojrzałości, metody badań dojrzałości, pomoce do badań / Bożena Janiszewska. W publikacji znajdują się m.in.: najważniejsze ustalenia dotyczące gotowości dzieci do podjęcia nauki w szkole, podstawy merytoryczne, uzasadnienie i cele nauczycielskiej diagnozy, informacje o tym, dlaczego w ramach diagnozy gotowości dzieci do nauki szkolnej trzeba fachowo prowadzić obserwację i analizować dziecięce kompetencje.

[Spis treści](#)

18. Test dojrzałości szkolnej dziecka z wadą słuchu / Urszula Eckert. Warszawa : Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, 2012. -- 92 s. : il. ;12x17 cm.

Test przygotowano wykorzystując testy B. Wilgockiej-Okoń, A. Szemińskiej (badających dojrzałość szkolną dziecka słyszącego), testy jugosłowiańskie, szwajcarskie i niemieckie, test H. Kratzmeira oraz zadania testowe. Prezentowany test sprawdza stopień rozwoju dziecka w zakresie: procesów poznawczych, podstawowych umiejętności arytmetycznych, poziomu rewalidacji, orientacji przestrzennej, lateralizacji, a także samodzielności dziecka i jego postawy społecznej.

[Spis treści](#)

19. W trosce o udany start : ocena gotowości dziecka do rozpoczęcia nauki szkolnej : poradnik dla nauczycieli i rodziców / Małgorzata Kwaśniewska, Wiesława Żaba-Żabińska. Kielce : MAC Edukacja - Grupa Edukacyjna, cop. 2010. -- 40, [24] s. tabl. : il. ;27 cm.

Publikacja zawiera dwa warianty arkuszy obserwacyjnych - szczegółowy i skrócony.

[Spis treści](#)

Materiały z Internetu

1. Dojrzałość szkolna dziecka rozpoczynającego naukę, Joanna Feret. W: Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Olsztynie. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://www.poradnia.olsztyn.pl/index.php/materialy/artykuly/31-dojrzalosc-szkolna-dziecka-rozpoczynajacego-nauke>
Komponenty dojrzałości szkolnej.
2. Dojrzałość szkolna, Anna Dyczko. W: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wałczu. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://www.pppwalcz.com/dojrzalosc-szkolna.html>
Dojrzałość szkolna poszerzona o zagadnienia z dojrzałości emocjonalnej, fizycznej, umysłowej, społecznej i językowej.
3. Dojrzałość szkolna dziecka; Beata Grzelczak. W: Psychologia.net.pl [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://www.psychologia.net.pl/artikul.php?level=223>
Co należy zrobić w ostatnim roku, przed rozpoczęciem nauki szkolnej, jakie oddziaływania wychowawcze należy koncentrować na poszczególnych dziedzinach.
4. Dojrzałość szkolna, Dalida Magda Ahmad. W: Linia zdrowia. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://www.linia-zdrowia.pl/czytelnia/15-dojrza%C5%82o%C5%9B%C4%87-szkolna.html>
Zagadnienie dojrzałości szkolnej.
5. Dojrzałość szkolna. W: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sochaczewie. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://ppp.e-sochaczew.pl/media/index.php?pokaz=kontent&idKontent=4416&MediumID=241>
Omówienie rozwoju i dojrzałości emocjonalnej, społecznej, rozwoju poznawczego i fizycznego.
6. Gotowość szkolna dziecka. W: Mac edukacja. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://www.gotowosc szkolna.mac.pl/>
Wydawnictwo MAC Edukacja przygotowało program służący do diagnozowania rozwoju dziecka.

7. Gotowość szkolna, Aneta Babiuk-Massalska. W: Dzikie dzieci. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w [www: http://www.dzikiedzieci.pl/index.php?strona=125](http://www.dzikiedzieci.pl/index.php?strona=125)
Wypowiedzi rodziców pięcioletków na temat gotowości szkolnej.
8. Gotowość szkolna i gotowość do uczenia się, Wiktoria Jaciubek. W: Dzieci są ważne-rodzicielstwo bliskości. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w [www: http://dziecisawazne.pl/szesciolatki-gotowosc-szkolna/](http://dziecisawazne.pl/szesciolatki-gotowosc-szkolna/)
Porady dla rodziców sześciolatek na temat gotowości szkolnej.

3. Adaptacja dziecka w szkole

Artykuły z wydawnictw ciągłych

1. A gdyby tak zaprosić przedszkole do szkoły? / Aleksandra Jagła // Życie Szkoły. - 2012, nr 4, s. 36-38
Dyskusja wokół obniżenia progu szkolnego dla przedszkolaków.
2. Będę uczniem : zabawy wspomagające rozwój dziecka sześciolatka / Beata Bielska. - Bibliogr. // Bliżej Przedszkola. - 2010, nr 10, s. 74-78
Omówienie oraz propozycje zabaw zespołowych, tematycznych oraz konstrukcyjnych będących częścią procesu wychowania pobudzającego potencjał twórczy oraz możliwości adaptacyjne dziecka. Scenariusze zajęć.
3. Dobry start - czyli o trudnej adaptacji szkolnej / Ewa Jonakowska- Życie Szkoły . - 2012, nr 8, s. 32-34
Omówienie zagadnień związanych z adaptacją dziecka rozpoczynającego edukację szkolną (co wpływa na adaptację, znaczenie współpracy ze środowiskiem rodzinnym, ułatwianie dzieciom szkolnego startu, znaczenie zabaw integracyjnych).
4. Dojrzałości szkolnej nie da się wywołać / Agnieszka Stein ; rozm. przepr. Małgorzata Stańczyk // Życie Szkoły. - 2014, nr 7, s. 4-7
Rozmowa na temat adaptacji szkolnej pierwszoklasistów. Badanie dzieci pod kątem dojrzałości szkolnej i uwzględnianie ich różnic rozwojowych w ocenianiu osiągnięć.
5. Jak radzić sobie z emocjami? / Anna Lesiuk. - Bibliogr. // Wychowanie w Przedszkolu. - 2014, nr 7, s. 40-42
Refleksje z obserwacji grupy sześciolatek. Zastosowanie metody niedokończonych zdań. Wykorzystanie prac plastycznych. Zastosowanie niedokończonego opowiadania. Reakcje nauczycieli na nieadekwatne do sytuacji sposoby wyrażania emocji przez dzieci.
6. Ktoś niezwykły - to ja! / Aleksandra Godlewska // Życie Szkoły. - 2012, nr 6, s. 32-22
Znaczenie pozytywnej samooceny u dzieci rozpoczynających edukację szkolną. Problematyka atrakcyjności fizycznej, inteligencji i zdolności. Znaczenie postępowania oraz opinii wydawanych przez rodziców. Rola kompensacji.
7. Najmłodszy uczniowie - refleksje nauczycieli / Agnieszka Trepkowska // Przed Szkołą. - 2011, nr 4, s. 4-[9]
Adaptacja dzieci sześciolatek w szkole. Charakterystyka pracy z takimi dziećmi. Przygotowanie szkół do pełnienia funkcji wychowawczo-dydaktycznej nad nimi. Sukcesy i porażki.
8. Oswajanie szkoły / Monika Mielcarek, Aleksandra Ratajczyk // Psychologia w Szkole. - 2014, nr 4, s. 87-92
Proces adaptacji dzieci sześciolatek do szkoły. Różne strategie adaptacji szkolnej małych uczniów.
9. Oswoić szkołę / Magdalena Krakowian-Rząca// Sygnał (czasopismo elektroniczne) . - 2013, nr 9, s. 17-18

Opisano historię sześciolatka, która pokazuje jak ważna jest jak najwcześniejsza pomoc dziecku z trudnościami poprzez wczesną interwencję, wsparcie, ustalenia dotyczące wspólnej pracy oraz wymianę doświadczeń.

10. Pierwsze dni w szkole / Krzysztof Pilch // Bliżej Przedszkola. - 2010, nr 7/8, s. 42-[43]
Porady dla rodziców, jak pomóc dziecku w pokonaniu lęku przed rozpoczęciem nauki w szkole.
11. Pierwsze kroki w szkole i znaczenie pierwszych spotkań : dlaczego Korczak miał rację? / Krzysztof Andrzej Wojcieszek // Trendy (czasopismo elektroniczne). - 2012, nr 1, s. 11-14
Wyjaśnienie, czego dziecko oczekuje na progu szkoły, dlaczego tak ważne są pierwsze dni dziecka w szkole.
12. Pierwszoklasista w szkole / Gertruda Zając // Wychowawca. - 2014, nr 6, s. 10-11
Adaptacja do sytuacji szkolnej. Wskazówki jak przygotować dziecko do podjęcia nauki.
13. Pokonujemy II i III próg szkolny / Alicja Smoczeńska, Małgorzata Półtorak// Wychowawca . - 2014, nr 6, s. 28-29
Omówienie Programu Profilaktyki Trudności Adaptacji "Pokonujemy próg". Scenariusze zajęć psychoedukacyjnych dla uczniów klas III i VI.
14. Po pierwsze – nie zwariować / Małgorzata Fiejdasz-Kaczyńska // Trendy (czasopismo elektroniczne). - 2013, nr 2, s. 35-38
Doświadczenia rodziców dotyczące nauki szkolnej dzieci sześciolatków. Wady i zalety wcześniejszego rozpoczynania nauki szkolnej okiem rodziców po pierwszym roku w szkole.
15. Poziom kompetencji społecznych i emocjonalnych dzieci 6-letnich z grupy przedszkolnej, oddziału przedszkolnego i klasy I szkoły podstawowej / Anna Kiening. - Summ. - Bibliogr. // Problemy Wczesnej Edukacji. - 2012, nr 1, s. [86]-92
Wyjaśnienie czym są kompetencje społeczne i emocjonalne. Prezentacja wyników badań, których celem była analiza funkcjonowania społeczno-emocjonalnego dzieci 6-letnich w różnych środowiskach edukacyjnych.
16. Praca z sześcio- i siedmiolatkami – podobieństwa i różnice : doświadczenia nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej / Wiesława Krysa // Trendy (czasopismo elektroniczne). - 2013, nr 2, s. 17-21
Nauczanie wczesnoszkolne-problemy nauczania.
17. Prognozowanie problemów edukacyjnych 6-latków za pomocą rysunkowej techniki przesiewowej / Joanna Rajchert. - Summ. Streszcz. - Bibliogr. // Ruch Pedagogiczny. - 2013, [nr] 3, s. 121-[133]
Specyficzne zaburzenia uczenia się i ich przyczyny. Rysunek jako metoda przesiewowa zaburzeń uczenia się. Analiza badań uwzględniających dane pochodzące z dwóch etapów edukacyjnych - klasy zerowej i klasy pierwszej. Próba ustalenia, czy rysunkowe techniki przesiewowe pozwalają przewidzieć wyniki w nauce oraz zachowanie dzieci w klasie I.
18. Przychodzi uczeń do pierwszej klasy... / Mirosława Matuszewska, Hanna Liberska // Psychologia w Szkole. - 2012, nr 4, s. 108-118
Przystosowanie uczniów w pierwszej klasie szkoły podstawowej.
19. Razem, czyli pomysł na pracę z sześciolatkami w klasie I / Anna I. Brzezińska, Joanna Matejczuk, Monika Mielcarek // Wychowanie w Przedszkolu. - 2014, nr 4, s. 12-[17]
Dzieci sześciolatki razem z dziećmi siedmiolatkami.
20. Rozwój dzieci sześciolatków / Beata, Sabat. - Bibliogr. // Wychowawca. - 2014, nr 6, s. 8-9
Analiza rozwoju dziecka przedszkolnego.

21. Samodzielny sześciolatek w szkole / Karolina Morawska. - Bibliogr. // Życie Szkoły. - 2014, nr 7, s. 12-14
Rozwijanie samodzielności u dzieci sześciolatków w szkole - wskazówki dla rodziców i nauczycieli.
22. Sześciolatek przychodzi do szkoły / Aleksandra Ratajczyk. - Bibliogr. // Psychologia w Szkole. - 2013, nr 4, s. 22-29
Odpowiedź na pytanie jakie są sześciolatki i jak z nimi postępować wprowadzając w środowisko szkolne.
23. Wcześniejszy obowiązek szkolny a umiejętności życiowe sześciolatków / Laura Izabela Jurga // Trendy (czasopismo elektroniczne). - 2013, nr 2, s. 22-29
Wyjaśnienie czym jest rozwój dziecka. Umiejętności życiowe, które powinna kształtować szkoła, a potrzeby sześciolatków.
24. Szkolne problemy adaptacyjne / Edyta Joanna Wróbel // Życie Szkoły. - 2012, nr 8, s. 12-13
Refleksje nauczyciela klas 0-1 związane z problemami adaptacyjnymi. Ogólne omówienie przyczyn problemów oraz celów podejmowanych działań. Propozycje metod oddziaływania na dzieci.

Wydawnictwa zwarte

1. Diagnostyka wstępna dziecka rozpoczynającego naukę w klasie 1 : materiały dla nauczyciela / [Ewa Czech]. Warszawa : Wydawnictwo "Edukacja Polska", cop. 2009. -- 12 s. ;30 cm.

Broszura dla nauczyciela zawiera charakterystykę gotowości do uczenia się dziecka rozpoczynającego naukę w klasie 1. Przedstawia cechy i umiejętności dziecka kończącego przedszkole, umożliwiające rozpoczęcie nauki w szkole, opisane w podstawie programowej wychowania przedszkolnego. Publikacja omawia proces diagnozowania i ogólne zasady przeprowadzania diagnozy, opisuje metody oraz wyniki diagnozy wstępnej.

[Spis treści](#)

2. Diagnostyka wstępna dziecka rozpoczynającego naukę w klasie 1 : materiały dla ucznia / [Ewa Czech ; il. Wojciech Górski]. Warszawa : Wydawnictwo Edukacja Polska, cop. 2009. -- 35 s. : il. kolor. ;30 cm.

Przystępując do postawienia diagnozy wstępnej, należy pamiętać o tym, że pierwszoklasiści intensywnie się rozwijają. Każde dziecko jest inne, a różnice rozwoju mogą być istotne. Dlatego też najważniejszym zadaniem nauczyciela jest rozpoznanie aktualnego indywidualnego poziomu rozwoju każdego dziecka, wspieranie go we właściwy sposób. Proponowana próba diagnostyczna może pomóc nauczycielowi sprawdzić stopień gotowości dziecka do podjęcia nauki w klasie 1 szkoły podstawowej. Uzyskane wyniki będą przydatne do zaplanowania indywidualnej pracy z każdym uczniem w klasie.

3. Dziecko u progu edukacji przedmiotowej : studium teoretyczno-empiryczne / Renata Michalak. Poznań : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2014. -- 359 s. : il. ;24 cm.

Część teoretyczna stanowi podsumowanie stanu wiedzy nt.: adaptacji jako formy rozwoju jednostki, uwarunkowań adaptacji do roli ucznia klasy czwartej, wartości otoczenia fizycznego i wsparcia społecznego w procesie adaptacji szkolnej. W części empirycznej omówiono wyniki badań przeprowadzonych w l. 2009-2011 wśród uczniów klasy trzeciej, a następnie tych samych uczniów w czwartej klasie szkoły podstawowej oraz wśród nauczycieli tych uczniów z etapu edukacji zintegrowanej i przedmiotowców (którzy byli także wychowawcami klas). Stwierdzono, że absolwenci edukacji wczesnoszkolnej, którzy byli wcześniej aktywowizowani lepiej radzą sobie w klasie czwartej niż ich nieaktywowizowani koledzy oraz przedstawiono uczniowskie strategie radzenia sobie z trudnościami adaptacyjnymi, a także samopoczucie i samoocenę czwartoklasistów.

[Spis treści](#)

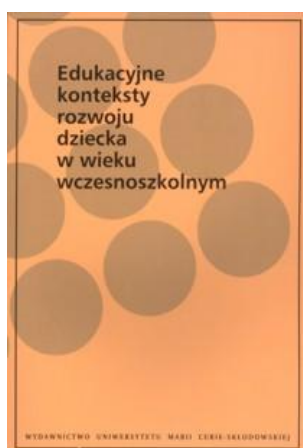
4. Edukacja małego dziecka : praca zbiorowa. T. 5, Nauczyciel-wychowawca w przedszkolu i szkole / pod red. Ewy Ogrodzkiej-Mazur, Urszuli Szuścik, Małgorzaty Zalewskiej-Bujak. Cieszyn : Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego ; Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2013. -- 384, [1] s. : il. ;24 cm.

Podstawowym warunkiem edukacji małego dziecka jest jak najlepsze przygotowanie do pracy pedagogicznej nauczycieli-wychowawców. Opracowania zamieszczone w tym tomie są poświęcone właśnie przygotowaniu do pracy i pracy zawodowej nauczycieli-wychowawców w przedszkolu i w klasach I-III szkoły podstawowej.

[Spis treści](#)

5. Edukacyjne konteksty rozwoju dziecka w wieku wczesnoszkolnym / red. Krystyna Kusiak, Ilona Nowakowska-Buryła, Renata Stawinoga. Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2009. -- 466 s., [2] s. tabl. : il. ;24 cm.

Artykuły teoretyczne i badawcze z zakresu: sposobów myślenia o edukacji, nauczyciela w edukacji wczesnoszkolnej, wielowymiarowego podejścia do aktywności dziecka, oczekiwanych efektów edukacji, wspomagania rozwoju. Omówiono m.in.: wspieranie rozwoju podmiotowego dziecka jako zadanie edukacji zintegrowanej, pytania psychodydaktyki, wypalenie zawodowe nauczycieli, rozpoznawanie symptomów u dzieci doświadczających przemocy, przyswajanie i modernizację reklam telewizyjnych przez dzieci, zabawę językową, rolę otoczenia w systemie Montessori, doświadczenia pedagogiczne KLANZY, edukację międzykulturową, adaptację dziecka do szkoły, arteterapię, baśń w wychowaniu i terapii dziecka, sytuację dziecka z ADHD w klasie integracyjnej, modyfikację pomocy dydaktycznych dla uczniów z dysfunkcją wzroku w kształceniu zintegrowanym.

[Spis treści](#)

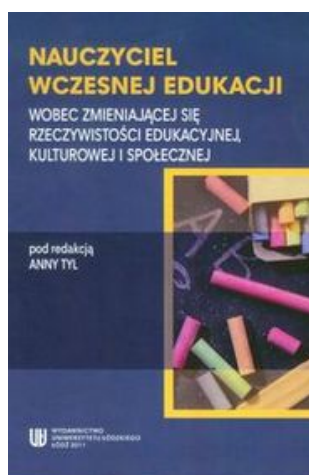
6. Nauczyciel wczesnej edukacji na drodze do profesjonalnego mistrzostwa / pod red. Wiesławy Leżańskiej. Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2011. -- 317 s. : il. ;24 cm.

Lektura książki zaprasza Czytelników, a niejednokrotnie zmusza, do krytycznego i twórczego myślenia. Jest okazją do głębszej refleksji o charakterze pedeutologicznym nad istotą, specyfiką i przemianami profesji nauczycielskiej szczebla przedszkolnego i klas początkowych. Daje możliwość pełniejszego samodzielnego namysłu, skłaniając jednocześnie do formułowania własnych sądów, a także stawiania kolejnych pytań. Bogactwo idei, propozycji oraz refleksji zawartych w książce może stanowić niewyczerpane źródło problemów do dyskusji na nauczycielskim forum, a także cennych inspiracji przydatnych Czytelnikom na wielu różnych polach działania. Książka adresowana jest nie tylko do nauczycieli akademickich, odpowiedzialnych za proces preparacji zawodowej specjalistów wczesnej edukacji, nauczycieli przedszkola i klas początkowych oraz studentów, ale także do pracowników administracji oświatowej, kreujących na własnym terenie politykę oświatową.

[Spis treści](#)

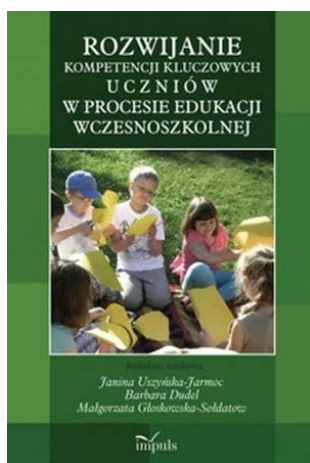
7. Nauczyciel wczesnej edukacji wobec zmieniającej się rzeczywistości edukacyjnej, kulturowej i społecznej / pod red. Anny Tyl. Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2011. -- 232 s. : il. ;24 cm.

Celem publikacji jest prezentacja przemyśleń Autorów i wyników badań, prowadzonych w obszarze funkcjonowania nauczycieli przedszkoli i klas początkowych w nowoczesnej szkole, w kontekście zmian o charakterze globalnym i w społecznościach lokalnych. Przygotowanie poszczególnych rozdziałów monografii powierzono Autorom z kilkunastu krajowych ośrodków akademickich, reprezentującym różne dziedziny nauki. Zaproponowane przez nich teksty ukazują szeroki wachlarz zjawisk oraz procesów społeczno-kulturowych i cywilizacyjnych, wyznaczających kierunek przemian roli nauczyciela małego dziecka we współczesnym świecie.

[Spis treści](#)

8. Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów w procesie edukacji wczesnoszkolnej / red. nauk. Janina Uszyńska-Jarmoc, Barbara Dudel, Małgorzata Głowska-Soldatow. Kraków : Impuls ; Białystok : Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku, 2013. -- 257 s. : il. ;24 cm.

W pierwszej, teoretycznej części publikacji omówiono źródła, konteksty oraz warunki i sposoby stymulowania rozwoju poszczególnych składników kompetencji kluczowych. Metody stosowane przez nauczyciela w procesie stymulowania rozwoju kompetencji kluczowych osadzono we współczesnych teoriach edukacyjnych. Zaakcentowano szczególną rolę kompetencji uczenia się w procesie nabywania wszystkich pozostałych kompetencji kluczowych. W części drugiej przedstawiono określone przez Parlament Europejski kompetencje kluczowe, odnosząc je do oczekiwanej wiedzy, umiejętności i postaw dzieci w młodszym wieku szkolnym. W części trzeciej wskazano wybrane aspekty działalności edukacyjnej wpierającej rozwój kompetencji kluczowych, podkreślając szczególnie ważną rolę nauczyciela i budowania przez niego pozytywnych relacji z uczniami.

[Spis treści](#)

9. Rozwijanie poczucia własnej wartości u dzieci w młodszym wieku szkolnym / Teresa Lewandowska-Kidoń, Danuta Wosik-Kawala. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2009. -- 100 s. : il. ;24 cm.

Książka składa się z trzech części. W pierwszej z nich przedstawiono zagadnienie poczucia własnej wartości, odwołując się w znacznej mierze do teorii N. Brandena. W przystępny sposób omówiono czynniki mające wpływ na budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby oraz opisano zachowania osób o prawidłowym i niewłaściwym poczuciu własnej wartości. W części drugiej Autorki zapoznają czytelnika z warsztatem metodycznym nauczyciela-wychowawcy, prezentując etapy, strategie i zasady pracy z grupą a także zagadnienia dotyczące ewaluacji programów profilaktyczno-wychowawczych. Najbardziej znacząca dla praktyki pedagogicznej jest trzecia część książki, w której przedstawiono autorski program rozwijania poczucia własnej wartości u dzieci w młodszym wieku szkolnym. Część praktyczna stanowi ponad 48 stron opracowania.

[Spis treści](#)

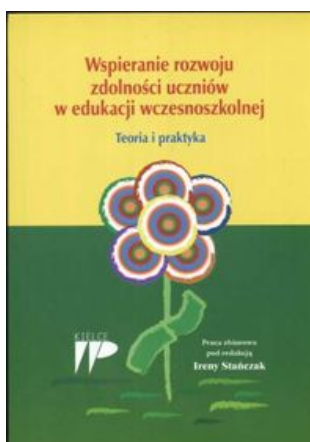
10. Różnicowanie kształcenia w klasach początkowych / Sylwia Grzegorzewska. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2009. -- 310 s. : il. (w tym kolor.) ;24 cm.

Część teoretyczna pracy podaje definicje i omawia psychologiczne podstawy kształcenia zróżnicowanego (rozwój psychofizyczny, różnice indywidualne, praca mózgu), edukację wczesnoszkolną w zreformowanej szkole oraz kształcenie zróżnicowane we współczesnej szkole z uwzględnieniem klas początkowych (cele, treści, metody nauczania, formy organizacyjne, środki dydaktyczne, planowanie dydaktyczne, kontrola i ocena, zasady kształcenia). W części empirycznej autorka przedstawia badania na temat efektywności stosowania kształcenia zróżnicowanego w klasach początkowych.

[Spis treści](#)

11. Wspieranie rozwoju zdolności uczniów w edukacji wczesnoszkolnej : teoria i praktyka : praca zbiorowa / pod red. Ireny Stańczak. Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2008. -- 71 s. : il. ;21 cm.

Zaprezentowano wybrane zagadnienia z zakresu pedagogiki zdolności oraz ukazano możliwości wspierania rozwoju zdolności najmłodszych uczniów w praktyce edukacyjnej. Omówiono m.in. diagnozowanie zdolności oraz kompetencji poznawczych dziecka, stymulowanie twórczej aktywności językowej. Podano przykłady metod i ćwiczeń inspirujących aktywność twórczą uczniów (burza pytań, test zdań niedokończonych, inscenizacje, doświadczenia poszukujące). Przedstawiono sposoby stymulacji ciekawości poznawczej dzieci.

[Spis treści](#)

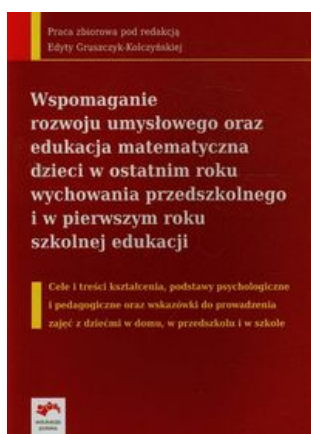
12. Wspomaganie dzieci w rozwoju do skupiania uwagi i zapamiętywania : uwarunkowania psychologiczne i pedagogiczne, programy i metodyka / Edyta Gruszczyk-Kolczyńska, Ewa Zielińska. Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, cop. 2005. -- 240 s. : il. ;24 cm.

Autorki próbują odpowiedzieć na pytanie dlaczego dobra pamięć jest warunkiem szkolnych sukcesów uczniów, podają krótką charakterystykę mnemotechnik, w tym także ich zalety i ograniczenia. Zauważają odmiennosć funkcjonowania dziecięcej pamięci w stosunku do pamięci dorosłych, dlatego też charakteryzują pamięć u dorosłych i pamięć dziecięcą. Prezentują aktualną wiedzę dotyczącą uwagi. Przedstawiają teorię skryptów i planów, przydatną przy konstruowaniu programów wspomagania dzieci w skupianiu uwagi i zapamiętywaniu. Prezentują programy oraz scenariusze zajęć wspomagające te zdolności u sześciolatków i siedmiolatków. Przy niewielkich korektach programy te można realizować w domu, poradniach pedagogiczno-psychologicznych i świetlicach.

[Spis treści](#)

13. Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz edukacja matematyczna dzieci w ostatnim roku wychowania przedszkolnego i w pierwszym roku szkolnej edukacji : praca zbiorowa / pod red. Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej ; [aut. Edyta Gruszczyk-Kolczyńska et al.]. Warszawa : Wydawnictwo Edukacja Polska, 2009. -- 478 s. : il. ;24 cm.

Celem publikacji jest wsparcie rodziców i nauczycieli we wspomaganiu rozwoju umysłowego i edukacji matematycznej dzieci. Autorzy zwracają uwagę na założenia i ważniejsze uwarunkowania psychologiczne oraz treści kształcenia i metodykę prowadzenia zajęć wspomagających rozwój umysłowy i edukację matematyczną dzieci (orientacja w przestrzeni, rytmy, liczenie, rozumowanie przyczynowo-skutkowe, klasyfikacja, operacyjne rozumowanie, zadania z treścią, intuicja geometryczna, gradacja pieniądza i jego wartość, rytmiczna organizacja czasu).

[Spis treści](#)

Materiały z Internetu

1. Czynniki warunkujące adaptację dziecka do szkoły, Iwona Walas. W: www.szkolnictwo.pl. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w [www](http://www.szkolnictwo.pl/index.php?id=PU1195): <http://www.szkolnictwo.pl/index.php?id=PU1195>
Grupy czynników wpływających na poziom zdolności przystosowawczych dzieci: czynniki endogenne: wiek, płeć, indywidualne cechy układu nerwowego, stan zdrowia, ogólny poziom psychoruchowego rozwoju dziecka i czynniki egzogenne: związane ze środowiskiem rodzinnym, rówieśniczym, przedszkolnym, szkolnym.
2. Czynniki wpływające na proces adaptacji dziecka do szkoły; Anna Pszczółlińska. W: [edukacja.edu.pl](http://www.edukacja.edu.pl). [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w [www](http://www.edukacja.edu.pl/p-223-czynniki-wplywajace-na-proces-adaptacji.php): <http://www.edukacja.edu.pl/p-223-czynniki-wplywajace-na-proces-adaptacji.php>
Poruszony jest problem przystosowania się dziecka do szkoły i omówiony proces stopniowego poznawania i uczenia się zasadniczych czynności wymaganych od ucznia w początkowych klasach szkoły podstawowej.

3. Dobry start – czyli o trudnej adaptacji szkolnej; Ewa Jonakowska. W: edupress.pl [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://www.edupress.pl/warto-przeczytac/art,227,dobry-start-czyli-o-trudnej-adaptacji-szkolnej.html>
Co wpływa na proces adaptacji dziecka.
4. Materiały pokonferencyjne „Adaptacja dziecka 6 letniego w szkole-rola nauczyciela” W: Podkarpackie centrum edukacji. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://www.pcen.pl/konferencje-2/6080-materialy-pokonferencyjne-adaptacja-dziecka-6-letniego-w-szkole-rola-nauczyciela.html>
Przygotowania szkół nie tylko pod względem bazy dydaktycznej, ale merytorycznego i psychologicznego przygotowania nauczycieli, aby sześciolatkowi zapewnić jak najlepszą adaptację i bezpieczeństwo emocjonalne.
5. Trudności adaptacyjne dzieci do warunków szkolnych. W: Serwis pomocy dziecku. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://pomocdziecku.um.warszawa.pl/index.php?wiad=124>
Skuteczne sposoby adaptacji dzieci do warunków szkolnych.
6. Trudności w adaptacji dziecka siedmioletniego do szkoły i sposoby ich przezwycięzania, Iwona Walas. W: profesor.pl. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://profesor.pl/publikacja,13378,Artykuly,Trudnosci-w-adaptacji-dziecka-siedmioletniego-do-szkoly-i-sposoby-ich-przewyciezania>
Dostosowanie ucznia bierne i aktywne do nowych warunków i procesu edukacyjnego.
7. Wymagania szkoły a procesa adaptacji dziecka, Małgorzata Jaranowska. W: Zielona Dolinka. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://www.przedszkole80.ropla.pl/wymagania-szkoly.html>
Pojęcie dojrzałości szkolnej.

4. Sześciolatek w szkole

Artykuły z wydawnictw ciągłych.

1. Decyzja o odroczeniu obowiązku szkolnego // Doradca Dyrektora Szkoły. - 2014, nr 44, s. 26
Decyzje administracyjne dyrektora szkoły.
2. Dobry początek edukacji / Aleksandra Denst-Sadura. - (Psychologiczne łamigłówek) // Głos Nauczycielski. - 2012, nr 44, s. 16
Wskazówki dla nauczycieli, w jaki sposób stworzyć szkołę przyjazną dla sześciolatków rozpoczynających edukację.
3. Dwa roczniki w jednej klasie : szansa czy wyzwanie? / Aleksandra Jagła // Życie Szkoły. - 2012, nr 2, s. 32-34
Refleksje dotyczące reformy edukacji obniżenia wieku szkolnego i przedszkolnego.
4. Dyrektor w ankietach / Piotr Skura // Głos Nauczycielski. - 2014, nr 8, s. 8
Ankiety dotyczące przygotowania szkół na przyjęcie sześciolatków.
5. Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych.// Głos Pedagogiczny . - 2011, nr 26 Dodatek Specjalny s. 56
Indywidualizacja pracy z uczniem w ramach reformy pomocy psychologiczno-pedagogicznej MEN oraz programu "Radosna Szkoła" w roku 2010/2011. Omówienie projektu.
6. Jak uczyć sześciolatka? / Bożena Janiszewska. - Bibliogr. // Dyrektor Szkoły. - 2014, nr 8, s. 62-64
Dojrzałość szkolna a obniżenie wieku rozpoczęcia nauki.

7. Kiedy sześciolatek może być dobrym uczniem? / Anna I. Brzezińska, Dominika Szymańska // *Remedium*. - 2012, nr 10, s. 4-5
Gotowość dziecka sześciolatniego do szkoły oraz kompetencje nauczyciela w pracy z dzieckiem.
8. Mam 6 lat i co dalej? / Wiesława Mądrowska // *Doradca Dyrektora Przedszkola*. - 2012, nr 32, s. 4, 6-10
Przesunięcie obowiązku szkolnego dla sześciolatek na 1 września 2014 r. Obowiązek przedszkolny (obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne dzieci w wieku 5 i 6 lat). Roczne przygotowanie przedszkolne poza przedszkolem. Działania MEN. Zadania dyrektorów i nauczycieli.
9. Na wszelki wypadek? / Halina Drachal // *Głos Nauczycielski*. - 2014, nr 15, s. 6
Artykuł dotyczy opinii odraczających obowiązek szkolny wydawanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne na wniosek rodziców.
10. Pigułka na uspokojenie / Piotr Skura // *Głos Nauczycielski*. - 2013, nr 51/52, s. 3
Założenia reformy edukacji wczesnoszkolnej.
11. Powtarzanie klasy przez sześciolatka na życzenie rodzica / Michał Łyszczarz // *Miesięcznik Dyrektora Szkoły*. - 2013, nr 9, s. 16-18
Obowiązujące regulacje. Zadania nadzoru sprawowanego przez dyrektora szkoły. Czy cała klasa na życzenie rodziców może powtarzać klasę. Konsekwencje dla szkoły.
12. Przeżyjmy to jeszcze raz : powtarzanie klasy przez sześciolatka na życzenie rodziców / Jacek Stec // *Doradca Dyrektora Szkoły*. - 2014, nr 41, s. 47-49
Obowiązek szkolny dziecka.
13. Przychodzi uczeń do pierwszej klasy... / Mirosława Matuszewska, Hanna Liberska // *Psychologia w Szkole*. - 2012, nr 4, s. 108-118
Przystosowanie uczniów w pierwszej klasie szkoły podstawowej.
14. Razem, czyli pomysł na pracę z sześciolatekami w klasie I / Anna I. Brzezińska, Joanna Matejczuk, Monika Mielcarek // *Wychowanie w Przedszkolu*. - 2014, nr 4, s. 12-[17]
Dzieci sześciolatnie razem z dziećmi siedmioletnimi.
15. Sześciolatek przychodzi do szkoły / Aleksandra Ratajczyk // *Psychologia w Szkole*. - 2013, nr 4, s. 22-29
Odpowiedź na pytanie jakie są sześciolatki i jak z nimi postępować wprowadzając w środowisko szkolne.
16. Sześciolatek w szkole - przywilej czy obowiązek? / Ewa Norkowska // *Doradca Dyrektora Szkoły*. - 2014, nr 44, s. 16-17
Obowiązek szkolny.
17. Sześciolatek w dobrych rękach / Małgorzata Gasik // *Meritum*. - 2013, nr 2, s. 37-39
Sześciolatek w szkole. Szkoły uczestniczące w projekcie Szkoła Przyjazna Sześciolatekowi.
18. Sześciolatek w szkole / Jan Łysek. - Streszcz. Summ. - Bibliogr. // *Nauczyciel i Szkoła*. - 2012, nr 2, s. [43]-55
Przegląd przepisów prawnych dotyczących obniżenia wieku obowiązku szkolnego w Polsce. Obowiązek szkolny w krajach europejskich. Stanowisko rodziców i nauczycieli wobec obniżenia obowiązku szkolnego w Polsce.
19. Sześciolatki muszą czuć się w szkole bezpiecznie / Ewa Kagan ; rozm. przepr. Tomasz Wosk // *Życie Szkoły*. - 2014, nr 2, s. 10-13
Rozmowa z doradcą metodycznym w zakresie edukacji wczesnoszkolnej na temat dzieci sześciolatnich w szkole.

20. Sześciolatki w pierwszej klasie / Dorota Rączyńska ; rozm. przepr. Magdalena Bysyngier // *Życie Szkoły*. - 2010, nr 6, s. 58-61
Rozmowa z Dorotą Rączyńską, wychowawczynią sześciolatków, które rozpoczęły edukację w pierwszej klasie, na temat trybu nauczania, organizacji oraz charakteru pracy z sześciolatkami.
21. Szczególne zadania nauczyciela po obniżeniu wieku obowiązku szkolnego / Lidia Kowalczyk. - Bibliogr. // *Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane*. - R. 37 (59), nr 4 (2013/2014), s. 21-27
Omówienie zadań nauczycieli nauczania zintegrowanego w związku z rozpoczęciem nauki przez sześciolatków.
22. Szkoła dla sześciolatka - z perspektywy dyrektora / Izabela Bogusiewicz // *Meritum*. - 2012, nr 1, dod. "Oświata Mazowiecka" 2012, nr 1, s. 5-6
Sześciolatki w szkole to temat kontrowersyjny - o wadach i zaletach wczesnej edukacji dzieci.
23. Szkoła dla sześciolatka – świat tajemnic, emocji i odkryć / Małgorzata Rey // *Trendy (czasopismo elektroniczne)*. - 2012, nr 1, s. 23-29
Opis jak uczyć dzieci sześciolatnie w szkole, biorąc pod uwagę ich rozwój psychiczny i motoryczny, grafomotoryczny, poznawczy, emocjonalno-społeczny, samodzielność, potrzebę bezpieczeństwa, wykorzystując indywidualizację w nauczaniu.
24. Uczeń sześciolatek - w szkolnym wychowaniu fizycznym / Seweryn Sulisz // *Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne*. - 2014, nr 9, s. 4-10
Problem ucznia sześciolatka na lekcjach wychowania fizycznego. W treści artykułu autor zwraca uwagę na konieczność wprowadzenia działań dotyczących modyfikacji programów studiów, aby przyszli nauczyciele byli lepiej przygotowani do pracy z dziećmi w wieku 5-9 lat.
25. Wszystko, co aktualne w kwestii gotowości szkolnej / Anna Kordzińska-Grabowska // *Doradca Nauczyciela Przedszkola*. - 2014, nr 28, s. 42-47
Do szkoły pójda dzieci, które urodziły się od 1 stycznia do 30 czerwca 2007 r. (obowiązek szkolny). Realizacja obowiązku szkolnego w latach 2014, 2015, 2016. Kontrowersje wokół gotowości szkolnej. Gotowość szkolna w nowym świetle. Prawa i obowiązki uczniów.
26. Wszystko, co aktualne w kwestii gotowości szkolnej / Anna Kordzińska-Grabowska // *Doradca Dyrektora Przedszkola*. - 2014, nr 52, s. 49-52
Rok przejściowy 2014/2015. Kontrowersje wokół gotowości szkolnej. Gotowość szkolna w nowym świetle. Prawa i obowiązki rodziców. Wyjątkowe sytuacje.
27. Wzór decyzji o odroczeniu obowiązku szkolnego . - // *Miesięcznik Dyrektora Szkoły*. - 2013, nr 2, s. 38-39
Decyzje administracyjne dyrektora szkoły
28. Wzór decyzji o odroczeniu obowiązku szkolnego . - // *Miesięcznik Dyrektora Szkoły*. - 2013, nr 2, s. 37-38
Decyzje administracyjne dyrektora szkoły
29. Zmiany w edukacji wczesnoszkolnej - wyzwaniem dla wychowania fizycznego / Seweryn Sulisz // *Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne*. - 2012, nr 3, s. 4-10
Organizacja zajęć ruchowych w klasach początkowych - przygotowanie nauczycieli nauczania początkowego do kierowania procesem wychowania fizycznego uczniów klas I-III - problemy, przed którymi staje szkoła, pozaszkolne instytucje i organizacje edukacyjne oraz rodzice sześciolatków w związku z obniżeniem wieku podejmowania obowiązku szkolnego
30. Zróżnicowany rozwój uczniów po obniżeniu wieku obowiązku szkolnego / Mirosław Babiarz. - Bibliogr. // *Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane*. - R. 37 (59), nr 4 (2013/2014) s. 7-11
Uwagi dotyczące pracy nauczyciela z uczniem sześciolatkiem w pierwszej klasie szkoły podstawowej.

Wydawnictwa zwarte

1. Dziecko sześciolatnie w szkole : dobry start / Alicja Tanajewska, Renata Naprawa, Lidia Czarnecka. Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2014. -- 121 s. ;24 cm.

Autorki, wychodząc naprzeciw decyzji MEN dotyczącej edukacji dziecka sześciolatniego, przygotowały propozycję edukacyjną Dziecko sześciolatnie w szkole – dobry start, której celem jest między innymi: wspomaganie dobrego startu dziecka sześciolatniego w szkole; przedstawienie charakterystyki rozwoju dziecka sześciolatniego; ukazanie zadań szkoły, wychowawcy, nauczycieli związanych z edukacją dziecka sześciolatniego w szkole; wsparcie nauczyciela w sposobach i formach planowania oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

[Spis treści](#)

2. Dziecko sześciolatnie w szkole : praca zbiorowa / pod red. Joanny Karczewskiej, Małgorzaty Kwaśniewskiej. Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2009. -- 267 s. ;21 cm.

Książka zawiera kompleksowe ujęcie edukacji sześciolatka w nowych warunkach. Znajdują się w niej opracowania z zakresu pedagogiki porównawczej, psychologii, biomedycy, metodyki. Szczegółowo potraktowane zostały charakterystyczne cechy rozwojowe dziecka sześciolatniego, metody i formy pracy z nim oraz przejawy aktywności właściwe dla tego wieku.

[Spis treści](#)

3. Moja I klasa : poradnik dla nauczycieli / Jadwiga Stasica. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2010. -- 109, [3] s. : il. ;21 cm.

Okres przygotowawczy w klasie pierwszej jest konieczny i ma bardzo duże znaczenie zarówno dla dziecka, jego rodziców, jak i nauczyciela. Praca w tym okresie jest szczególna i wymaga od wychowawcy klasy pierwszej wielu umiejętności i ogromnej wiedzy. Niniejsza książka zawiera oprócz części teoretycznej gotowe konspekty zajęć w okresie przygotowawczym. Jest to cenne źródło gotowych pomysłów dla nauczycieli klas początkowych.

[Spis treści](#)

4. Ocena tempa i prawidłowości rozwoju dzieci 7-8-letnich : ocena umiejętności matematycznych, ocena umiejętności czytania i pisania, ocena umiejętności językowych / Regina Osika, Marlena Wrzeszcz. Warszawa : Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, cop. 2012. -- 36 s. : il. ;30 cm.

W broszurze znajdują się materiały do pracy z uczniami klasy 2. w szkole podstawowej: ocena umiejętności matematycznych; ocena umiejętności czytania i pisania; ocena umiejętności językowych.

[Spis treści](#)

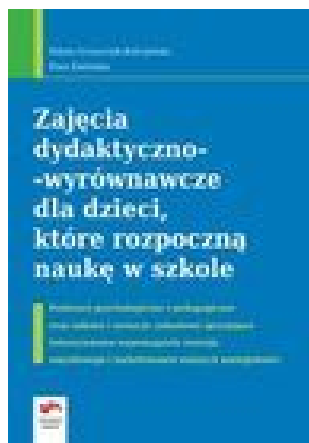
5. Sześciolatki w szkole : poradnik dla rodziców i nauczycieli dzieci sześciolatków / Dorota Smoleń, Karolina Piękoś. Kraków : Centrum Edukacyjne Bliżej Przedszkola, 2013. -- 58, [2] : il. ;18x25 cm.

Książka powstała na bazie doświadczenia matki i wiedzy psychologa. Rodzice, którzy nie mogą się zdecydować, czy posłać sześciolatka do szkoły, przeczytają o typowych problemach przeciętnego pierwszaka-sześciolatka i dowiedzą się, z czego one wynikają.

[Spis treści](#)

6. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla dzieci, które rozpoczną naukę w szkole / Edyta Gruszczyk-Kolczyńska, Ewa Zielińska. Warszawa : Wydawnictwo Edukacja Polska, 2009. -- 285, [3] s. : il. ;24 cm.

Omówiono: oczekiwania szkoły wobec dziecka rozpoczynającego naukę w szkole, ważniejsze koncepcje i metody badania dojrzałości szkolnej, wspomaganie rozwoju umysłowego dzieci i konstruowanie programów wspomaganie rozwoju dzieci. Opisano serie zabaw, ćwiczeń i zadań służących intensywnemu wspomaganie różnych sfer rozwoju dziecka.

[Spis treści](#)

7. Rozwijanie zainteresowań i zdolności matematycznych uczniów klas I-III szkoły podstawowej : poradnik dla nauczyciela / Iwona Fechner-Sędzicka, Barbara Ochmańska, Wiesława Odrobina. Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2012. -- 112 s. : il. ;24 cm.

W pierwszej części publikacji przedstawiono: możliwości rozwojowe i potrzeby dziecka w młodszym wieku szkolnym w kontekście edukacji matematycznej, charakterystykę ucznia zdolnego, sposoby rozpoznawania zdolności matematycznych u małego dziecka oraz rolę nauczyciela we wspomaganiu rozwoju umysłowego, rozwijaniu zainteresowań i zdolności matematycznych uczniów klas I-III. W części drugiej zaprezentowane zostały praktyczne sposoby rozwijania zainteresowań i zdolności matematycznych uczniów na I etapie edukacyjnym. W dodatku zamieszczono m.in. wykaz konkursów matematycznych dla uczniów klas I-III oraz programów i projektów wspierających dzieci zdolne.

[Spis treści](#)

Materiały z Internetu

1. Dostosowanie warunków szkoły do wymagań wynikających z obowiązku przyjmowania do szkół dzieci sześciolatków, Bogumiła Ogrodowczyk. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
http://www.mscdn.pl/ostroleka/images/stories/dok/dostosowanie_warunkow_szkoly.pdf
Zalecane warunki w szkole oraz sposób ich realizacji. Porady dla rodziców co powinni wiedzieć o gotowości szkolnej dziecka.
2. Dziecko sześciolatki w szkole i w świetlicy; Ewa Nowak [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
http://www.ko.poznan.pl/pub/ftp/szesciolatek_w_szkole/Dziecko_szesciolatki_Ewa_Nowak.pdf
Charakterystyka rozwojowa dzieci w wieku przedszkolnym, zadania rozwojowe dzieci związane z rozpoczęciem nauki w szkole. Przygotowanie kadry pedagogicznej do dostosowania metod pracy do potrzeb dzieci sześciolatków.
3. Dziecko sześciolatki. Jak przygotować szkołę i nauczycieli na przyjęcie sześciolatków?, Halina Szymańska. W: Edurada.pl [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://edurada.pl/artykuly/dziecko-sze-cioletnie-jak-przygotowac-szko-i-nauczycieli-na-przyj-cie-sze-ciolatkow/>
Co należy zrobić, by zadbać o adaptację dzieci sześciolatków do warunków szkolnych.
4. Praca z dzieckiem sześciolatkiem. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
http://www.kuratorium.bydgoszcz.uw.gov.pl/download/zal_00003293_01_02.pdf
Charakterystyka sześciolatków, jak pracować z dzieckiem sześciolatkiem.
5. Sześciolatni uczeń - to prawdziwe wyzwanie! Beata Pokrzywniak W: Szkoła Podstawowa nr 6 w Słupsku [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
http://www.sp6.slupsk.net/Szesciolatni_uczen_w_szkole_sp6_category,167QQid,1704.html
Omówienie zmian w rozwoju dziecka sześciolatniego- w układzie nerwowym, rozwoju fizycznym, spostrzeganiu zmysłowym i wyobrażeniach.
6. Sześciolatek w szkole, Iwona Adamczuk. W: Zespół Placówek Oświatowych w Herbach [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://www.zpoherby.eu/informacje/szesciolatek-w-szkole/>
Materiały informacyjne: Sześciolatki w szkole; Sześciolatki w przedszkolu i szkole.

7. Sześciolatek w szkole. W: Ministerstwo Edukacji Narodowej. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://men.gov.pl/zycie-szkoly/szesciolatek-w-szkole-konferencja-prasowa-ministra-edukacji-narodowej.html>

Prezentacja z informacją dla rodziców na temat sześciolatek w szkole: na lekcjach, po lekcjach, do czego dziecko ma prawo, gdzie szukać pomocy.

5. Scenariusze zajęć edukacyjnych w nauczaniu wczesnoszkolnym

Artykuły z wydawnictw ciągłych

1. Cóż to za zwierzę? to przecież jeź! - scenariusz zajęć świetlicowych dla klas I-III / Sylwia Gallos // Życie Szkoły . - 2012, nr 10, s. [16]
Scenariusz w oparciu o wiersz H. Zdzitowieckiej "Jeź", z elementami gier i zabaw ruchowych oraz ćwiczeń praktycznych.
2. Drzwi ukryte w książkach / Małgorzata Swędrowska. - Bibliogr. // Bliżej Przedszkola. - 2012, nr 1, s. 54-[55]
Nauczanie i wychowanie w wartościach poprzez pracę z dobrym tekstem literackim. Zajęcia literackie w szkole i w przedszkolu. W artykule praca z lekturą "Kamyki Astona", L. Geffenblada, dostosowaną do możliwości percepcyjnych dzieci przedszkolnych oraz przykłady zabaw ruchowych, dramatycznych, dźwiękonaśladowczych, rymowanek, piosenek, wyliczanek, które potęgują doznania dziecięce podczas aktywnego słuchania.
3. Edukacja językowa / Dorota Sikora-Banasik, Małgorzata Pamuła // Języki Obce w Szkole : nauczanie wczesnoszkolne (czasopismo elektroniczne) . - 2011, nr 1, s. 34-52
Propozycje zadań mających na celu rozwijanie inteligencji językowej w trakcie zajęć z języka angielskiego na poziomie edukacji wczesnoszkolnej. Podział materiału praktycznego na części "Zabawy słowem" (wzbogacanie słownictwa), "Jak działa język?" (poznawanie struktury języka angielskiego) i "Kreatywne użycie języka".
4. Edukacja plastyczna / Dorota Sikora-Banasik, Małgorzata Pamuła // Języki Obce w Szkole : nauczanie wczesnoszkolne (czasopismo elektroniczne) . - 2011, nr 3, s. 15-35
Propozycje ćwiczeń w ramach integracji edukacji plastycznej z nauką języka angielskiego na poziomie edukacji wczesnoszkolnej. Podział materiału na części "W świecie kolorów", "Twórczość plastyczna i rzemiosło" oraz "Odbiór dzieł sztuki".
5. Edukacja przyrodnicza i społeczna / Dorota Sikora-Banasik, Małgorzata Pamuła // Języki Obce w Szkole : nauczanie wczesnoszkolne (czasopismo elektroniczne) . - 2011, nr 1, s. 53-81
Propozycje ćwiczeń w ramach integracji edukacji przyrodniczej i społecznej z nauką języka angielskiego na poziomie edukacji wczesnoszkolnej. Podział materiału na części "Relacje społeczne" (odkrywanie najbliższego otoczenia), "Zawód: Obserwator" (różnorodna obserwacja, wyciąganie wniosków) i "Nasze eksperymenty" (stawianie hipotez oraz ich weryfikacja). Karty pracy.
6. Inteligencje wielorakie, czyli jaki jest sposób na efektywną naukę języków obcych w młodszych klasach? / Dorota Sikora-Banasik // Języki Obce w Szkole : nauczanie wczesnoszkolne (czasopismo elektroniczne) . - 2011, nr 1, s. 30-33
Profile dzieci budowane według teorii inteligencji wielorakich Howarda Gardnera. Nauczanie zróżnicowane jako podwaliny dla efektywnej nauki języków obcych w klasach początkowych.

7. Jak osiągnąć sukces ucząc dzieci w wieku wczesnoszkolnym języka angielskiego / Paulina Długosz // *Języki Obce w Szkole : nauczanie wczesnoszkolne (czasopismo elektroniczne)* . - 2011, nr 2, s. 17-19
Zalety rozpoczynania edukacji językowej na etapie przedszkolnym dziecka, realizowania metody nauczania opierającej się na "zanurzeniu w języku" oraz nauki języka obcego poprzez integrację zmysłów. Pozytywne aspekty realizacji kursu Lippy&Messy w przedszkolach.
8. Kotek na płotku - scenariusz zajęć prowadzonych Metodą Dobrego Startu dla sześciolatek / Barbara Olszewska // *Dysleksja* . - 2010, nr 3, s. 49-52
Przykładowe zajęcia w przedszkolu. Temat: Opracowanie znaku graficznego do piosenki "Włazł kotek"
9. Lekcja pokory : Program Edukacyjny Wartości Życia / Irena Michnik, Katarzyna Szulta. - Bibliogr. // *Bliżej Przedszkola*. - 2012, nr 4, s. 59-[61]
O wartościach i pokorze czyli o skromności, umiarze, oczekiwaniu i nieśmiałości - scenariusz sytuacji edukacyjnej dla dzieci sześciolatek.
10. Letnie rachunki / Małgorzata Piotrowska // *Wychowanie w Przedszkolu*. - 2012, nr 7, s. 36-37
Umiejętności matematyczne sześciolatek. Diagnoza umiejętności matematycznych. Przykład zajęć.
11. Ocenianie wspierające uczenie się / Agnieszka Turek // *Języki Obce w Szkole : nauczanie wczesnoszkolne (czasopismo elektroniczne)* . - 2011, nr 1, s. 12-20
Zarys metody oceniania Assessment for learning (AfL), wspierającej uczenie się. Teoretyczne podstawy AfL w odniesieniu do innych nowoczesnych metod oceniania alternatywnego. Rezultaty badań pokazujące, jak AfL wpływa na procesy nauczania i uczenia się. Przykłady technik wykorzystywanych w AfL. AfL w odniesieniu do nauczania języków obcych.
12. Pierwsza wizyta w bibliotece szkolnej / Agnieszka Witwer // *Biblioteka w Szkole* . - 2012, [nr] 1, s. 24-25
Scenariusz spotkania bibliotecznego dla sześciolatek.
13. Prawo do tajemnicy : cykl scenariuszy / oprac. Barbara Lauba, Barbara Papierz // *Przegląd Edukacyjny*. - 2012, [nr] 5, s. 19-20
Prezentacja dwóch scenariuszy (co to jest "tajemnica"?, dobra i zła tajemnica) realizujących tematykę praw dziecka w oparciu o założenia pedagogiczne Janusza Korczaka. Do realizacji z dziećmi 6-letnimi oraz na poziomie edukacji wczesnoszkolnej.
14. Matematyka w indywidualnym procesie nauczania // *Głos Pedagogiczny* . - 2011, nr 26, Dodatek Specjalny s. 40-41
Indywidualizacja pracy z uczniem w ramach reformy pomocy psychologiczno-pedagogicznej MEN oraz programu "Radosna Szkoła" w roku 2010/2011).Pomoce matematyczne: miasto liczb, logigram.
15. Sposób na tabliczkę mnożenia - scenariusz zajęć edukacji matematycznej // *Dysleksja*. - 2009, nr 3, s. 40-43
Praca z dziećmi dyslektycznymi. Sposób na tabliczkę mnożenia i nie tylko - ćwiczenia instruktażowe.
16. Spotkanie z Panią jesień! : zajęcia dla dzieci pięcioletnich z wykorzystaniem oprogramowania multimedialnego eduSensus // *Bliżej Przedszkola* . - 2013, nr 11, s. 32-33
Scenariusz zajęć. Prowadzenie obserwacji pedagogicznej zakończonej analizą i oceną gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole.

17. Tekst literacki w kreatywnym odbiorze sześciolatek / Jolanta Olkusz. - Bibliogr. // Wychowanie w Przedszkolu. - 2011, nr 5, s. 5-10
Prace plastyczne sześciolatek (ekspresyjny komentarz interpretacyjny) wykonywane na podstawie wysłuchanego utworu literackiego (szczególnie lirycznego) lub muzycznego. Przykład spotkania dziecka z tekstem i przeżywania jego treści. Dostarczanie doznań emocjonalnych i estetycznych dla dzieci sześciolatek. Odbieranie przez dzieci przedstawionego tekstu w sposób kreatywny (działanie).
18. Witamy w szkole! : zabawy plastyczne dla sześciolatek / Aneta Wilczewska // Życie Szkoły . - 2013, nr 9, s. 24-26
Propozycje zabaw plastycznych dla najmłodszych uczniów przeznaczone do realizacji podczas lekcji lub zajęć w świetlicy szkolnej.
19. W szkolnym labiryncie : doskonalenie percepcji wzrokowej i koordynacji wzrokowo-ruchowej / Beata Bielska. - Bibliogr. // Bliżej Przedszkola. - 2012, nr 4, s. 29-[33]
Prezentowanie gotowych propozycji ćwiczeń i zabaw z zakresu doskonalenia percepcji wzrokowej i koordynacji wzrokowo-ruchowej. Wskazania dotyczące tego, jak: rozwijać u dziecka aktywność poznawczą, doskonalić pamięć, spostrzegawczość oraz koncentrację uwagi. Artykułowi towarzyszą dwa scenariusze zajęć: „Wielkanocne niespodzianki” oraz „Wielkanocne spotkania”.
20. Wspomaganie rozwoju umysłowego dzieci przez zabawy konstrukcyjne, budzenie zainteresowań technicznych 10.1 : propozycja kształcenia umiejętności: wznosi konstrukcje z klocków i tworzy kompozycje z różnorodnych materiałów (np. przyrodniczych), ma poczucie sprawstwa (potrafię to zrobić) i odczuwa radość z wykonywanej pracy / Elżbieta Korczewska, Joanna Kozubek // Doradca Nauczyciela Przedszkola . - 2014, nr 32, s. 9-13
Charakterystyka poziomu rozwoju umiejętności pięcioletka. Rozwijanie umiejętności w praktyce - scenariusz dla dzieci pięcioletnich Temat: Wznosimy kasztanowe miasto. Charakterystyka poziomu rozwoju umiejętności sześciolatek. Rozwijanie umiejętności w praktyce – scenariusz dla dzieci sześciolatek Temat: Budujemy mosty....
21. Wycisz mnie... - jak radzić sobie z emocjami na zajęciach wychowania fizycznego / Małgorzata Naskręt, Justyna Demczyszak // Lider (czasopismo elektroniczne) . - 2013, nr 8, s. 53-60
Znaczenie ćwiczeń rozluźniających i relaksacyjnych. Propozycje ćwiczeń kończących zajęcia, które można również wykorzystać na koniec lekcji wychowania fizycznego w edukacji wczesnoszkolnej lub przedszkolnej.
22. Zabawa w edukacji emocjonalnej przedszkolaków / Ewa Skwarka. - (Zielone światło dla 6-latków). - Bibliogr. // Wychowanie w Przedszkolu. - 2010, nr 5, s. 48-[53]
Rola nauczyciela w edukacji emocjonalnej przedszkolaków. Propozycje zabaw i zajęć (do wykorzystania w pracy z dziećmi 6-letnimi). Zasady prowadzenia zabaw.

Wydawnictwa zwarte

1. Analiza i synteza słuchowa : ćwiczenia na materiale obrazkowym dla dzieci w młodszym wieku szkolnym / Małgorzata Podleśna. Kraków : Wydawnictwo WIR, 2013. -- Teka ([8] s., 30, [1] k. tabl. kolor. luz.) : il. kolor. ;32 cm.

Zestaw ćwiczeń służy kształtowaniu umiejętności analizy i syntezy słuchowej u dzieci w młodszym wieku szkolnym. Karty zostały opracowane w oparciu o materiał obrazkowy. Ćwiczenia mają na celu rozwijać funkcje analizatora słuchowego, co pozytywnie wpływa na naukę czytania i pisanie.

2. Bajkowa podróż w krainę muzyki : scenariusze zajęć rytmicznych dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym / Barbara Prasowska-Zeidler. Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, cop. 2012. -- 143, [1] s. : il. ;24 cm ++ 1 dysk optyczny (CD).

Książka zawiera zestaw 24 scenariuszy zajęć, czyli 8 cykli lekcyjnych zainspirowanych bajkami, z których każdy dzieli się na trzy części: zajęcia wprowadzające, ćwiczeniowo-utrwalające i sprawdzające. Każdy z tych cykli dotyczy innego elementu dzieła muzycznego i jest zainspirowany inną bajką. Bajki wykorzystane na zajęciach zostały dobrane w taki sposób, aby ich treść była dostosowana do rozwoju psychicznego dziecka sześciolatniego i obejmowała zjawiska, które pomogą maluchowi w przyswojeniu sobie danych elementów dzieła. Ponadto do każdego scenariusza dołączone są dwie piosenki oparte na podstawie treści bajki lub zawierające dany element dzieła muzycznego.

[Spis treści](#)

3. Bawię się i uczę : edukacja przez ruch i drama w kształceniu wczesnoszkolnym / Dorota Dziamska, Maria Gudro. Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, 2010. -- 96 s. : il. ;21 cm.

Poradnik wraz z przykładami obejmującymi dwie metody dydaktyczne: dramę jako metodę dydaktyczną i wychowującą oraz edukację przez ruch. Propozycje konspektów zajęć. Zarówno drama jak i edukacja przez ruch stwarzają sytuacje wychowawcze i edukacyjne, które pozwalają kształcić język, uczyć zachowań społecznych, myślenia, stwarzają warunki do rozwiązywania problemów w atmosferze zabawy i przygody.

[Spis treści](#)

4. Co robić, gdy dzieci się nudzą? / Ewa Rozkrut. Warszawa : Warszawska Firma Wydawnicza, 2013. -- 92 s. ;19 cm.

Poradnik zawiera ponad sto pomysłów z różnych dziedzin: od plastyki po teatr, od sportu po zabawy tematyczne. Są łatwe do zrealizowania. Nie są kosztowne, ale wymagają zaangażowania się.

[Spis treści](#)

5. Dziecko w świecie matematyki / Jan Filip, Tadeusz Rams. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2000. -- 197, [1] s. : il. ;24 cm.

Przedstawiono: specyficzne cechy matematyki i ich konsekwencje dla nauczania, aktywność matematyczną dzieci (wykorzystywanie analogii, schematyzowania, algorytmizowania), rolę gier i zabaw w edukacji matematycznej, wyobraźnię przestrzenną, rozwijanie pojęcia liczby, nauczanie geometrii, nauczanie elementów rachunku prawdopodobieństwa.

[Spis treści](#)

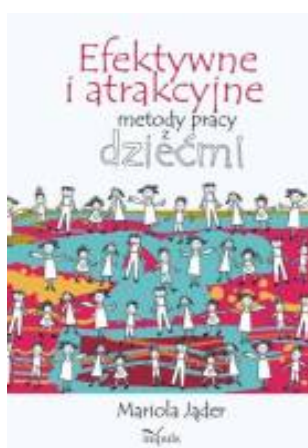
6. Dziedziny kształcenia w klasach I-III / red. nauk. Marzena Magda-Adamowicz, Lidia Kataryńczuk-Mania. Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Żak, 2013. -- 269 s : il. ;24 cm.

W pracy zostały omówione dziedziny kształcenia, czyli edukacja polonistyczna, matematyczna, edukacja medialna, przyrodniczo-ekologiczna, plastyczno-techniczna, muzyczna, fizyczna oraz poruszono temat wychowania terapeutycznego dzieci z trudnościami w uczeniu się. Opracowanie może istotnie poszerzyć sposób rozumienia podstawowych dziedzin kształcenia w niższych klasach szkoły podstawowej.

[Spis treści](#)

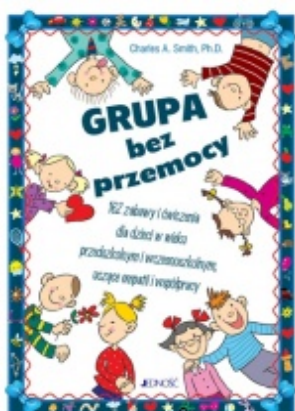
7. Efektywne i atrakcyjne metody pracy z dziećmi / Mariola Jąder. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2013. -- 131 s. : il. ;24 cm.

Autorka omawia metody pracy z dziećmi (metoda projektów, metoda projektowania okazji edukacyjnych, metoda story-line, metoda synektyki, metoda pytań, metody zabawowe, gry edukacyjne, metoda ośrodków zainteresowań, metody ewaluacyjne), techniki pracy (techniki twórczego rozwiązywania problemów, techniki przyspieszonego uczenia się, techniki dyskusyjne, wywiad) oraz efektywne formy organizacyjne. Praca zawiera 4 scenariusze zajęć oraz opisy 9 gier edukacyjnych.

[Spis treści](#)

8. Grupa bez przemocy : 162 zabawy i ćwiczenia dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym uczące empatii i współpracy / Charles A. Smith ; il. Nancy L. Downing ; [przekł.: Joanna Sabbo-Gołębiowska]. Kielce : Wydawnictwo "Jedność", cop. 2009. -- 208 s. : il. ; 29 cm.

Książka zawiera atrakcyjne zabawy i ćwiczenia, które uczą najmłodszych, jak znaleźć przyjaciół, jak rozwiązywać problemy, jak współpracować z innymi oraz jak szanować uczucia i potrzeby innych. Dzięki wykorzystaniu zaprezentowanych w książce zabaw i ćwiczeń dzieci nauczą się wielu umiejętności rozwijających osobowość oraz poznają relacje zachodzące między ludźmi, których doświadczenie jest niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania w grupie.

[Spis treści](#)

9. Gry interaktywne dla pięcio- i sześciolatka [Dokument elektroniczny] / pomysł gier i oprac. meryt. Klaudia Nowowiejska ; oprac. graf. Maria Molenda ; oprac. inform. Andrzej Goraj. Warszawa : Wydawnictwo Juka-91, [2011]. -- 1 dysk optyczny (CD-ROM) : dźwięk, kolor ; 12 cm.

Zestaw 40 gier interaktywnych, które mają rozwijać logiczne myślenie, pobudzać wyobraźnię i ćwiczyć refleks. Wśród nich znajdują się gry matematyczne, gry zręcznościowe, gry z elementami ćwiczeń słuchowych, gry logiczne, układanki itp.

10. Ja też to potrafię : program zajęć kompensacyjno-korekcyjnych dla uczniów edukacji wczesnoszkolnej / Renata Naprawa, Alicja Tanajewska, Dorota Kołodziejska. Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2012. -- 94 s. ; 24 cm.

Program zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, podczas których usprawnia się zaburzone funkcje (korekcja) i wspomaga funkcje rozwijające się prawidłowo (kompensacja), aby stały się wsparciem dla tych zaburzonych. Takie działania wzmacniają dalszy rozwój ucznia, a także pomagają w prawidłowym kształtowaniu jego osobowości w sferze emocjonalnej.

11. Koncepcja edukacji fizycznej : zdrowie - sport - rekreacja : wychowanie fizyczne w edukacji wczesnoszkolnej : poradnik metodyczny / Urszula Kierczak. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2010. -- 196 s. : il. ;16x24 cm.

Poradnik zawiera: program wychowania fizycznego "Zdrowie-Sport-Rekreacja. Edukacja wczesnoszkolna", diagnozę i prognozę (zdrowie i rozwój fizyczny, sprawność fizyczna, rozwój sprawności manualnej i procesów poznawczych, rozwój emocjonalno-społeczny), roczne plany pracy, metody realizacji zadań w wychowaniu fizycznym, plan zajęć, przykładowe konspekty zajęć, ocenianie, standardy wymagań.

[Spis treści](#)

12. Kształcenie matematyczne w edukacji wczesnoszkolnej : poradnik dla nauczyciela / Jerzy Nowik. Opole : Wydawnictwo Nowik, 2011. -- 304 s. : il. ;24 cm.

Poradnik metodyczny przedstawia zagadnienia dotyczące: początków myślenia matematycznego i rozwijania aktywności matematycznej u dziecka, celów kształcenia, planowania procesu nauczania-uczenia się, kształtowania wybranych zagadnień matematycznych, pracy domowej, sprawdzania i oceniania osiągnięć szkolnych oraz przyczyn niepowodzeń w uczeniu się matematyki.

[Spis treści](#)

12. Kształcenie matematyczne w edukacji wczesnoszkolnej / Jerzy Nowik. Opole : Wydawnictwo Nowik, 2009. -- 280 s. : il. ;24 cm.

Poradnik metodyczny przedstawia zagadnienia dotyczące: początków myślenia matematycznego i rozwijania aktywności matematycznej u dziecka, celów kształcenia, planowania procesu nauczania-uczenia się, kształtowania wybranych zagadnień matematycznych, pracy domowej, sprawdzania i oceniania osiągnięć szkolnych oraz przyczyn niepowodzeń w uczeniu się matematyki.

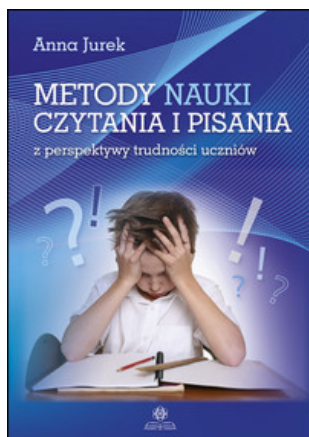
[Spis treści](#)

13. Mądrej głowie : zadania wszechstronnie rozwijające umysł dziecka : poziom szkoły podstawowej / Józef Częścik. Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2010. -- Teka (7, [1] s., [30] k. tabl. kolor. luz.) ;31 cm.

Publikacja składa się z 30 czteroelementowych zestawów, na których znajdują się zadania odwołujące się do różnych inteligencji, m.in. logiczno-matematycznej, wizualno-przestrzennej czy językowej. Każdy zestaw to zadanie wstępne oraz cztery dodatkowe, zróżnicowane zadania.

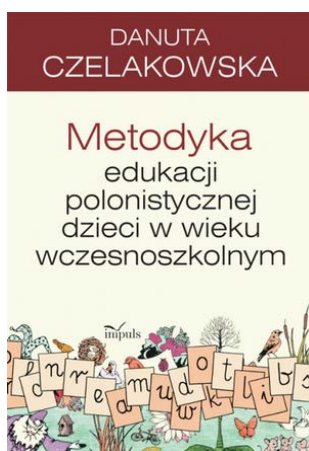
14. Metody nauki czytania i pisania z perspektywy trudności uczniów / Anna Jurek. Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia Universalis, cop. 2012. -- 220, [1] s. : il. ;24 cm.

Szukając przyczyn obniżenia się umiejętności uczniów w zakresie czytania i pisania, Autorka podjęła się przeprowadzenia badań nad wartością i skutecznością dydaktyczną metod stosowanych we współczesnych podręcznikach najczęściej wybieranych przez nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej.

[Spis treści](#)

15. Metodyka edukacji polonistycznej dzieci w wieku wczesnoszkolnym / Danuta Czelakowska. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2014. -- 329 s. : il. ;24 cm.

Głównym celem książki jest pomoc studentom i nauczycielom w procesie opanowywania niezbędnej wiedzy polonistycznej, m.in. na temat sposobów pracy z tekstami literackimi, wzbogacania słownictwa i związków frazeologicznych, jak również stosowania różnorodnych konstrukcji składniowych w nauczaniu uczniów formułowania dłuższych form wypowiedzi.

[Spis treści](#)

16. Myślę, rozwiązuję i... wiem! : ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne dla uczniów klas 1-3 / [oprac. Magdalena Hinz]. Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2014. -- 79, [1] s. : il. ;30 cm.

Ćwiczenia zostały przygotowane dla uczniów klas 1–3 i podzielone na działy skupiające się na poszczególnych umiejętnościach, z którymi dzieci w tym wieku najczęściej mają problemy. Są to: sprawność manualna, grafomotoryka, percepcja wzrokowa, percepcja słuchowa, pisanie, czytanie. Wszystkie zadania przedstawione w publikacji mogą być wykorzystane nie tylko w trakcie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych (grupowych lub indywidualnych), ale także jako ćwiczenia dodatkowe na lekcjach, w świetlicy lub w domu.

17. Nauczanie języków obcych w edukacji wczesnoszkolnej / Grażyna Erenc-Grygoruk. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2013. -- 319 s. : il. ;24 cm.

Wczesna nauka języka obcego została obowiązkowo wprowadzona w 2006 r. jako przedmiot w ramach edukacji wczesnoszkolnej. Książka wykorzystuje wieloletnie doświadczenie autorki w nauczaniu młodszych klas i opiera się na refleksji pedagogicznej nad kondycją polskiej szkoły oraz nad dylematami, z jakimi borykają się nauczyciele oraz rodzice.

[Spis treści](#)

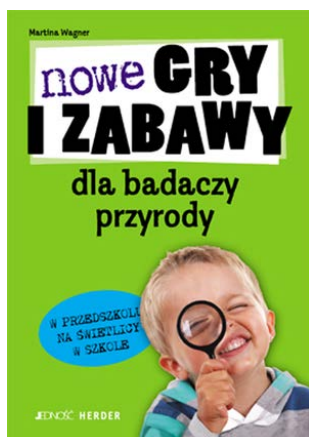
18. Nowe gry i zabawy ćwiczące odwagę / Brigitte Wilmes-Mielenhausen ; [przekł. z jęz. niem. Edyta Brudnik]. Kielce : Wydawnictwo Jedność, 2013. -- 94 s. : il. ;23 cm

W poradniku: rytuały i historyjki pomagające dziecku pokonać lęk, dramy, ćwiczenia ruchowe i scenki, zabawy rozwijające umiejętność rozwiązywania konfliktów oraz ćwiczące zaufanie do siebie, zabawy zachęcające do wspólnego przeżywania przygód, podróże w świat fantazji i ćwiczenia relaksacyjne.

[Spis treści](#)

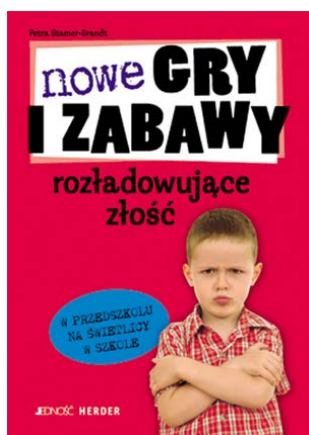
19. Nowe gry i zabawy dla badaczy przyrody / Martina Wagner ; [przekł. z j. niem. Edyta Brudnik]. Kielce : Wydawnictwo Jedność, cop. 2013. -- 95 s. : il. ;23 cm.

Zbiór praktycznych zabaw (relaksacyjnych, manualnych, ruchowych), gier i projektów, które można przeprowadzić z dziećmi na łonie natury, na placu zabaw, w przedszkolnym ogrodzie lub kąciku przyrodniczym w zamkniętym pomieszczeniu.

[Spis treści](#)

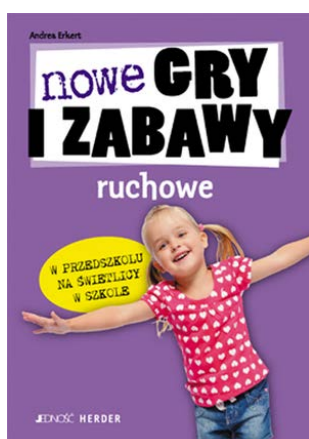
20. Nowe gry i zabawy rozładowujące złość / Petra Stamer-Brandt ; [przekł. z j. niem. Edyta Brudnik]. Kielce : Wydawnictwo Jedność, cop. 2013. -- 109 s. : il. ;23 cm.

W książce zawarto wiele pomysłów na pracę z dziećmi, pozwalających pozbyć się nagromadzonej agresji oraz uczących pozytywnego wykorzystania złości. Zabawy te mogą pomóc w zapobieganiu agresywnym zachowaniom, w dostrzeżeniu niepożądanych postaw oraz w odpowiednim reagowaniu na nie.

[Spis treści](#)

21. Nowe gry i zabawy ruchowe / Andrea Erkert ; [przekł. z jęz. niem. Edyta Brudnik]. Kielce : Wydawnictwo Jedność, 2013. -- 95 s. : il. ;23 cm.

W książce zabawy: rozwijające kompetencje społeczne, ćwiczenia wspierające rozwój mowy i zmysłów, zabawy zachęcające do uczenia się języków obcych, zabawy wspierające rozwój zdolności matematycznych i muzycznych, wspierające rozwój kreatywności.

[Spis treści](#)

22. Pobawmy się : zabawy edukacyjne dla przedszkolaków i uczniów klas I-III / [il. Anna Clariana ; przekł. z jęz. hisz. Katarzyna Schmidt]. Kielce : Wydawnictwo Jedność, cop. 2013. -- 120, [4] s. : il. kolor. ;29 cm.

Książka zawiera ponad sto zabaw, które umożliwią dzieciom rozwijanie nieskończonej liczby sprawności. Zorganizowanie zawodów w bezbłędnym wypowiedaniu łamańców językowych, zabawa w odkrywców na świeżym powietrzu, gra w klasy, wymyślanie historii i przygotowywanie inscenizacji, zabawa w tworzenie ciągów wyrazowych i zgadywanie słów lub rzucanie piłką do celu to tylko część propozycji, jakie zostały zawarte w tej książce. Są to gry, zabawy i ćwiczenia, które gwarantują wspaniałą zabawę i które jednocześnie uczą dzieci poszanowania określonych zasad - pokazują im, jak pracować w grupie, sprzyjają rozwojowi ekspresji oraz różnych strategii zachowań oraz wpływają pozytywnie na rozwój motoryki.

[Spis treści](#)

23. Scenariusze zajęć i zabaw : dla wychowawców, pedagogów, animatorów kultury i rodziców / Agnieszka Kozdroń. Warszawa : Difin, 2014. -- 174 s. ;24 cm.

Książka zawiera scenariusze zabaw, propozycje gier i projektów, które z założenia mają zabezpieczać potrzeby rozwojowe dzieci i młodzieży, nadając oddziaływaniom pedagogicznym i rodzicielskim głębszy wymiar.

[Spis treści](#)

24. Skarby : program edukacji wczesnoszkolnej / Aneta Jegier, Beata Szurowska. Warszawa : Wydawnictwo Juka, 2011. -- 148 s. ;24 cm.

Program został stworzony w odpowiedzi na reformę edukacji i zgodnie z nowymi wytycznymi. Zebrany w nim materiał dydaktyczny został ułożony w sposób przejrzysty i logicznie uporządkowany.

[Spis treści](#)

25. Tablica interaktywna w edukacji wczesnoszkolnej : zbiór ćwiczeń dla klas 1-3 szkoły podstawowej / Dorota Zbiśławska. Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, 2013. -- 87, [1] s. : il. kolor. ;19 cm ++ 1dysk optyczny (CD-ROM).

Publikacja zawiera: podstawy obsługi tablicy, wskazówki metodyczne, 146 gotowych ćwiczeń interaktywnych z języka polskiego, matematyki, przyrody i muzyki.

[Spis treści](#)

26. Uzdolnienia : przewodnik metodyczny do zajęć rozwijających zainteresowania uczniów szczególnie uzdolnionych ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno-przyrodniczych : owocna edukacja / Elżbieta Chmielewska. Kielce : MAC Edukacja - Grupa Edukacyjna, cop. 2011. -- 96 s. : il. kolor. ;24 cm.

Cykl "Owocna edukacja" jest szczególnie polecany dla szkół realizujących projekt systemowy "Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania w klasach I-III szkół podstawowych" w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IX, Poddziałanie 9.1.2.

[Spis treści](#)

27. Werbalne i obrazowe przyswajanie liter : nauczanie dzieci z dysleksją i nie tylko... / Leokadia Wiatrowska. Wrocław : Oficyna Wydawnicza Atut - Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2012. -- 203 s. : il., err. ;24 cm.

Ciekawa propozycja próby alternatywnego podejścia do nauki czytania i pisania dzieci z deficytami rozwojowymi, które mają problemy z przyswajaniem liter. Kierowana jest do nauczycieli i rodziców, gdyż od nich uczniowie oczekują pomocy w pokonywaniu problemów generujących niepowodzenia szkolne. Może ona służyć także wszystkim dzieciom rozpoczynającym naukę czytania i pisania, stymulując ich kreatywność i progresję rozwojową.

[Spis treści](#)

28. Zabawy inscenizacyjne o tematyce przyrodniczej na cztery pory roku : propozycje dla przedszkolaków i dzieci w młodszym wieku szkolnym / Dorota Niewola. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2012. -- 76 s. : il. ;2012.

Książka zawiera zabawy, inscenizacje i propozycje działań o tematyce przyrodniczej, których celem jest dostarczanie i bogacenie dziecięcych doświadczeń dotyczących świata przyrody i rządzących w nim praw i zabawa.

[Spis treści](#)

29. Zabawy integracyjne i nie tylko / Dorota Niewola. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2013. -- 149 s. : il. ;18 cm.

Dobrze dobrana i przeprowadzona zabawa daje szansę każdemu dziecku na uczestnictwo we wspólnym działaniu. Kształtuje więzi grupowe i odpowiednie relacje pomiędzy jej uczestnikami. Integruje zespół. Pomaga w pokonaniu dziecięcych lęków i barier.

[Spis treści](#)

30. Zabawy matematyczne : propozycje dla dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym / Dorota Niewola. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2012. -- 92 s. : il. ;18 cm.

Zabawy matematyczne są propozycją skierowaną do nauczycieli przedszkoli, nauczycieli prowadzących zajęcia wyrównawcze oraz nauczycieli klas młodszych.

[Spis treści](#)

31. Zabawy z zadaniami tekstowymi w edukacji wczesnoszkolnej / Krystyna Wojciechowska. Opole : Wydawnictwo Nowik, 2011. -- 79 s. : il. kolor. ;29 cm.

W książce zaprezentowano 32 układanki mające na celu: rozumienie struktury zadania tekstowego, poznanie sposobu analizy zadania tekstowego, graficzne i symboliczne przedstawianie danych, dostosowanie rozwiązania i sprawdzenie jego poprawności zgodnie z warunkami podanymi w treści zadania tekstowego. W trakcie zabaw dziecko nie rozwiązuje samodzielnie zadania, ale wybiera wśród podanych informacji te, które są podane w poleceniu.

[Spis treści](#)

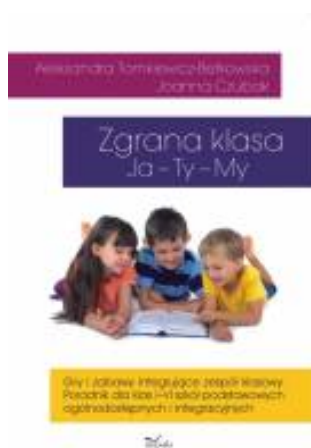
32. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla dzieci, które rozpoczną naukę w szkole / Edyta Gruszczyk-Kolczyńska, Ewa Zielińska. Warszawa : Wydawnictwo Edukacja Polska, 2009. -- 285, [3] s. : il. ;24 cm.

Omówiono: oczekiwania szkoły wobec dziecka rozpoczynającego naukę w szkole, ważniejsze koncepcje i metody badania dojrzałości szkolnej, wspomaganie rozwoju umysłowego dzieci i konstruowanie programów wspomaganie rozwoju dzieci. Opisano serie zabaw, ćwiczeń i zadań służących intensywnemu wspomaganie różnych sfer rozwoju dziecka. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze mogą być prowadzone z jednym dzieckiem lub z małą grupą dzieci w przedszkolu lub w szkole.

[Spis treści](#)

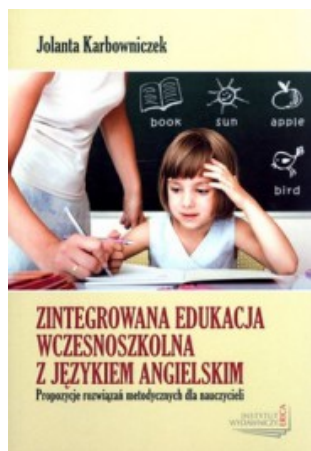
33. Zgrana klasa : Ja - Ty - My : gry i zabawy integrujące zespół klasowy : poradnik dla klas I-VI szkół podstawowych, ogólnodostępnych i integracyjnych / Aleksandra Tomkiewicz-Bętkowska, Joanna Czubak. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2011. -- 127, [1] : il. ;24 cm.

Wychowawcom zaproponowano 60 gier i zabaw z podziałem na klasy I-III i IV-VI. Ćwiczenia ułatwiają zintegrowanie zespołu klasowego poprzez lepsze poznanie siebie przez uczniów i uczniów nawzajem, pracę z emocjami, a także relaksację (w klasach starszych). Opis zabawy zawiera: cele wychowawcze, cele rewalidacyjne, scenariusz gry, często również czas trwania, pomoce, materiały, wskazówki dla nauczyciela. Zamieszczono też potrzebne karty pracy.

[Spis treści](#)

34. Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna z językiem angielskim : propozycje rozwiązań metodycznych dla nauczycieli / Jolanta Karbowiczek. Warszawa : Instytut Wydawniczy Erica, 2012. -- 312 s. : il. ;23 cm.

Nauka języków obcych w szkole stała się obowiązkowa od roku szkolnego 2008/2009. Przed nauczycielami stają więc nowe zadania i wyzwania, gdyż wymagania językowe należy dostosować do obniżonego wieku uczniów, a sam język umiejętnie i prawidłowo integrować ze wszystkimi dziedzinami edukacji.

[Spis treści](#)

Materiały z Internetu

1. Matematyczne zoo. W: matzoo.pl [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://www.matzoo.pl/klasa1>
Portal wspierający naukę matematyki na różnych poziomach.
2. Zabawy z przestrzenią – scenariusz zajęć matematycznych dla dzieci 6-letnich z wykorzystaniem elementów metody Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej. W: Przedszkola.edu.pl [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://www.przedszkola.edu.pl/zabawy-z-przestrzenia---scenariusz-zajec-matematycznych-dla-dzieci-6-letnich.html>
3. Scenariusze lekcji dla nauczania wczesnoszkolnego. W:interkl@sa.pl [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: http://www.interklasa.pl/portal/index/strony?mainSP=katalog&mainSRV=interklasa&method=15491&page=list&folder_id=108
4. Scenariusze zajęć dla nauczania wczesnoszkolnego. W:Publikacje edukacyjne.pl [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://www.publikacje.edu.pl/dziedziny.php?przedmiot=edwczszkol>
5. Scenariusze zajęć nauczania zintegrowanego. W: Profesor.pl [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://www.profesor.pl/publikacje-top,29,Scenariusze,44,Zajecia-zintegrowane>
6. Scenariusze zajęć nauczania zintegrowanego, Małgorzata Dziadosz. [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://edukacja.wczesnoszkolna.eu/articles/scenariusze>
7. Nauczanie zintegrowane.W: interkl@sa.pl [online]. [dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://eduseek.interklasa.pl/przedmioty/nz/>
Dział "Nauczanie zintegrowane", a w nim propozycje ćwiczeń dla dzieci oraz gotowe sprawdziany dla nauczycieli z matematyki, muzyki oraz sprawdziany umiejętności czytania ze zrozumieniem. Można tu znaleźć również propozycje konkursów oraz dyktand dostosowane do klas I-III.Strona zawiera także karty pracy.

6. Wspieranie rozwoju dziecka

Artykuły z wydawnictw ciągłych

1. Czym skorupka za młodu..., czyli typy rodzin a czynniki ryzyka u progu szkoły / Anna Izabela Brzezińska // Wychowanie w Przedszkolu . - 2014, nr 10, s. 5-9
Wpływ środowiska rodzinnego na gotowość szkolną 6-latka oraz jego funkcjonowanie w szkole. Zmiany w rozwoju i wychowaniu dzieci. Funkcje rodziny. Izolacja dziecka i rodziny jako czynnik ryzyka.
2. Diagnoza rozwoju dziecka w planowaniu pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu / Elżbieta Korczewska // Doradca Nauczyciela Przedszkola . - 2011, nr 1, s. 4-9
Systematyczna obserwacja rozwoju każdego dziecka w wieku przedszkolnym oraz wspieranie jego mocnych i słabych stron poprzez Zespół ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych - jako wytyczne nowej reformy pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
3. Dojrzałość dziecka trzyletniego do rozpoczęcia edukacji przedszkolnej / Krystyna Żuchelkowska // Przed Szkołą . - 2013, nr 3, s. 6-10
Dojrzałość przedszkolna. Trzylatek dojrzały do przedszkola. Przygotowanie dziecka do rozpoczęcia edukacji przedszkolnej. Porady dla rodziców trzylatków rozpoczynających edukację przedszkolną.
4. Dwulatek w przedszkolu / Ewa Zielińska// Bliżej Przedszkola . - 2012, nr 9, s. 24-26
Jaki jest współczesny dwulatek. Co powinien umieć dwulatek idąc do przedszkola.
5. Elementy zabaw stymulujących zmysł dotyku / Barbara Grzyb // Niepełnosprawność i Rehabilitacja. - 2011, [nr] 1, s. [83]-92
Rola ruchu i dotyku w stymulacji rozwoju dziecka. Uproszczony schemat zaburzeń integracji czynności zmysłowych. Wykaz objawów dysfunkcji dotykowych w zakresie niedowrażliwienia, nadwrażliwości i dyskryminacji dotykowej u dzieci. Selekcja zabaw dotykowych. Rozwiązania zabawowe w zakresie stymulacji dotykiem. Ćwiczenia z dzieckiem ujawniającym obronność dotykową.
6. Fundament efektywnego rozwoju dziecka / Katarzyna Lotkowska // Bliżej Przedszkola . - 2010, nr 9, s. 84-85
Charakterystyka oraz wpływ programu Zabawy FundaMentalne na rozwój małego dziecka.
7. Jak rozwijać zdolności dziecka? / Justyna Majewska // Polski w Praktyce . - 2012, nr 6, s. 7-8
O ważnej roli rodziców, pedagogów i wychowawców w kształtowaniu i rozwijaniu zdolności u dziecka.
8. Jak twórczo wspierać rozwój emocjonalny dziecka / Dagmara Oleksy-Gołąbek. - Bibliogr. // Arteterapia. - 2013, nr 4, s. 10-15
Projekt arteterapeutyczny "Pokazuję to, co czuję" - praca nad emocjami. Przykładowe scenariusze zajęć oraz ćwiczenia. Trzy bloki tematyczne obejmujące: twarz-dłonie-ciało.
9. Jak wspierać emocjonalny rozwój dziecka w przedszkolu? : wskazówki dla nauczycieli / Alicja Strzelecka-Lemiech // Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2013, nr 23, s. 26-27
10. Jak wspomagać rozwój motoryczny dziecka sześciolatniego? / Katarzyna Nadrowska. - Bibliogr. // Życie Szkoły. - 2011, nr 8, s. 48-56
Wpływ rozwoju motorycznego u dziecka na jego sferę poznawczą, emocjonalną i społeczną. Zaburzenia rozwoju motorycznego, metody badania rozwoju ruchowego. Wskazówki dla nauczycieli i rodziców jak wspomagać rozwój motoryczny u dziecka.
11. Jak zachęcić sześciolatka do pisania i czytania / Aleksandra Jagła // Życie Szkoły. - 2012, nr 6, s. 36-38
Problematyka wczesnej nauki czytania i pisania (6-7 lat). Sposoby zachęcania dziecka do czytania. Syndromy kłopotów z czytaniem oraz sposoby pomagania.

12. Komunikacja z sześciolatkiem - jak mówić, żeby nas słuchał / Ewa Nowak // Głos Pedagogiczny. - 2012, nr 42, s. 58-59
Zasady skutecznej komunikacji nauczycieli z sześciolatkiem.
13. Nauka czy zabawa? / Magdalena Czub. - Bibliogr. // Wychowanie w Przedszkolu. - 2013, nr 5, s. 5-10
Wiek przedszkolny - wiek zabawy. Rozwój emocjonalny. Znaczenie zabawy. Jak wspierać rozwój dziecka przedszkolnego.
14. Nowa organizacja wczesnego wspomagania / Aneta Chamczyńska-Penkala // Miesięcznik Dyrektora Szkoły . - 2013, nr 11, s. 12-13
Przedszkole i szkoła podstawowa. Zespół wczesnego wspomagania. Zasady organizowania zajęć. Zasady współpracy z rodzicami. Podstawa prawna.
15. Pięciolatek w nowej roli, czyli prawo do wcześniejszej nauki / Krystyna Kamińska // Wychowanie w Przedszkolu . - 2011, nr 2, s. 12-17
Prawo 5-latków do nauki w szkole. Obniżenie dolnej granicy obowiązku szkolnego. Obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne.
16. Pięciolatek w przedszkolu / Ewa Zielińska // Bliżej Przedszkola . - 2011, nr 9, s. 18-[21]
Zarys charakterystyki dziecka na rok przed podjęciem nauki w szkole, z równoczesnym przypomnieniem zajęć rozwijających wiadomości i umiejętności w ramach realizacji podstawy programowej. Autorka prezentuje również charakterystykę dziecka pięcioletniego w obszarze rozwoju fizycznego i motorycznego, poznawczego, emocjonalnego i społecznego.
17. Rola sztuk plastycznych we wspieraniu rozwoju dziecka / Julia Anastazja Sienkiewicz-Wilanowska. - Bibliogr. // Wychowanie w Przedszkolu. - 2014, nr 3, s. 5-9
Dziecko jako odbiorca sztuki. Dziecko jako twórca. Funkcje aktywności artystycznej. Dziecko przedszkolne.
18. Rozwój emocjonalny dziecka / Alicja Strzelecka- Lemiech // Doradca Nauczyciela Przedszkola . - 2013, nr 23, s. 42-45
Na czym polega rozwój emocjonalny. Warunki rozwoju emocjonalnego. Rozwój emocjonalny dziecka w wieku przedszkolnym: trzylatek, czterolatek, pięciolatek, sześciolatek.
19. Samoocena u dzieci / Agata Knedler // Arteterapia. - 2011, nr 1, s. 28-29
Skąd bierze się u dziecka ocena samego siebie. Badania przedstawiające poziom samooceny u sześciolatków.
20. Strażak, lekarz, nauczyciel... / Ewa Misztal, Irena Sulowska // Bliżej Przedszkola. - 2010, nr 5, s. 86
Ogólne porady dotyczące wspierania oraz kierowania rozwojem i zainteresowaniami dziecka.
21. Trzylatek w przedszkolu / Jolanta Bot // Bliżej Przedszkola . - 2010, nr 7/8, s. 20-[21]
Przyczyny trudności adaptacyjnych. Wpływ rodziców na adaptację dziecka. Praktyczne porady dotyczące rozpoczynania edukacji przedszkolnej.
22. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka / Katarzyna Leśniewska, Radosław Piotrowicz. - Bibliogr. // Dyrektor Szkoły. - 2014, nr 4, s. 80-83
Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka na mocy nowego Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11.10.2013 r.

23. Wkrótce będę przedszkolakiem - adaptacja bez łez / Elżbieta Korczewska // Doradca Nauczyciela Przedszkola . - 2012, nr 8, s. 4-9
Postawy wychowawcze rodziców. Rodzice w procesie adaptacji. Jak ułatwić dziecku start w przedszkolu. Działania bezpośrednio ukierunkowane na adaptację dzieci do środowiska przedszkolnego przed rozpoczęciem roku szkolnego. Działania przedszkola wspomagające adaptację dzieci do warunków przedszkolnych, realizowane w pierwszych miesiącach pobytu dziecka w placówce.
24. W co się bawić z dzieckiem zanim pójdzie do szkoły? / Anna Ludwiczak, Monika Pawlak. - Bibliogr. // Meritum. - 2013, nr 4, dod. "Oświata Mazowiecka" 2014, nr 4, s. 14-15
Przykłady ćwiczeń pamięci symultanicznej.
25. Wspieranie dzieci w rozwijaniu czynności intelektualnych 4.1. : propozycja kształcenia umiejętności: dziecko przewiduje, w miarę swoich możliwości, jakie będą skutki czynności manipulacyjnych na przedmiotach / Elżbieta Korczewska, Agnieszka Szczeglik, Joanna Kozubek // Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2012, nr 11, s. 17-22
Charakterystyka poziomu rozwoju umiejętności trzylatka. Rozwijanie umiejętności w praktyce - scenariusz zajęć dla dzieci 3-letnich Temat: Poznajemy zabawki w naszej grupie. Charakterystyka poziomu rozwoju umiejętności czterolatka. Rozwijanie umiejętności w praktyce - scenariusz zajęć dla dzieci 4-letnich Temat: Zabawa badawcza - tworzenie barwy pomarańczowej. Charakterystyka poziomu umiejętności pięcio- i sześciolatka. Rozwijanie umiejętności w praktyce - scenariusz zajęć dla dzieci 5-letnich Temat: Papierowy świat. Rozwijanie umiejętności w praktyce - scenariusz zajęć dla dzieci 6-letnich Temat: Ze starego coś nowego.
26. Wspierać: kto, w jaki sposób i z jakim skutkiem? / Dorota Dziedziewicz // Psychologia w Szkole . - 2011, nr 3, s. 35-40
Wsparcie ucznia - działania nauczycieli, pedagogów, rodziców.
27. Wspieranie twórczego rozwoju / Teresa Grażiewicz-Jóźwik // Wychowanie w Przedszkolu . - 2013, nr 8, s. 20-23
Twórczość dziecka. Inhibitory twórczości w edukacji przedszkolnej. Rozwijanie twórczości. Gry i zabawy twórcze. Kształtowanie osobowości twórczej.
28. Wspomaganie rozwoju dzieci w wieku od 5 do 7 lat a ich gotowość do radzenia sobie z wyzwaniami szkoły / Anna I. Brzezińska, Joanna Matejczuk, Anna Nowotni // Edukacja . - 2012, [nr] 1, s. [7]-22
Opis specyfiki rozwoju dzieci przechodzących z przedszkola do szkoły, szczególnie w zakresie kompetencji kluczowych dla nauki w szkole, oraz refleksja na temat możliwości wspierania gotowości szkolnej dziecka.
29. Wspomaganie rozwoju mowy dziecka / Małgorzata Gumińska. - Bibliogr. // Życie Szkoły. - 2010, nr 8, s. 18-24
Ogólna charakterystyka czterech okresów w procesie kształtowania i rozwoju mowy dziecka. Wskazówki dla nauczycieli sześciolatków pomocne w określeniu, kiedy konieczna jest konsultacja z logopedą. Przykłady ćwiczeń oddechowych. Ćwiczenia narządów artykulacji i słuchu fonematycznego.
30. Wspomaganie rozwoju zdolności motorycznych i koordynacji wzrokowo-ruchowej dzieci pięcioletnich / Anna Jaworska // Bliżej Przedszkola . - 2011, nr 11, s. 18-[21]
Sposoby oceny możliwości dziecka oraz jego potrzeb rozwojowych (metoda wymierna i niewymierna, w tym obserwacja pedagogiczna), ze wskazówkami dotyczącymi opracowania programu wspomaganie rozwoju zdolności motorycznych oraz koordynacji ręka-oko oraz o możliwościach współpracy z rodzicami w zakresie wspierania rozwoju dzieci w omawianych obszarach. Artykułowi towarzyszy gotowe narzędzie „Wrocławski test sprawności fizycznej dla dzieci w wieku trzy do siedmiu lat.

31. Współpraca przedszkola z rodzicami w kontekście przystosowania dzieci do placówki przedszkolnej/Karczewska, Joanna // Prace Naukowe Wałbrzyskiej Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości . - T. 19 (2012), s. [211]-225
Efektywność współpracy przedszkola z rodzicami w kontekście adaptacji dzieci do przedszkola w literaturze przedmiotu i w świetle badań własnych.
32. Wychowanie dziecka - wspólne zadanie rodziców i nauczycieli / Elżbieta Bukowiecka-Górny // Przed Szkołą . - 2012, [nr] 2, s. 22-26
Rodzina jako pierwsze źródło informacji o normach i zasadach społecznych. Znaczenie współpracy rodziców z przedszkolem. Prezentacja oraz omówienie autorskiego programu wychowawczego przedszkola.
33. Zanurzanie w świat symboli - książki dla najmłodszych / Anna Wasilewska // Problemy Wczesnej Edukacji . - 2012, nr 4, s. [74]-85
Symbolika w utworach literackich dla dzieci i jej rola w rozwoju osobowości i aktywizacji poznawczej. Przykłady wykorzystania książek w procesie wspierania rozwoju dziecka. Świat dziecięcych znaczeń.

Wydawnictwa zwarte

1. Bajki terapeutyczne dla najmłodszych / Maciejka Mazan. Warszawa : Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, cop. 2013. -- 16 s. : il. kolor. ;21 cm ++ płyta (CD-AUDIO).

Zbiór 10 niezwykle ciekawych opowieści do czytania i słuchania, który pozwala dziecku kształtować odpowiednie dla jego wieku umiejętności społeczne, przetwarzać zdobytą wiedzę, a także zażegnać towarzyszące mu lęki i niepokoje. To nie tylko wartościowa lektura dla najmłodszych i starszych dzieci, lecz także pomoc, przybliżająca znaczenie wzroku, słuchu czy dotyku.

2. Co mogę zrobić, aby moje dziecko pięknie mówiło? / [red. Alicja Melon]. Warszawa : Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, cop. 2012. -- 48 s. : il. ;30 cm.

Publikacja zawiera rozdziały: Noworodek i niemowlę - uwarunkowania rozwoju mowy; Rozwój mowy w pierwszym roku życia; Smoczek i karmienie; Znaczenie prawidłowego słuchu dla rozwoju mowy dziecka; Mowa dziecka w okresie żłobkowym i przedszkolnym; Zabawy wspomagające rozwój mowy najmłodszych dzieci; Kiedy maluch jest gotowy, by zostać przedszkolakiem?; Dojrzałość szkolna dziecka 6-letniego; Mowa sześciolatka; Pierwsza wizyta u logopedy.

[Spis treści](#)

3. Co nam mówią rysunki dzieci / Nora Rodríguez ; [tł. z jęz. hiszp. Katarzyna Schmidt]. Kielce : Wydawnictwo Jedność, cop. 2013. -- 177 s. : il. kolor. ;21 cm.

Za pośrednictwem rysunków dziecko pokazuje, jakie jest. Nawet wtedy, gdy rysuje wyłącznie po to, by sprawić komuś radość, pokazuje, co tak naprawdę dzieje się w jego wnętrzu. Rysunek to doskonały kanał komunikacji, dzięki któremu możemy lepiej poznać nasze dziecko i odkryć jego potrzeby, dowiedzieć się, w jaki sposób pomóc mu sprostać wyzwaniom i jak wspierać je w radzeniu sobie z trudnościami czekającymi na nie na każdym etapie rozwoju.

[Spis treści](#)

4. Co robić, gdy dzieci się nudzą? / Ewa Rozkrut. Warszawa : Warszawska Firma Wydawnicza, 2013. -- 92 s. ;19 cm.

Poradnik zawiera ponad sto pomysłów z różnych dziedzin: od plastyki po teatr, od sportu po zabawy tematyczne. Są łatwe do zrealizowania. Nie są kosztowne, ale wymagają zaangażowania się.

[Spis treści](#)

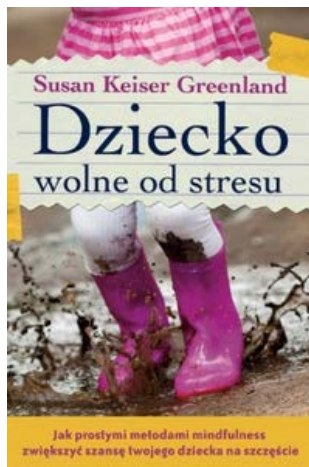
5. Dziecko rysuje, maluje, rzeźbi : jak wspomagać rozwój dzieci i młodzieży /Julia Anastazja Sienkiewicz-Wilowska. Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2011. -- 220 s. : il. ;21 cm.

W książce ukazano, w jaki sposób rodzice, nauczyciele plastyki czy terapeuci mogą zainteresować dziecko sztuką, a także nauczyć je odbioru kultury wizualnej i zachęcić do samodzielnego tworzenia. Całość podzielono wg etapów rozwoju dziecka na wiek niemowlęcy, przedszkolny, szkolny i dorastanie.

[Spis treści](#)

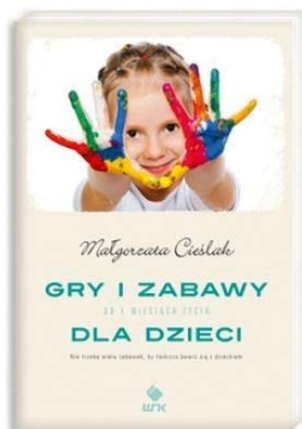
6. Dziecko wolne od stresu : jak prostymi metodami mindfulness zwiększyć szansę twojego dziecka na szczęście / Susan Kaiser Greenland ; przekł.: Elżbieta Smoleńska, Olena Waśkiewicz. Warszawa : Wydawnictwo Czarna Owca, 2012. -- 247 s. ;21 cm.

Książka opisuje techniki ćwiczenia uważności w oparciu o metodę doktora Jona Kabat-Zinna. Zawiera skuteczne ćwiczenia, gry i zabawy, z których mogą korzystać rodzice i nauczyciele, chcący w przyjemny sposób pomóc dzieciom i młodzieży w rozwijaniu równowagi emocjonalnej, pomysłowości i koncentracji.

[Spis treści](#)

7. Gry i zabawy dla dzieci : [od 1 miesiąca życia] / Małgorzata Cieślak ; il. Joanna Zagner-Kołat. Warszawa : Wydawnictwo "Nasza Księgarnia", 2013. -- 332, [4] s. : il. ;20 cm.

To pozycja dla rodziców i opiekunów, która nie wymaga posiadania drogich zabawek i sprzętów. Przecież najlepsze zabawy to te, podczas których dziecko użyje swojej wyobraźni! Ile radości dają papierowy samolot, klocki z pudełek, instrumenty z misek i garnków, kukielki z ziemniaka czy puzzle wycięte z kolorowego opakowania.

8. Jak dzieci uczą się i myślą : społeczne konteksty rozwoju poznawczego / David Wood ; tł. Rafał Pawlik i Anna Kowalcze-Pawlik. Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2006. -- 292 s. : il ;24 cm.

Publikacja zawiera przedstawienie koncepcji nt. sposobów myślenia i uczenia się dzieci, badań oraz praktycznych wniosków, jakie wyłaniają się z owych teorii. Prezentacja refleksji dotyczących różnic indywidualnych w dziecięcych osiągnięciach i doświadczeniach szkolnych oraz dotyczących rozwoju pojęć związanych z rozumieniem przez dziecko podstaw matematyki.

[Spis treści](#)

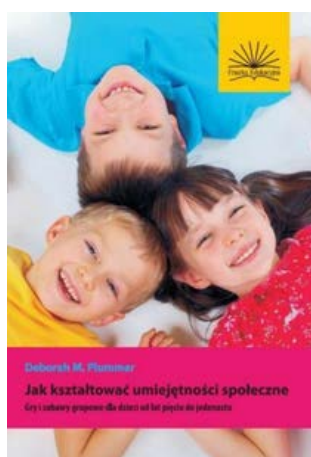
9. Jak kreatywnie wspierać rozwój dziecka? : wspólne gry i twórcze zabawy, dzięki którym rozwinięsz jego zdolności / Natalia Minge, Krzysztof Minge. Warszawa : Edgard, 2011. -- 219 s. ;21 cm.

Dzięki licznym ćwiczeniom, ciekawostkom oraz przykładom rodzice mogą się dowiedzieć, jak bez presji i stresu zachęcić dziecko do poszerzania wiedzy i jak obudzić w nim pasję małego odkrywcy.

[Spis treści](#)

10. Jak kształtować umiejętności społeczne : gry i zabawy grupowe dla dzieci od lat pięciu do jedenastu / Deborah M. Plummer ; [red. Ewa Niezgodna ; tł. Karolina Bojadżijewa-Wesołowska]. Warszawa : Fraszka Edukacyjna, 2010. -- 168 s. : il. ;24 cm.

Autorka wyjaśnia jak rozwijają się one na poszczególnych etapach rozwoju dziecka. Podaje opis 80 gier i zabaw stanowiących źródło pomysłów dla nauczycieli, wychowawców, pedagogów, terapeutów, pracowników świetlic i rodziców.

[Spis treści](#)

11. Jak wszechstronnie rozwinąć zdolności dziecka : wybierz najlepsze zajęcia, zabawki, gry, pomoce edukacyjne i sposoby uczenia się dla Twojego dziecka / Lauren Bradway, Barbara Albers Hill ; przekł. Joanna Kuliś. Gdańsk : Harmonia Universalis, 2012.

Autorki prezentują sposoby na wpływanie, rozwijanie, a co najważniejsze maksymalizację zdolności poznawczych dziecka. Pokazują, jak określić wrodzony styl poznawczy dziecka, a następnie pomagają uważnie wybrać zabawki, gry, oprogramowanie i strategie edukacyjne.

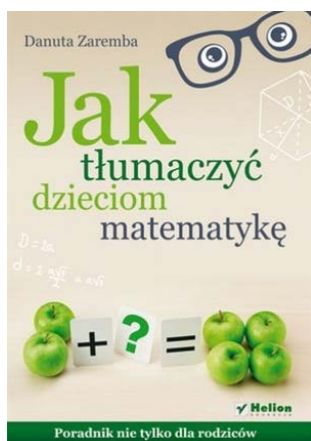
12. Jak wydobyć geniusza ze swojego dziecka : zabawy i ćwiczenia rozwijające intelekt dzieci w wieku od 0 do 11 lat / Ken Adams ; [tł. Wojciech Nowicki]. Poznań : Publicat, 2011.

Autor doradza jak od najwcześniejszych chwil stymulować rozwój dziecka.

[Spis treści](#)

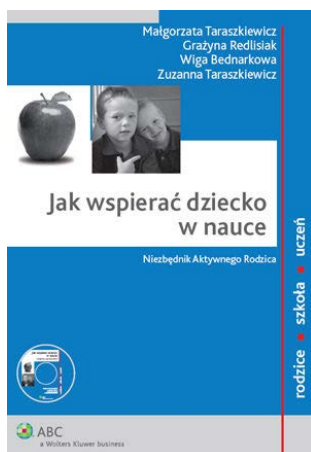
13. Jak tłumaczyć dzieciom matematykę : poradnik nie tylko dla rodziców / Danuta Zaremba. Gliwice : Wydawnictwo Helion, cop. 2014. -- 198 s. : il. ;24 cm.

Ta książka przeznaczona jest dla rodziców, których pociechy uczęszczają do szkół podstawowych i gimnazjów. Przyda się także nauczycielom, którzy szukają nieszablonowych pomysłów, by pomóc uczniom oswoić świat ułamków i wielokątów, a także całej reszcie, żyjącej w przekonaniu, że matematyka jest tylko dla wybranych.

[Spis treści](#)

14. Jak wspierać dziecko w nauce : niezbędny aktywnego rodzica / Małgorzata Taraszkiewicz [et al.]. Warszawa : Wolters Kluwer Polska, cop. 2009. -- 167 s. : il. ;21 cm ++ płyta CD.

Poradnik zawiera wiele rad dla rodziców dzieci w wieku 6-12 lat (m.in. na temat bezpieczeństwa, mobbingu, narkotyków, praw dziecka, ADHD, dysleksji, komunikacji interpersonalnej, zabawy, asertywności, inteligencji emocjonalnej, ćwiczeń wspierających naukę, modelu uczenia się, zawodu-ucznia). Autorzy omawiają m.in. zagadnienia dotyczące dziecka sześciolatniego w szkole, przygotowania dziecka do roli ucznia i jego rozwoju w okresie wczesnoszkolnym oraz szkoły XXI wieku.

[Spis treści](#)

15. Jak wspierać rozwój dziecka w wieku 6-13 lat? / Natalia Minge, Krzysztof Minge. Warszawa : Edgard, 2013. -- 224 s. ;21 cm.

Poradnik podpowiada rodzicom: jak stworzyć dziecku warunki do efektywnej nauki, jaką wybrać odpowiednią szkołę, jak pomóc mu rozwijać jego pasje oraz jak pozbyć się złych nawyków i pokonać stres, uczy, jak budować samodzielność i odpowiedzialność dziecka, prezentuje techniki uczenia się, które rozwiną pamięć, udoskonalą umiejętność szybkiego czytania i pomogą osiągnąć lepsze wyniki w szkole, wskazuje sposoby, jak uczyć dziecko umiejętności radzenia sobie w sytuacjach społecznych, np. w kontaktach z rówieśnikami, relacjach z rodziną.

[Spis treści](#)

16. Pomagamy dziecku w nauce czytania i pisania / Fiona Chandler ; il. Shelagh McNicholas i Ruth Russell ; [tł. Regina Mościcka]. Poznań : Publicat, cop. 2011. -- 95, [1] s. : il. kolor. ;27 cm.

Najnowsze badania naukowe dowodzą, że na zabawy głoskowe i literowe nigdy nie jest za wcześnie. Poradnik proponuje ćwiczenia edukacyjne i gry językowe dostosowane do poziomu rozwoju dziecka - od narodzin do jedenastego roku życia. Zawiera także praktyczne porady dotyczące pomocy w nauce.

[Spis treści](#)

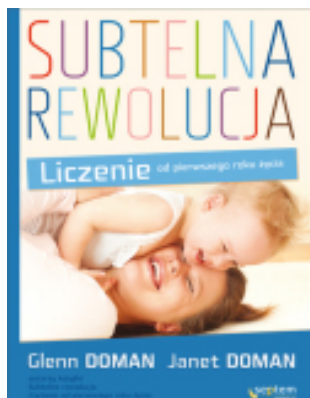
17. Subtelna rewolucja : czytanie od pierwszego roku życia / Glenn Doman, Janet Doman ; [tł. Olga Kwiecień-Maniewska]. Gliwice : Wydawnictwo Helion, cop. 2013. -- 198 s. : il. ;21 cm.

Autor tej książki niejednokrotnie udowodnił, że dzieciaki są w stanie przyswoić o wiele więcej, niż uważamy za możliwe. Wykorzystał własne odkrycia na temat tego, dlaczego najmłodsze dzieci uczą się więcej i szybciej niż dzieci starsze, a potem znalazł dla nich praktyczne zastosowanie.

[Spis treści](#)

18. Subtelna rewolucja : liczenie od pierwszego roku życia / Glenn Doman, Janet Doman ; [tł. Przemysław i Karina Gancarczyk]. Gliwice : Wydawnictwo Helion, cop. 2013. -- 208 s. : il. ;21 cm.

Ta książka to niezbity dowód na to, że małe dzieci mogą nauczyć się liczyć, powinny uczyć się liczyć, uczą się liczyć. A co najważniejsze, mówi także o tym, co dzieje się z tymi dziećmi, gdy pójdą do szkoły i dorosną.

[Spis treści](#)

19. Trening koncentracji : jak rozwijać uwagę i pamięć dziecka / Iwona Sikorska. Kraków : Wydawnictwo Edukacyjne, cop. 2010. -- 59 s. : il. ;21 cm.

Książka zawiera sposoby stymulacji poznawczych zdolności strategicznych – uwagi i pamięci. Jest skierowana do psychologów, pedagogów, nauczycieli przedszkolnych i wczesnoszkolnych. Prezentuje propozycje zabaw i ćwiczeń wielokrotnie sprawdzonych przez Autorkę w czasie spotkań treningowych i sesji terapeutycznych.

[Spis treści](#)

20. Wspomaganie rozwoju myślenia dziecięcego i kompetencji matematycznych : jak wspomagać rozwój przedszkolaka / red. prowadząca Krystyna Zielińska, Beata Krysiak ; zespół aut. Alicja Gołoś [et al.] ; il. Lidia Nowak-Chomicz [et al.]. Warszawa : Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, cop. 2014. -- 88 s. : il. ;30 cm.

W zeszycie znajdują się materiały wspomagające rozwój myślenia dziecięcego: ćwiczenia rozwijające spostrzegawczość wzrokową, zagadki, opowiadania oraz rozwój kompetencji matematycznych: zabawy ułatwiające m.in. zdobycie poprzez dzieci orientacji w schemacie ciała, rozpoznawanie i nazywanie figur geometrycznych, poznawanie liczb naturalnych i cyfr, przyswajanie określeń czasu.

[Spis treści](#)

21. Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej się rozwijających : książka dla rodziców, terapeutów i nauczycieli przedszkola / Edyta Gruszczyk-Kolczyńska, Ewa Zielińska. Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2008. -- 248 s. : il. ;24 cm.

W niniejszej książce autorki prezentują: sposoby wspomagania i rozwijania wrodzonych umiejętności umysłowych dzieci trzyletnich i starszych; sposoby te mają formy zabaw, radosnego działania i dają dzieciom wiele satysfakcji; różne aspekty życia dziecka i problemy, z którymi musi sobie ono poradzić.

[Spis treści](#)

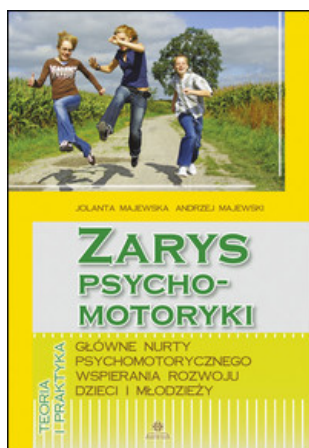
22. Wychowanie i wspieranie rozwoju małych dzieci : dwulatki - program dla przedszkolnych grup żłobkowych, żłobków, klubów dziecięcych i domów / Anna Mikler-Chwastek. Warszawa : Difin, 2013. -- 146 s. ;23 cm.

Ustawodawca spowodował, że sześciolatki opuszczają przedszkola i rozpoczynają naukę w szkole. Decyzja ta nie pozostała jednak bez konsekwencji, mianowicie powszechną praktyką stało się kierowanie coraz młodszych dzieci (już dwuletnich) pod opiekę przedszkoli i różnego typu placówek spełniających kryteria oświaty.

[Spis treści](#)

23. Zarys psychomotoryki : główne nurty psychomotorycznego wspierania rozwoju dzieci i młodzieży : teoria i praktyka / [Jolanta Majewska, Andrzej Majewski ; tł. z jęz. niem. Jolanta Majewska, Andrzej Majewski, Maciej Luchowski]. Gdańsk : Harmonia Universalis, 2012. -- 187 s. : il. ;24 cm.

Psychomotoryka zajmuje się zależnością pomiędzy ruchem a uczeniem się. Aktywuje procesy motywacyjne, dzięki którym pokonujemy wyzwania codzienności. Pozwala: nauczyć się oceniać samego siebie, zdobyć pewność siebie, dodawać drugiej osobie pewności siebie, nauczyć się pomagać innym, nauczyć się pokonywać trudności w pracy zespołowej, cieszyć się sukcesami w grupie, poznawać świat poprzez zabawę.

[Spis treści](#)

Materiały z Internetu

1. 10 sposobów na wspieranie rozwoju dziecka. W: babyonline.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w <http://babyonline.pl/10-sposobow-na-wspieranie-rozwoju-dziecka,wazne-etapy-w-rozwoju-niemowlaka-artykul.12354,r1p2.html>
Zabawy rozwijające poczucie własnej wartości.
2. Jak wspierać dziecko w rozwoju? Katarzyna Nowicka W: Przedszkole sióstr salezjanek. [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w <http://www.npss.pl/dla-rodzicow/wspomaganie-rozwoju-dziecka-prezentacja.html>
Wykład na temat wspierania rozwoju w czterech strefach: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.
3. Jak wspierać dziecko w rozwoju? Krzysztof Pietraszek. W: Sokrates [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w http://www.superumysl.pl/artykuly/26/0/jak_wspiera%C4%87_dziecko_w_rozwoju
Propozycje działań mających na celu najefektywniejsze wsparcie w rozwoju i nauce dziecka.
4. Tworzenie w przedszkolu warunków wspierających rozwój dziecka. Małgorzata Pawlik. [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w <http://www.pcdzn.edu.pl/publikacje/Przedszkole/artykul3.pdf>
Próba odpowiedzi na pytania: Jak stymulować rozwój dziecka? Jak pracować z dzieckiem, jak organizować mu wspierające warunki?
5. Wspieranie rozwoju dziecka. W: www.wspieraniedziecka.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w <http://www.wspieranierozwoju.pl/>
Strona poświęcona jest działaniom mającym na celu wspieranie rozwoju dziecka od dnia jego narodzin, aż do momentu podjęcia i kontynuowania przez niego nauki w szkole.
6. Wspieranie rozwoju dziecka młodszego na pierwszym i kolejnych etapach edukacyjnych w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego. W: Departament Kształcenia Ogólnego i Wychowania Ministerstwa Edukacji Narodowej. [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w http://men.gov.pl/wp-content/uploads/2014/07/wspieranie_rozwoju_dziecka_mlodszeogo_1.pdf
Materiały adresowane do dyrektorów szkół i przedszkoli, kadry pedagogicznej, rodziców oraz organów prowadzących szkoły podstawowe i przedszkola.
7. Wspieranie rozwoju dziecka, Małgorzata Żmudzka-Kosała. W: parenting.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w <https://parenting.pl/portal/wspieranie-rozwoju-dziecka>
Artykuł omawiający jak przedszkolaka zainspirować do rozwoju, w czym go wesprzeć.
8. Wspieranie i wspomaganie rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym. Violetta Leśna. W: [www.szkolnictwo.pl](http://szkolnictwo.pl) [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w <http://szkolnictwo.pl/index.php?id=PU2880>
Wspomaganie rozwoju w wieku przedszkolnym dzieci.
9. Współpraca przedszkola z rodziną. Rodzina - fundament wspierania rozwoju dziecka. Magdalena Jan-Ander. W: Instytut Nowoczesnej Edukacji. [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w http://ine.com.pl/pl/czytaj/452/wspolpraca_przedszkola_z_rodzina_rodzina_-_fundament_wspierania_rozwoju_dziecka
Zagadnienie dotyczące współpracy przedszkola z rodziną w aspekcie procesu edukacyjnego.

7. Specjalne potrzeby edukacyjne

Artykuły z wydawnictw ciągłych

1. Asystent czy nauczyciel? / Magdalena Kaszulanis // Głos Nauczycielski . - 2014, nr 11, s. 3
Omówienie postępów prac w Sejmie nad systemem wsparcia w klasach I-III i świetlicach.
2. Asystent dziecka nadpobudliwego, czyli o pracy z uczniem z ADHD w praktyce / Justyna Tkocz // Głos Pedagogiczny . - 2011, nr 25, s. 32-35
Cele oddziaływań terapeutycznych. System wsparcia ucznia z ADHD na terenie szkoły. Program "Asystent dziecka nadpobudliwego".
3. Asystent i nauczyciel / Stanisław Turowski // Głos Nauczycielski . - 2014, nr 17/18, s. 26
Wątpliwości autora artykułu na temat roli asystenta w szkole.
4. Asystent nadchodzi / Halina Drachal // Głos Nauczycielski . - 2014, nr 35, s. 7
Asystenci nauczyciela w edukacji wczesnoszkolnej.
5. Asystent po liftingu / Magdalena Kaszulanis // Głos Nauczycielski . - 2014, nr 16, s. 3
Nowelizacja ustawy oświatowej ograniczająca możliwość zatrudnienia asystentów do klas I-III szkoły podstawowej i świetlic.
6. Dziecko przewlekle chore w szkole / Janina Wołot // Doradca Dyrektora Szkoły. - 2012, nr 27, s. 21-24
Przykłady chorób przewlekłych. Cechy choroby przewlekłej. Psychologiczne następstwa choroby przewlekłej. Procedury postępowania. Zadania nauczycieli. Zespół ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Indywidualny proces wspierania.
7. Dziecko z dyzartrią w przedszkolu : zestaw ćwiczeń do wykorzystania podczas zajęć / Joanna Czapla // Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2014, nr 31, s. 26-27
Nauczyciel pracujący z dzieckiem wspiera działania logopedy lub neurologopedy i rodziców.
8. Dziecko ze spektrum autyzmu w przedszkolu / Joanna Czapla. - Bibliogr. // Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2014, nr 26, s. 48-50, 52-53
Symptomy autyzmu u dziecka w wieku przedszkolnym. Cele edukacyjne i terapeutyczne w pracy z dziećmi autystycznymi. Programy i metody terapeutyczne. Działania, które należy podjąć w ramach stymulacji poszczególnych sfer rozwojowych. Doskonalenie umiejętności naśladowania i zabawy.
9. Dziecko z zespołem Downa w przedszkolu / Joanna Czapla. - Bibliogr. // Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2014, nr 27, s. 53-57
Jak wpierać rozwój dziecka z zespołem Downa w przedszkolu. Zabawy z zakresu stymulacji polisensorycznej. Zabawy kształtujące orientację w zakresie własnego ciała i przestrzeni, usprawniające ruchowo. Ćwiczenia wspierające grafomotorycznie i manualnie. Zabawy stymulujące percepcję wzrokową i słuchową. Zabawy stymulujące prawidłowy sposób oddychania, jedzenia i picia. Zabawy usprawniające proces mówienia.
10. Edukacja włączająca : nowy kierunek w polskiej edukacji / Krzysztof Sibielski // Przegląd Edukacyjny. - 2011, [nr] 2, s. 2-3
Reforma podstawy programowej kształcenia ogólnego z 2009 roku. Zmiany w kształceniu ogólnym oraz poradnictwie i pomocy psychologiczno-pedagogicznej
11. Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej // Doradca Dyrektora Szkoły. - 2012, nr 25, s. 28-29
Klasa terapeutyczna. Zajęcia rozwijające uzdolnienia. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. Zajęcia logopedyczne. Zajęcia socjoterapeutyczne. Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym. Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu. Porady i konsultacje dla uczniów. Porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia dla rodziców.

12. Jak mam zrozumieć i zapamiętać? : praca z uczniem z niższym niż przeciętny poziomem rozwoju zdolności poznawczych / Anna Marzec. - Bibliogr. // Dysleksja. - 2012, nr 3, s. 23-25
Praca indywidualna z uczniem w szkole masowej.
13. Jak pomóc dziecku o zaburzonym przebiegu rozwoju / Piotr Wiliński // Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2012, nr 6, s. 46-48
Współpraca przedszkola z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz rodziną dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
14. Kiedy do psychologa / Anna Biernacka // Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2012, nr 12, s. 53-56
Zachowania sugerujące potrzebę rozmowy nauczyciela przedszkola z rodzicami o wizycie u psychologa. Jak rozmawiać z rodzicami dziecka. Zasady wspomagające dobrą współpracę z rodzicami. Korzyści dla dziecka i rodziców z wizyty u psychologa. Opinia nauczyciela o dziecku.
15. Konspekt zajęć terapeutycznych dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu, pisaniu, mówieniu / Katarzyna Dąbrowska, Patrycja Dąbrowska, Jadwiga Jastrząb // Wychowanie na Co Dzień. - 2013, nr 7/8, s. III-VIII
Konspekt dotyczący pisania nazw zawodów dla uczniów dysleksją w klasie III szkoły podstawowej.
16. Nauczyciel wobec zmian MEN dotyczących pomocy psychologiczno-pedagogicznej / Małgorzata Rożańska. - Bibliogr. // Dysleksja. - 2010, nr 2, s. 27-30
System profilaktyki i pomocy uczniom z dysleksją. Wskazówki pomocne przy doborze materiałów do diagnozy. Wskazówki pomocne przy badaniu programu wsparcia dla uczniów ryzyka dysleksji w szkole.
17. Nowa organizacja wczesnego wspomagania / Aneta Chamczyńska-Penkala // Miesięcznik Dyrektora Szkoły. - 2013, nr 11, s. 12-13
Przedszkole i szkoła podstawowa. Zespół wczesnego wspomagania. Zasady organizowania zajęć. Zasady współpracy z rodzicami. Podstawa prawna.
18. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów z ADHD w polskim systemie oświatowym / Anna Borkowska // Psychiatria i Psychologia Kliniczna. - 2010, nr 3, s. 218-223
Dziecko o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkole masowej. Miejsce ucznia z ADHD w systemie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dziecka z ADHD na terenie szkoły. Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka z ADHD. Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania. Zmiany w systemie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
19. Plan działań wspierających dla grupy dzieci z wadami wymowy w ostatnim roku edukacji przedszkolnej : przykład szczegółowy z tokiem metodycznym / oprac. Mirosława Kaczyńska // Doradca Dyrektora Przedszkola. - 2012, nr 37, s. 35-39
Dzieci objęte planem. Opis działań i metod pracy. Działania wspierające rodziców. Zakres współdziałania przedszkola. W jaki sposób zostanie przeprowadzona ocena efektywności udzielanej dzieciom pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Arkusz oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
20. Plan działań wspierających dla ucznia osiągającego słabe wyniki w nauce opracowany na podstawie Karty Indywidualnych Potrzeb Ucznia / Małgorzata Łoskot // Głos Pedagogiczny. - 2011, nr 32, s. 37-39
Pomoc psychologiczno-pedagogiczna.
21. Plan Działań Wspierających (przykład) / Wiesława Mądrowska // Doradca Nauczyciela Przedszkola. - 2013, nr 17, s. 30-31
Rodzaj planu: dla grupy dzieci z wadami wymowy w ostatnim roku edukacji przedszkolnej. Opis działań i metod pracy. Działania wspierające rodziców. Zakres współdziałania przedszkola. Arkusz oceny efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

22. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci bez orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego / Ewa Skwarka // Wychowanie w Przedszkolu. - 2013, nr 10, dod. "Poradnik Prawny Nauczyciela i Dyrektora Przedszkola" s. [1]-2
Inicjowanie udzielania pomocy dzieciom przedszkolnym. Zasady współpracy przy udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Procedura udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
23. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna : miniprzewodnik. Cz. 1 / Jagna Niepokólczycka-Gac // Sygnał (czasopismo elektroniczne). - 2014 nr 2, s. 12-15
Zasady udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Najważniejsze akty prawne związane z pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Poradnie. Obszary działań i zadania pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych.
24. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole podstawowej / Ewa Gałązka // Wychowawca. - 2014, nr 1, s. 28
Plan działań wspierających uczniów z dysleksją.
25. Praca kompensacyjno-wyrównawcza / Beata Musielak. - (Zielone światło dla 6-latków) // Wychowanie w Przedszkolu. - 2010, nr 3, s. 46-49
Omówienie symptomów chorobowych oraz sposobów pracy z dziećmi 6-letnimi z zaburzeniami rozwoju ruchowego, z zaburzeniami percepcji wzrokowej, percepcji słuchowej, z zaburzeniami rozwoju mowy i myślenia oraz rozwoju emocjonalno-uczuciowego.
26. Praca z uczniem wybitnie zdolnym / Małgorzata Łoskot // Głos Pedagogiczny. - 2014, nr 62, s. 44-48
Uczeń wybitnie zdolny w szkole - dziesięć oznak świadczących o tym, że dziecko jest wybitnie zdolne - według prof. Edwarda Nęckiego. Aktywizowanie i wspieranie rozwoju ucznia zdolnego w szkole. Trening twórczości i inne mnemotechniki, których celem jest rozwijanie twórczych zdolności
27. Prawo do nauki ucznia z chorobą przewlekłą / Joanna Lesińska // Głos Pedagogiczny. - 2012, nr 35, s. 46-48
Zapewnienie realizacji obowiązku szkolnego lub nauki. Opieka szkoły nad uczniem przewlekle chorym. Porozumienie z rodzicami. Zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Podstawa prawna.
28. Przewycięzanie NIE-gotowości szkolnej dzieci niepełnosprawnych / Anna Florek // Przed Szkołą . - 2013, nr 2, s. 22-25
Aby dzieci niepełnosprawne miały gotowość szkolną należy m. in. wydłużyć okres przedszkolny dzieci o rok (nawet dwa lata). Szkoła dla takich dzieci powinna być kontynuacją przedszkola, dalszym ciągiem specjalnie organizowanej i prowadzonej edukacji. Różne sposoby oswajania szkolnej rzeczywistości. Współpraca ze szkołą za pośrednictwem rodziców. Asystent wybrany przez rodziców. Potrzeba specjalnego wsparcia.
29. Uczeń z ADHD / Janina Wołot // Doradca Dyrektora Szkoły. - 2012, nr 28, s. 19-22
Objawy ADHD. Jak funkcjonuje dziecko z ADHD. Jak pomóc dziecku. Współpraca nauczycieli. Współpraca z rodzicami.
30. Uczeń z zaburzeniami integracji sensorycznej w polskiej szkole / Marta Wiśniewska // Dyrektor Szkoły. - 2012, nr 9, s. 48-50
Działanie zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole. Terapeuta integracji sensorycznej. Co oznacza integracja sensoryczna. Założenia teorii integracji sensorycznej. Zaburzenia integracji sensorycznej. Diagnoza i terapia integracji sensorycznej. Otoczenie sensoryczne. Jak pomóc uczniowi z zaburzeniami w integracji sensorycznej w szkole.

31. Wygrać ze szkolną fobią / Aleksandra Kubala-Kulpińska. - Bibliogr. // Doradca Dyrektora Szkoły. - 2013, nr 29, s. 46-48
Przyczyny. Objawy fobii szkolnej. Zasady postępowania z uczniem ze zdiagnozowaną fobią szkolną.
32. Zmiany w roku szkolnym 2014/ 2015 / Andrzej Pery // Dyrektor Szkoły . - 2014, nr 8, s. 14-17
Obowiązek szkolny sześciolatków. Nowy darmowy podręcznik. Świetlica szkolna. Asystent nauczyciela.

Wydawnictwa zwarte

1. Dzieci o specjalnych potrzebach komunikacyjnych : diagnoza, edukacja, terapia / red. nauk. Barbara Winczura. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2013. -- 431 s. : il. ;24 cm.

Komunikacja jest fundamentem – przypomina nam w Przedmowie prof. Krystyna Ferenz. Czy rzeczywiście trzeba nam o tym przypominać? Czy w czasach, gdy wszystkie dziedziny życia podporządkowane są ściśle wymogowi szybkiej i skutecznej komunikacji, potrzebne są jeszcze powroty do podstaw? Okazuje się, że tak. Komunikacja, sprowadzona do swych fundamentów, a więc języka i towarzyszących mu kodów, nie jest tylko sposobem na wyrażenie/przekazanie informacji. Tkwiące w języku czy komunikacji możliwości stanowią bazę, nad którą nadbudowywana jest kultura i – szerzej – cywilizacja.

[Spis treści](#)

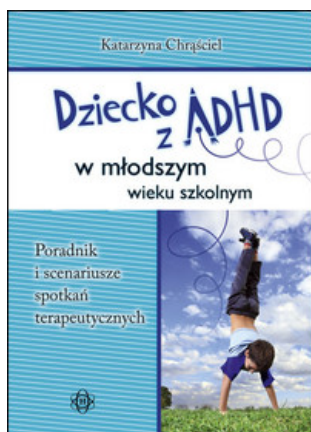
2. Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki : przyczyny, diagnoza, zajęcia korekcyjno-wyrównawcze / Edyta Gruszczyk-Kolczyńska. Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2012. -- 312 s. : il. ;24 cm.

Dla nauczycieli, terapeutów i studentów kierunków nauczycielskich.

[Spis treści](#)

3. Dziecko z ADHD w młodszym wieku szkolnym : poradnik i scenariusze spotkań terapeutycznych / Katarzyna Chraściel. Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2011. -- 152 s. : il. ;21 cm.

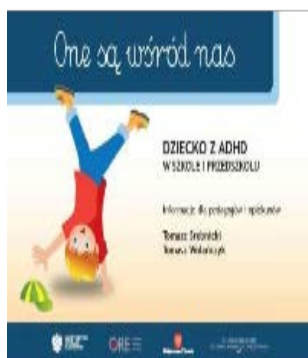

W książce znalazły się przykładowe scenariusze zajęć do wykorzystania w pracy z dziećmi nadpobudliwymi w młodszym wieku szkolnym. Stanowią one propozycję ćwiczeń do przepracowania w trakcie spotkań terapeutycznych. Mogą jednak stać się swoistą inspiracją do tworzenia własnego warsztatu pracy. Ponadto w opracowaniu zamieszczono scenariusze warsztatów kierowanych zarówno do rodziców dzieci nadpobudliwych, jak i ich nauczycieli.

[Spis treści](#)

4. Dziecko z ADHD w szkole i przedszkolu : informacje dla pedagogów i opiekunów / Tomasz Srebnicki, Tomasz Wolańczyk. Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2010. -- 28 s. : il. ;15x21 cm.

*Publikacja Biblioteki Cyfrowej ORE z II serii One są wśród nas.
<http://www.bc.ore.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=195>*

[Spis treści](#)

5. Dziecko z depresją w szkole i przedszkolu : informacje dla pedagogów i opiekunów / Monika Turno. Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2010. -- 28 s. ;15x21 cm.

*Publikacja Biblioteki Cyfrowej ORE z II serii One są wśród nas.
http://www.bc.ore.edu.pl/Content/193/02ore_depresja.pdf*

[Spis treści](#)

6. Dziecko z zaburzeniami lękowymi w szkole i przedszkolu : informacje dla pedagogów i opiekunów / Ida Derezińska, Monika Gajdzik. Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2010. -- 28 s. ;15x21 cm.

Publikacja Biblioteki Cyfrowej ORE z II serii One są wśród nas.
http://www.bc.ore.edu.pl/Content/198/07ore_leki.pdf

[Spis treści](#)

7. Dziecko z zaburzeniami odżywiania w szkole i przedszkolu : informacje dla pedagogów i opiekunów / Gabriela Jagielska. Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2010. -- 32 s. : il. ;15x21 cm.

Publikacja Biblioteki Cyfrowej ORE z II serii One są wśród nas.
http://www.bc.ore.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=197&from=&dirids=1&ver_id=&lp=1&Ql=

[Spis treści](#)

8. Dziecko z zaburzeniami tikowymi w szkole i przedszkolu : informacje dla pedagogów i opiekunów / Anita Bryńska, Tomasz Wolańczyk. Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2010. -- 24 s. ;15x21 cm.

Publikacja Biblioteki Cyfrowej ORE z II serii One są wśród nas.
http://www.bc.ore.edu.pl/Content/194/01ore_tiki.pdf

[Spis treści](#)

9. Edukacja małego dziecka : praca zbiorowa. T. 2, Wychowanie i kształcenie w praktyce / pod redakcją Ewy Ogrodzkiej- Mazur, Urszuli Szuścik, Małgorzaty Zalewskiej- Bujak. Cieszyn : Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego ; Kraków : Oficyna Wydawnicza Impuls, 2010. -- 264 s. : il. ;24 cm.

Publikacja analizuje potrzeby a możliwości małego dziecka omawia zagadnienie indywidualnych potrzeb i możliwości dziecka w procesie wychowawczym i edukacyjnym. Porusza problem stymulacji twórczości dziecka poprzez rozwój jego doświadczenia poznawczego i praktycznego. Prezentuje rozważania, które dotyczą potrzeb edukacyjnych dziecka niepełnosprawnego.

[Spis treści](#)

10. Gry i zabawy we wczesnej interwencji : ćwiczenia dla dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i przetwarzania sensorycznego / Barbara Sher ; przekł. Emilia Bochenek. Gdańsk : Harmonia Universalis , 2014. -- 208 s. : il. ;24 cm.

Książka jest przeznaczona dla terapeutów, nauczycieli przedszkoli i rodzin dzieci z zaburzeniami integracji sensorycznej (SPD).

[Spis treści](#)

11. Jak wykryć zaburzenia rozwojowe u dzieci i co dalej? : praktyczne rozwiązania do pracy z dziećmi w domu i w szkole / Mary Mountstephen ; [tł. Joanna Jedlińska]. Warszawa : Fraszka Edukacyjna, 2011. -- 164 s. : il. ;24 cm.

Publikacja wskazuje jakie zachowania dziecka mogą wskazywać na opóźniony rozwój jego umiejętności wzrokowych, słuchowych, motorycznych, przetwarzania informacji lub innych. Autorka wyjaśnia, jakie badania lekarskie i psychologiczne warto wykonać, by sprawdzić, w czym tkwi sedno problemów.

[Spis treści](#)

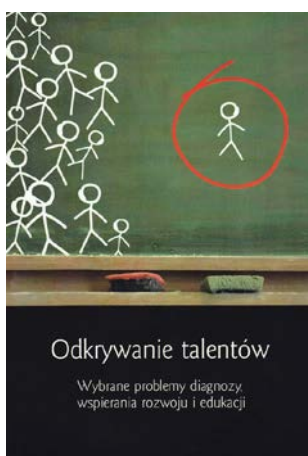
12. Logopedyczne zabawy grupowe dla dzieci od 4 do 7 lat / Romana Sprawka, Joanna Graban. Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2009. -- 157, [11] s. : il. ;30 cm.

Zbiór zabaw logopedycznych, których celem jest rozbudzenie ciekawości aktywnością słowną oraz zwiększenie możliwości poprawnego i twórczego opanowania języka przez dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

[Spis treści](#)

13. Odkrywanie talentów : wybrane problemy diagnozy, wspierania rozwoju i edukacji / pod red. Krystyny Bartóg, Aleksandry Mach, Małgorzaty Zaborniak-Sobczak ; [Polska Akademia Nauk. Zespół Dydaktyki Ogólnej Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk]. Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2012. -- 254 s. : il. ;23 cm.

Książka poświęcona pracy z dzieckiem uzdolnionym na wczesnym etapie edukacji. Adresatami są nauczyciele, wychowawcy i rodzice.

[Spis treści](#)

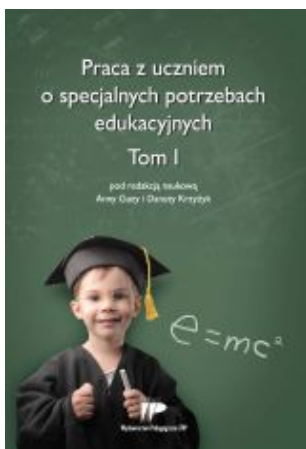
14. Odrzucenie rówieśnicze : profilaktyka i terapia / Maria Deptuła. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2013. -- 453 s. : il. ;24 cm.

Książka ukazuje przyczyny odrzucenia rówieśniczego i jego przejawy. Zawiera analizę działań, jakie można podjąć, by skutecznie pomóc dzieciom odrzucanym przez rówieśników w przedszkolu, szkole, świetlicach środowiskowych czy terapeutycznych

[Spis treści](#)

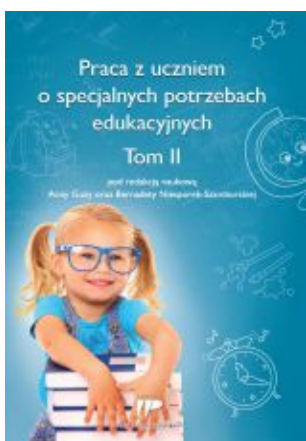
15. Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 1 / pod red. nauk. Anny Guzy i Danuty Krzyżyk. Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2012. -- 169 s. : il. ;24 cm.

Artykuły zawarte w niniejszej publikacji skłaniają do głębszej refleksji nad tym, jak pracować z dziećmi i młodzieżą o specjalnych potrzebach edukacyjnych, dostarczają przykładów metod i form tej pracy oraz wzorów postępowania dydaktycznego (zarówno w zespole klasowym, jak i indywidualnych).

[Spis treści](#)

16. Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 2 / pod red. nauk. Anny Guzy oraz Bernadety Niesporek-Szamburskiej. Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2013. -- 211 s. : il. ;24 cm.

Prezentowany tom dotyczy żywej i coraz bardziej aktualnej problematyki związanej z potrzebami edukacyjnymi młodzieży podlegającej różnorodnym wpływom przemian cywilizacyjnych i technologicznych. Mimo znaczącej liczby publikacji poruszających te kwestie wydaje się, że wciąż pozostało wiele do powiedzenia.

[Spis treści](#)

17. Ryzyko specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu : dysleksji, dysortografii i dysgrafii : skala ryzyka dysleksji wraz z normami dla klas I i II / Marta Bogdanowicz ; [współaut. Dorota Kalka, Grzegorz Krzykowski]. Gdańsk : Harmonia Universalis, 2011. -- 183 s. : il. ;24 cm.

Książka napisana z myślą o osobach diagnozujących dzieci ryzyka dysleksji: nauczycielach, logopedach, oraz o rodzicach rozpoznających symptomy ryzyka dysleksji, zamieszczono tu także arkusze badania.

18. Środowisko rodzinne i szkolne wobec zespołu ADHD u dzieci w młodszym wieku szkolnym / Katarzyna Herda-Płonka. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2012. -- 252 s. : il., tab. ;24 cm ++ płyta CD.

Panuje przekonanie, że uczeń z zespołem ADHD to poważny problem dla współczesnej rodziny i szkoły. Niełatwo jest tym dwóm środowiskom zaakceptować jego „złożoną inność”. Być może wynika to z niezrozumienia, czym tak naprawdę jest ADHD. Istotne jest zatem, aby wiedza o zespole ADHD była rozpowszechniana na dużą skalę, zarówno w środowiskach rodzinnych, jak i szkolnych. To głównie na nich spoczywa ciężar wychowania i kształcenia dzieci, w tym również dzieci z zespołem ADHD.

[Spis treści](#)

19. Trening koncentracji : jak rozwijać uwagę i pamięć dziecka / Iwona Sikorska. Kraków : Wydawnictwo Edukacyjne, cop. 2010. -- 59 s. : il. ;21 cm.

Książka zawiera sposoby stymulacji poznawczych zdolności strategicznych – uwagi i pamięci. Jest skierowana do psychologów, pedagogów, nauczycieli przedszkolnych i wczesnoszkolnych. Prezentuje propozycje zabaw i ćwiczeń wielokrotnie sprawdzonych przez Autorkę w czasie spotkań treningowych i sesji terapeutycznych. Zaproponowane zabawy mają również funkcję diagnostyczną, pozwalają na dostrzeżenie trudności dziecka w określonym obszarze jego rozwoju.

[Spis treści](#)

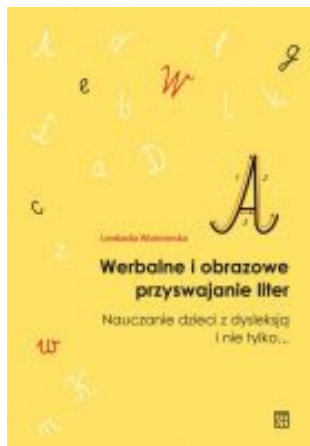
20. Wczesna diagnoza dziecięcych trudności w liczeniu : wybrane zagadnienia / Urszula Oszwa (red. nauk). Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2008. -- 116 s. : il. ;24 cm.

W opracowaniu przedstawiono analizę wskaźników ryzyka specyficznych rozwojowych zaburzeń umiejętności arytmetycznych, z odwołaniem się do wzajemnych zależności między dysleksją a jej implikacjami widocznymi w edukacji matematycznej. Ponadto zaprezentowano wyniki badań poziomu rozwoju umiejętności matematycznych dzieci sześciolatków, z których wynika, że jest on zróżnicowany i zależy od ocenianego aspektu umiejętności.

[Spis treści](#)

21. Werbalne i obrazowe przyswajanie liter : nauczanie dzieci z dysleksją i nie tylko... / Leokadia Wiatrowska. Wrocław : Oficyna Wydawnicza Atut - Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2012. -- 203 s. : il., err. ;24 cm.

Ciekawa propozycja próby alternatywnego podejścia do nauki czytania i pisania dzieci z deficytami rozwojowymi, które mają problemy z przyswajaniem liter. Kierowana jest do nauczycieli i rodziców, gdyż od nich uczniowie oczekują pomocy w pokonywaniu problemów generujących niepowodzenia szkolne. Może ona służyć także wszystkim dzieciom rozpoczynającym naukę czytania i pisania, stymulując ich kreatywność i progresję rozwojową.

[Spis treści](#)

22. Wspomaganie rozwoju dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w różnych formach edukacji wczesnoszkolnej / Krystyna Barłóg. Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2008. -- 517 s. : il. ;24 cm.

Główne zadania pracy sprowadzają się do diagnozy i oceny wartości wzajemnej współpracy, weryfikowania, jakie rodzaje działań oraz jakie płaszczyzny i formy współdziałania najbardziej służą celom wszechstronnego rozwoju dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim w aktualnie dostępnych formach ich edukacji.

[Spis treści](#)

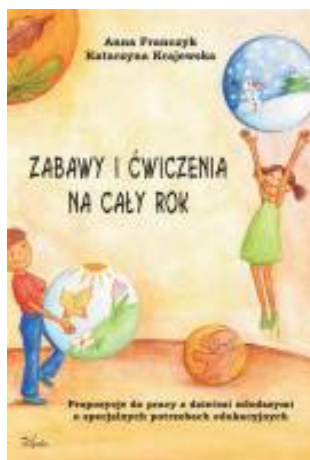
23. Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej się rozwijających : książka dla rodziców, terapeutów i nauczycieli przedszkola / Edyta Gruszczyk-Kolczyńska, Ewa Zielińska. Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2008. -- 248 s. : il. ;24 cm.

W niniejszej książce autorki prezentują: sposoby wspomaganie i rozwijania wrodzonych umiejętności umysłowych dzieci trzyletnich i starszych; sposoby te mają formy zabaw, radosnego działania i dają dzieciom wiele satysfakcji; różne aspekty życia dziecka i problemy, z którymi musi sobie ono poradzić: trudna adaptacja w przedszkolu i przeżywanie rozłąki z rodzicami, nauka dobrych manier oraz pożytecznych nawyków, nabycie umiejętności samodzielnego jedzenia i ubierania się; zabawy kształtujące orientację przestrzenną, umiejętności manualne, sprawność rysowania i odwzorowywania świata; ćwiczenia wspomagające zmysł obserwacji, samodzielnego myślenia i wnioskowania oraz trudną sztukę opowiadania; wspólne zabawy wzmacniające uczuciową więź z dzieckiem.

[Spis treści](#)

24. Zabawy i ćwiczenia na cały rok : propozycje do pracy z dziećmi młodszymi o specjalnych potrzebach edukacyjnych / Anna Franczyk, Katarzyna Krajewska.

Priorytetowym celem opracowanej pozycji jest pomoc w umożliwieniu dzieciom niepełnosprawnym zdobycia wiedzy i umiejętności na miarę ich możliwości, w warunkach przedszkola ogólnodostępnego, kształtowanie właściwych interakcji międzyosobowych, kształtowanie postaw otwartości i samoakceptacji.

[Spis treści](#)

25. Zdolne, ale rozkojarzone : wspieranie rozwoju dziecka za pomocą treningu umiejętności wykonawczych / Peg Dawson, Richard Guare ; przekł. Witold Turopolski. Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, cop. 2012. -- XV, 379, [1] s. ;23 cm.

Autorzy przekładają najnowsze badania na konkretne, praktyczne, dobrze zorganizowane i łatwe do realizacji strategie, które rodzice mogą zastosować, żeby zwiększyć naturalne zdolności wykonawcze swoich dzieci.

[Spis treści](#)

Materiały z Internetu

1. Indywidualny program terapeutyczny dla uczniów klas 1-3 edukacji wczesnoszkolnej mających specyficzne trudności w nauce czytania i pisania, Katarzyna Grzyb. W: profesor.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://www.profesor.pl/publikacja,28522,Program-nauczania,INDYWIDUALNY-PROGRAM-TERAPEUTYCZNY-DLA-UCZNIOW-KLAS-1-3-EDUKACJI-WCZESNOSZKOLNEJ-MAJACYCH-SPECYFICZNE-TRUDNOSCI-W-NAUCE-CZYTANIA-I-PISANIA>
Cele działań terapeutycznych, obszary działań, przykłady ćwiczeń wspomagających koncentrację uwagi i usprawniających sprawność manualną.
2. Jak pomóc dziecku rozpoczynającemu naukę w klasie pierwszej W: Przedszkole Miejskie w Lesznie. [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www: <http://przedszkole12leszno.pl/jak-pomoc-dziecku-rozpoczynajacemu-nauke-klase-pierwszej/>
Porady skierowane do rodziców, co nie należy robić, gdy dziecko ma problemy w nauce.
3. Projekt zajęć z uczniem mającym trudności w nauce w klasie I-III, Beata Karpa-Bloch. W: szkolnictwo.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:

<http://www.szkolnictwo.pl/index.php?id=PV1017>

Projekt zajęć z uczniami mającymi trudności w nauce dla klas I-III nauczania zintegrowanego. Ukierunkowany jest na osoby i potrzeby dzieci z deficytami rozwojowymi.

4. Przyczyny trudności w nauce czytania i pisania, Sylwia Guzy. [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w [www](http://www.edujrinne5.republika.pl/Przyczynywnauce.htm):
<http://www.edujrinne5.republika.pl/Przyczynywnauce.htm>
5. Przyczyny występowania trudności w nauce, Iwona Jarczak. W:edux.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w [www](http://www.edukacja.edux.pl/p-8539-przyczyny-wystepowania-trudnosci-w-nauce.php):
<http://www.edukacja.edux.pl/p-8539-przyczyny-wystepowania-trudnosci-w-nauce.php>
Mechanizm czytania i problemy związane z opanowaniem tej umiejętności.
6. Trudności w nauce-sześciolatki. W:polki.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w [www](http://dziecko-i-zdrowie.wieszjak.polki.pl/edukacja-i-wychowanie/311523,Trudnosci-w-nauce-szesciolatki.html):
<http://dziecko-i-zdrowie.wieszjak.polki.pl/edukacja-i-wychowanie/311523,Trudnosci-w-nauce-szesciolatki.html>
Opisano dwa przypadki dzieci sześcioletnich z trudnościami w nauce i wskazówki jak poradzić sobie w obu problemach.
7. Trudności w uczeniu się matematyki uczniów klas I-III, Anna Nurzyńska. W: profesor.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w [www](http://www.profesor.pl/publikacja,17166,Artykuly,Trudnosci-w-uczeniu-sie-matematyki-uczniow-klas-I-III):
<http://www.profesor.pl/publikacja,17166,Artykuly,Trudnosci-w-uczeniu-sie-matematyki-uczniow-klas-I-III>
Rodzaje trudności w uczeniu się matematyki w świetle literatury, przyczyny trudności w zakresie uczenia się matematyki, najczęstsze środki zapobiegawcze stosowane przez szkołę.
8. Trudności w uczeniu się –przejawy i przyczyny, Aneta Gałkowska. [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w [www](http://www.psp5.pionki.pl/tsecret/trudnosc/trudnosc.html):
<http://www.psp5.pionki.pl/tsecret/trudnosc/trudnosc.html>
Wyjaśnienia terminologiczne, rodzaje trudności w uczeniu się i ich przyczyny.
9. Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czytania i pisania. W: Kreatywny Nauczyciel.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w [www](http://www.kreatywnynauczyciel.edu.pl/artykul/318/uczniowie_ze_specyficznymi_trudnosciami_w_uczeniu_sie_czytania_i_pisania#.VUC4p_szRSM):
http://www.kreatywnynauczyciel.edu.pl/artykul/318/uczniowie_ze_specyficznymi_trudnosciami_w_uczeniu_sie_czytania_i_pisania#.VUC4p_szRSM
Opisy dwóch różnych przykładów funkcjonowania uczniów w szkole oraz krótka charakterystyka najczęściej doświadczanych przez nich trudności.
10. Wspieranie dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi razem-rodzice i szkoła, Jolanta Rafał-Łuniewska. W: Ośrodek Rozwoju Edukacji [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w [www](http://www.zsl-goraj.cil.pl/dokumenty/wdsp.pdf):
<http://www.zsl-goraj.cil.pl/dokumenty/wdsp.pdf>
Odpowiedzi na pytania: czemu mają służyć zmiany związane z nowym modelem pomocy psychologiczno-pedagogicznej? oraz czym jest edukacja włączająca dla: szkół ogólnodostępnych, dzieci zdrowych i ich rodziców oraz rodziców dzieci z niepełnosprawnością

8. Współpraca z poradniami, świetlicą, biblioteką

Artykuły z wydawnictw ciągłych

Biblioteka

1. Biblioteka - przestrzeń emocji (nie tylko literackich) dla najmłodszych / Urszula Kubajek // Nowa Szkoła . - 2013, nr 4, s. 20-27
Przykłady zajęć z książką przeprowadzanych w bibliotekach. Wirtualne biblioteki dla najmłodszych. Biblioteki podwórkowe, których praca polega na zapoznawaniu się dzieci i dorosłych z biednych środowisk z książką.
2. Czytanie - najskuteczniejszą metodą wychowawczą / Ewa Frączek, Ewa Pałucka // Biblioteka w Szkole . - 2012, [nr] 1, s. 19-23
Projekt innowacji pedagogicznej. Obejmuje uczniów edukacji wczesnoszkolnej oraz ich rodziców lub opiekunów. Powstał we współpracy nauczycielki edukacji wczesnoszkolnej i nauczycielki bibliotekarki. Celem jego jest oddziaływanie dydaktyczne i wychowawcze na uczniów, poprzez wyrabianie u nich nawyku czytania książek o walorach wychowawczych. Przykładowe scenariusze 5 zajęć.
3. Nowa podstawa programowa : o współpracy nauczycieli z biblioteką szkolną / Monika Nagowska // Biblioteka w Szkole . - 2010, [nr] 10, s. 5-8
W artykule przedstawione formy współpracy nauczycieli bibliotekarzy z nauczycielami innych specjalności. Nauczyciel bibliotekarz może pełnić ważną rolę koordynatora działań w szkole.
4. Szkolna biblioteka dla małego człowieka / Beata Czyżewska. - Bibliogr. // Biblioteka - Szkolne Centrum Informacji. - 2011, nr 4, s. 12, 14-15
Konspekt i scenariusz spotkania z dziećmi 5- i 6-letnimi w bibliotece szkolnej z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej. Temat: Biblioteka na Was czeka!
5. Współpraca z biblioteką / Małgorzata Musielak-Szydło // Sygnał (czasopismo elektroniczne) . - 2013, nr 5, s. 13-14
Współpraca bibliotekarzy szkolnych z wychowawcami i całym gronem pedagogicznym.
6. W krainie książek / Wioletta Bogdał // Wychowanie w Przedszkolu. - 2011, nr 3, s. 52-54
Rozwój dziecka przedszkolnego w kontakcie z książką. Głośne czytanie dzieciom. Konkursy czytelnicze, zabawy i zajęcia zachęcające do czytania książek. Rola nauczycieli, rodziców i środowiska w rozwijaniu zainteresowań czytelniczych.

Poradnie

1. Nauczanie indywidualne / Beata Banasiak, Agnieszka Młynarczyk // Miesięcznik Dyrektora Szkoły . - 2014, nr 5, s. 58-59
Studium przypadku. Współpraca z poradnią. Wyniki ustaleń. Sytuacja w szkole. Indywidualizacja w nauczaniu.
2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Cz. 1 / Jagna Niepokólczycka-Gac // Miesięcznik Dyrektora Szkoły. - 2014, nr 3, s. 50-53
Zasady wzajemnej współpracy szkoły i poradni psychologiczno-pedagogicznej. Koncepcja pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Podstawa prawna.
3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Cz. 2 / Jagna Niepokólczycka-Gac // Miesięcznik Dyrektora Szkoły. - 2014, nr 4, s. 47-51
Badanie ucznia. Diagnoza. Opinia psychologiczno-pedagogiczna. Opinia w szkole. Zespoły do spraw orzecznictwa. Wniosek o wydanie orzeczenia. Orzeczenie a wybór sposobu kształcenia. Uczeń z orzeczeniem niepełnosprawności. Uczeń z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Podstawa prawna.

4. Poradnie na pierwszej linii / Halina Drachal // Głos Nauczycielski. - 2014, nr 16, s. 8
Sprawozdanie z konferencji w Bydgoszczy podsumowującej cykl spotkań regionalnych poświęconych "Wsparciu procesu diagnozowania i opiniowania problemu gotowości szkolnej". Materiały o wspieraniu rozwoju sześciolatka oraz broszury i prezentacje dotyczące diagnozy gotowości szkolnej są dostępne na: www.eduentuzjasci.pl/dziecko-nastolatek.
5. Rola pedagoga w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych / Małgorzata Łoskot // Głos Pedagogiczny . - 2011, nr 26 Dodatek Specjalny s. 53-54
Indywidualizacja pracy z uczniem w ramach reformy pomocy psychologiczno-pedagogicznej MEN oraz programu "Radosna Szkoła" w roku 2010/2011
6. System pomocy psychologiczno-pedagogicznej : współpraca poradni ze szkołą / Dorota Macander// Głos Pedagogiczny . - 2011, nr 25, s. 52-55
7. Wspomaganie po nowemu za dwa lata / Wiesława Mądrowska // Doradca Dyrektora Przedszkola . - 2014, nr 53, s. 56-58
Na czym mają polegać sieci samokształcenia i współpracy. Rola poradni psychologiczno-pedagogicznych w nowym systemie wspomagania pracy przedszkoli. Rola bibliotek pedagogicznych w nowym systemie wspomagania pracy szkół i przedszkoli.
8. Z praktyki poradni psychologiczno-pedagogicznej : gotowość szkolna a współpraca z rodzicami / Beata Banasiak, Agnieszka Młynarczyk // Miesięcznik Dyrektora Przedszkola . - 2014, nr 1, s. 20-[23]
*Studium przypadku. Uświadamianie rodziców. Formy współpracy z rodzicami. Warsztaty dla rodziców.
Obowiązek szkolny sześciolatków.*

Świetlica

1. Jaka świetlica dla sześciolatków? / Jolanta Lisowska // Meritum. - 2012, nr 1, dod. "Oświata Mazowiecka" 2012, nr 1, s. 19-21
Próba wyłonienia i uporządkowania podstawowych zagadnień wymagających opracowania w celu zorganizowania sześciolatkowi przyjaznego środowiska w świetlicy szkolnej.
2. Klub filmowy : dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej / Katarzyna John // Biblioteka w Szkole . - 2009, [nr] 11, s. 19
Przykład współpracy biblioteki szkolnej ze świetlicą szkolną.
3. Maik, pucheroki, godowe, czyli słów kilka o dawnej obrzędowości polskiej : innowacja pedagogiczna / Katarzyna Nowak, Joanna Ostrowska, Agnieszka Świerczek-Szczec. - Bibliogr. // Świetlica w Szkole. - 2012, nr 4, s. 28-29
Celem innowacji pedagogicznej jest podniesienie wśród uczniów poziomu wiedzy na temat polskich zwyczajów i obrzędów ludowych. Program skierowany jest do uczniów przebywających w świetlicy, klas 0-4 szkoły podstawowej.
4. Świetlica szkolna szansą do wykorzystania / Joanna Hoffmann // Świetlica w Szkole . - 2014, nr 1, s. 5-[7]
Ciekawe pomysły oraz przykłady działań wspomagających rozwój aktywności twórczej dzieci zaczerpnięte z książki Marii Pietkiewicz pt. "Świetlica szkolna szansą do wykorzystania".
5. Świetlica szkolna - ważną częścią szkoły / Mirosława Grzemba-Wojciechowska // Doradca Dyrektora Szkoły. - 2014, nr 42, s. 55-59
Dostosowanie warunków do potrzeb sześciolatków. Wychowawcy świetlicy. Zasady współpracy z rodzicami. Regulacje prawne. Dokumenty szkolne, które odnoszą się do organizacji pracy, funkcjonowania i zadań świetlicy szkolnej oraz badania efektów jej pracy: Statut szkoły, Program wychowawczy, Program profilaktyki, Plan nadzoru pedagogicznego. Ewaluacja. Wnioski z ewaluacji.

6. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. z 2014 r. poz. 642) // Przegląd Oświatowy. - 2014, nr 13, dod. s. 10-12
Asystent nauczyciela w szkole podstawowej specjalnej i integracyjnej. Wcześniejsze przyjęcie dziecka do szkoły podstawowej. Świetlica szkolna w szkole podstawowej oraz szkole prowadzącej kształcenie specjalne.
7. Wyprawa poszukiwaczy skarbów - scenariusz zajęć świetlicowych dla klas I-III / Iwona Gawęł-Sikora // Życie Szkoły . - 2012, nr 9, s. 26-28
Zajęcia pomagające w przełamywaniu barier, nawiązywaniu współpracy, sprzyjające rozwojowi twórczej aktywności.
8. Zmiany w roku szkolnym 2014/ 2015 / Andrzej Pery // Dyrektor Szkoły. - 2014, nr 8, s. 14-17
Obowiązek szkolny sześciolatków. Nowy darmowy podręcznik. Świetlica szkolna. Asystent nauczyciela.
9. Zmiany w świetlicach od roku szkolnego 2014/2015 / Dariusz Skrzyński // Świetlica w Szkole. - 2014, nr 5, s. [9]
Nowe zasady funkcjonowania świetlicy w szkołach podstawowych i gimnazjach.
10. Zmiany w świetlicach od roku szkolnego 2014/2015 / Dariusz Skrzyński // Świetlica w Szkole. - 2014, nr 4, s. 7-8
Nowe przepisy w ustawie o systemie oświaty dotyczące zatrudniania w szkołach podstawowych asystenta wychowawcy świetlicy.

Wydawnictwa zwarte

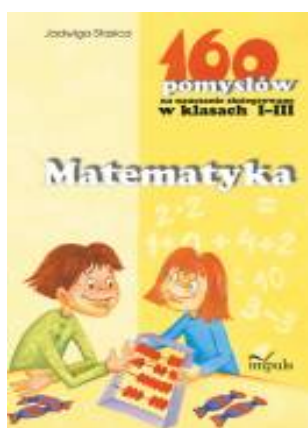
1. ...żeby świetlica nie była przechowalnią : wskazówki organizacyjno-metodyczne / Beata Zięba-Kołodziej, Anna Róg. Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, cop. 2010. -- 132 s. ;21 cm.

Publikacja zawiera niezbędny zasób informacji na temat teoretyczno-prawnych podstaw działalności świetlic szkolnych oraz metodyki, organizacji i planowania procesu opiekuńczo-wychowawczego w tych placówkach. Zamieszczono przykładowe scenariusze zajęć oraz różne formy pracy świetlicowej i współpracy z rodzicami.

[Spis treści](#)

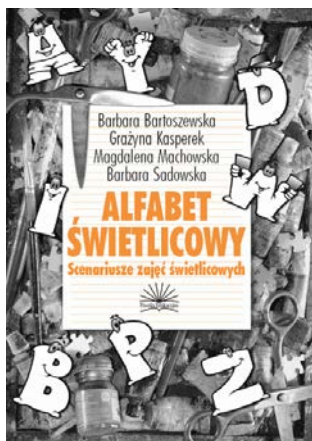
2. 160 pomysłów na nauczanie zintegrowane w klasach I-III : edukacja plastyczno-muzyczna : książka pomocnicza dla nauczycieli klas początkowych, logopedów i pedagogów szkolnych oraz nauczycieli pracujących w świetlicach / Anna Boguszewska, Agnieszka Weiner. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2012. -- 153, [1] s. : il. ;21 cm

W każdym z pomysłów autorki podały cel oraz materiały jakie są potrzebne do jego realizacji. Proponowane zadania ułatwiają organizację procesu edukacyjnego i służą nie tylko do nauki, ale także jako rozrywka, wypoczynek. Można je wykorzystać w zajęciach kompensacyjno-korekcyjnych lub w świetlicy szkolnej.

[Spis treści](#)

3. Alfabet świetlicowy : scenariusze zajęć świetlicowych / Barbara Bartoszevska [et al. ; il. Janusz Oblucki]. Warszawa : Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna, 2009. -- 69 s. : il. ;29 cm.

Propozycje 21 zajęć grupowych w świetlicy szkolnej dla dzieci w młodszym wieku szkolnym. Dotyczą one: kryteriów oceny dzieł plastycznych, zasad zabawy w grupie, zachowania zdrowia zimą, pojęcia egzotyki, odpowiedniego zachowania i ubioru, prostych instrumentów perkusyjnych niemelodycznych, grupowej realizacji projektu, kształtowania umiejętności praktycznych na przykładzie szycia, kształtowania wrażliwości emocjonalnej na przykładzie stosunku do zwierząt, działania na rzecz otoczenia, działania twórczego, prawidłowego reagowania w trudnych sytuacjach, recytacji poezji, samodzielnie budowanych modeli, turnieju rycerskiego, opakowania upominków, lasu, zawodów.

[Spis treści](#)

4. Biblioteka w szkole. Cz. 1, Gry, konkursy, przedstawienia / Jolanta Smuniewska [et al.]. Warszawa : Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, cop. 2012. -- 92 s. : il. ;30 cm.

Książka zawiera: 14 gier logicznych, scenariusze zabaw wraz z materiałami, scenariusz przedstawienia, 4 scenariusze turniejów klasowych/szkolnych krzyżówki, rebusy, domina.

[Spis treści](#)

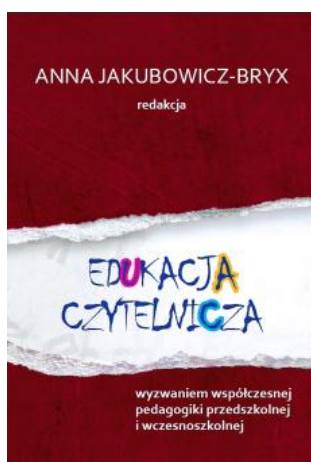
5. Biblioteka w szkole. Cz. 2, Biblioterapia, webquesty, przedstawienia [!] / Jolanta Smuniewska [et al.]. Warszawa : Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, cop. 2012. -- 68 s. : il. ;30 cm.

Książka zawiera: scenariusze sesji biblioterapeutycznych, scenariusze webquestów wraz z gotowymi narzędziami, praktyczne wskazówki, jak zaistnieć w Internecie, porady na temat nowoczesnych form nauczania z użyciem multimedialnych.

[Spis treści](#)

6. Edukacja czytelnicza wyzwaniem współczesnej pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej / Anna Jakubowicz-Bryxred. Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2011. -- 219, [1] s. ;24 cm.

Zbiór opracowań ukazujących problematykę czytania i czytelnictwa dzieci. Omówiono: nauczanie czytania w programach edukacji wczesnoszkolnej, rozwijanie zainteresowań czytelniczych dzieci w przedszkolu oraz w klasach I-III, zaburzenia percepcji słuchowej dzieci 6-letnich, uczenie czytania w klasie I i czytania krytycznego uczniów w młodszym wieku szkolnym, zachęcanie do czytania w podręcznikach do nauczania zintegrowanego i metodę 101 kroków nauki czytania.

[Spis treści](#)

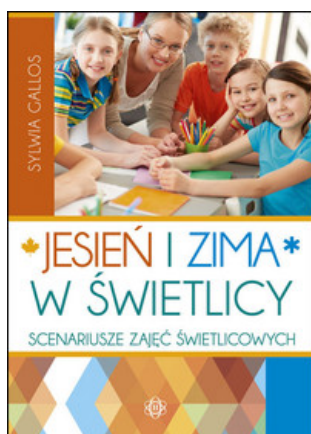
7. Edukacja to więcej niż uczenie się : przedszkole i szkoła w dialogu / pod red. Andreasa Neidera ; z jęz. niem. przeł. Michał Gładzowski. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2009. -- 164, [1] s. : il. ;24 cm.

Książka podsumowuje wyniki konferencji, na której przedstawiono argumenty na rzecz szerszych metod nauczania. Zawiera ona między wypowiedzi skoncentrowane wokół znaczenia dzieciństwa, dróg rozwoju małego dziecka oraz zadań wychowawcy w okresie wkraczania dziecka w wiek szkolny, przejścia z przedszkola do szkoły z perspektywy nauczyciela wychowawcy, kształcenia metakompetencji i funkcji ludzkiego Ja, zmienionej konstrukcji organizmu i „nowych chorób dziecięcych”.

[Spis treści](#)

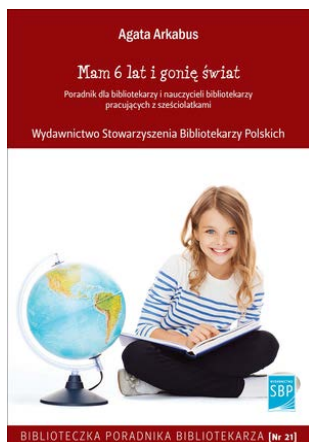
8. Jesień i zima w świetlicy : scenariusze zajęć świetlicowych / Sylwia Gallos. Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2013. -- 153, [47] s. ; il. ;24 cm.

W publikacji przedstawiono cele i zadania funkcjonowania świetlicy szkolnej i rozkład treści zajęć z podziałem tematów na poszczególne dni. Zaprezentowano 55 scenariuszy zajęć świetlicowych, wiele ciekawych zabaw integrujących dzieci i uczących zdrowej rywalizacji oraz szablony do wykorzystania przez nauczyciela podczas realizacji scenariuszy.

[Spis treści](#)

9. Mam 6 lat i gonię świat : poradnik dla bibliotekarzy i nauczycieli bibliotekarzy pracujących z sześciolatkami : poradnik / Agata Arkabus. Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2014. -- 85, [1] s. : il. (gł. kolor.) ;21 cm.

Książka zawiera: Słowo od redaktora. Wprowadzenie. Dziecko sześciolatnie w domu, szkole, bibliotece. Rozwój psychofizyczny dziecka sześciolatniego – zarys. Książka dla sześciolatka. Co czytać sześciolatkom? Biblioteka – miejsce atrakcyjne. Biblioteka – miejsce, gdzie się nikt nie nudzi. Biblioteka – miejsce informacji. Przykładowe scenariusze zajęć dla dzieci sześciolatków. Zakończenie.

[Spis treści](#)

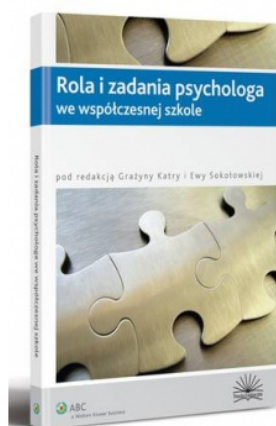
10. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole / [red. merytoryczny Katarzyna Leśniewska]. Warszawa : Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, 2011. -- 68 s. ;30 cm ++ płyta CD.

Publikacja wyjaśnia: czym jest, w jaki sposób zorganizować pracę z uczniem, które posiada opinię o potrzebie kształcenia specjalnego, w jaki sposób zorganizować pracę z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Płyta CD zawiera komplet dokumentów, wśród których są m.in.: procedura udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, regulamin funkcjonowania zespołu, plany działań wspierających, karty indywidualnych potrzeb ucznia, indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne.

[Spis treści](#)

11. Rola i zadania psychologa we współczesnej szkole / pod red. Grażyny Katry i Ewy Sokołowskiej. Warszawa : Wolters Kluwer Polska, 2010. -- 231 s. ;24 cm.

Książka szczegółowo omawia zadania psychologów we współczesnej szkole, zwłaszcza wobec konfliktów i sprzecznych interesów stron.

[Spis treści](#)

12. Rozwój kontaktów małego dziecka z literaturą : podręcznik / Alicja Ungeheuer-Gołąb. Warszawa : Wydawnictwo SBP ; [Rzeszów] : Uniwersytet Rzeszowski, 2011. -- 122, [2] s. ; 22 cm.

Autorka ukazała znaczenie kontaktów dziecka z literaturą w okresie od jego narodzin do 3-4 roku życia. Scharakteryzowała właściwości psychofizyczne, emocjonalne i społeczne dziecka w wieku od 0 do 3 lat oraz przejawiane przez niego formy aktywności. Określiła formy inicjowania kontaktów dziecka z literaturą oraz zrozumiałe dla niego środki artystyczne, konwencje i kierunki przekazu utworów literackich.

[Spis treści](#)

13. Sześciolatek w bibliotece / Anna Dobraczyńska. Warszawa : Dr Josef Raabe Spółka Wydawnicza, cop. 2012. -- 32 s. : il. ; 30 cm ++ [2] k. z naklejkami luz.

Znajdziemy w tej publikacji scenariusze atrakcyjnych zajęć bibliotecznych dla dzieci najmłodszych - sześciolatek. Scenariusze zawierają teksty inscenizacji, kolorowanki, karty pracy, łamigłówki oraz naklejki.

Materiały z Internetu

Biblioteka

1. Biblioteka szkolna a reforma edukacji, Alina Borowska. W: Bibserwis.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://biblioteka.bialystok.edu.pl/cms/serwis/?q=node/1160>
Ważna rola biblioteki w szkole podstawowej, współpracy pomiędzy bibliotekarzem a nauczycielami.
2. Dydaktyczna rola biblioteki szkolnej, Magdalena Kalemba-Borowczak. W: Zespół Szkolno-Przedszkolny w Granowie [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://www.zspgranowo.pl/index.php/nauczyciele/publikacje-nauczycieli/pozostale/61-dydaktyczna-rola-biblioteki-szkolnej>
Rola biblioteki i bibliotekarza w współczesnej szkole.

3. Wspólne cele - wspólne działania? O możliwościach współpracy między bibliotekami, szkołami i muzeami, Waldemar Herzberg. W: serwis BPP [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://www.pedagogiczna.edu.pl/warsztat/2009/3-4/090301.htm>
O współpracy i wspólnych działaniach w procesie edukacyjnym pomiędzy nauczycielami i instytucjami kultury.
4. Współpraca biblioteki szkolnej z nauczycielami, Dagmara Wysocka. W:www.szkolnictwo.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://www.szkolnictwo.pl/index.php?id=PU3023>
Omówienie wspomagania procesu dydaktyczno-wychowawczy w szkole oraz form współpracy.
5. Zasady współpracy biblioteki szkolnej z uczniami, nauczycielami, rodzicami oraz innymi, Renata Siudym. [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
http://www.zpo-terpentyna.lubelskie.ehost.pl/dokumenty/inne/inne_12.pdf
Zakres współpracy biblioteki z uczniami, nauczycielami, rodzicami.

Poradnie

1. Cele i zadania poradni. W: Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Gryfowie. [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
http://ppp-gryfowlaski.pl/?page_id=7
2. Plan współpracy poradni psychologiczno-pedagogicznej ze szkołami. W: Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Dubience. [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
http://ppp-dubienka.cba.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=23:plan-wspolpracy&Itemid=30
Zadania poradni i formy realizacji.
3. Współpraca szkoły z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, Urszula Moszczyńska W: Głos pedagogiczny.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://www.glospedagogiczny.pl/d/instytucje-wsparcia/wspolpraca-szkoly-z-poradnia-psychologiczno-pedagogiczna.html>
Zadania poradni psychologiczno-pedagogicznej.
4. Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną- jak korzystać ze wsparcia specjalistów, Joanna Brzoskowska. [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://www.specjalnepotrzeby.raabe.pl/sites/specjalnepotrzeby.raabe.pl/files/StronyProduktowe/SpecjalnePotrzeby/Dokumenty/Artyku%C5%82y/Wsp%C3%B3lpraca%20z%20rodzicami%20i%20plac%C3%B3wkami%20wspieraj%C4%85cymi%20szko%C5%82%C4%99/D21.pdf>
Omówienie zadań poradni, jak korzystać z usług, współpraca poradni z nauczycielami.

Świetlica

1. Dziecko sześćoletnie w szkole i świetlicy szkolnej , Ewa Nowak W:reformaprogramowa.men.gov.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
http://www.ko.poznan.pl/pub/ftp/szesciolatek_w_szkole/Dziecko_szescioletnie_Ewa_Nowak.pdf
Jak przygotować świetlicę na przyjęcie sześciolatków, przygotowanie kadry, organizacja opieki po lekcjach.
2. Jak wzmocnić współpracę między wychowawcą świetlicy a rodzicami. Danuta Borowik, Barbara Galicka W: Profesor.pl [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://www.profesor.pl/publikacja,17768,Artykuly,Jak-wzmocnic-wspolprace-miedzy-wychowawca-swietlicy-a-rodzicami>
Jak rodzice przy współpracy z wychowawcami mogą pomóc dziecku w osiągnięciu jak najlepszych wyników w nauce.

3. Organizacja i finansowanie świetlicy szkolnej- współpraca z organem prowadzącym, Andrzej Pery W: Kreatywny nauczyciel [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
http://www.kreatywnynauczyciel.edu.pl/artukul/876/organizacja_i_finansowanie_swietlicy_szkolnej_%E2%80%93_wspolpraca_z_organem_prowadzacych#.VTixCvszRSM
Organizacja świetlicy, źródła finansowania, realizacja zadań opiekuńczych.
4. Sześciolatek w świetlicy szkolnej, Grażyna Więckowska. W: Szkoła Podstawowa nr 21 w Rybniku [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
<http://www.miastorybnik.pl/sp21/swietlica/dokumenty/szesciolatek.pdf>
Cele, etapy realizacji procesu przyjęcia dzieci 6-letnich, organizacja pracy świetlicy.
5. Świetlica dla sześciolatka, Danuta Kmita W: Trendy [online].[dostęp 15 kwietnia 2015]. Dostępny w www:
http://www.bc.ore.edu.pl/Content/606/Trendy+1_2014_Kmita.pdf
Rola i zadania współczesnej świetlicy szkolnej.

**Redaktor pakietu:
Aneta Butwicka**

**Zespół opracowujący pakiet:
Anna Chawawko
Lidia Soszyńska**

**Konsultant pakietu:
Danuta Sebastjan**

**Digitalizacja zbiorów:
Agnieszka Keplinger
Beata Kowaleo**

**Redaktor graficzny:
Alina Dyrek**